CONFERENCE PROGRAM

โปรแกรมการประชุม

วันที่ 5 มกราคม

<u>ช่วงเช้า</u> พิธีเปิด

ช่วงบ่าย

Buddhist Women of India ผู้หญิงแห่งอินเดีย

1. Examining the Date of Mahāpajāpatī's Ordination ค้นหาวันที่ที่พระมหาปชาบดีโคตมีออกบวช

Kustiani

2. Basic Buddhism in Songs: Contemporary Nuns' Oral Traditions in Kinnaur พุทธศาสนาผ่านเสียงเพลง : ประเพณีมุขปาฐะของภิษุณีแห่งคินนัวร์ในปัตตบัน Linda LaMacchia

3. Buddhist Women of the Himalayas Namgey Lhamu

4. Buddhist Women of Sikkim Diki Bhutia

5. Ambedkar's Perspective on Women in Indian Society: Bhimrao Ramji Ambedkar มุมมองของด็อกเตอร์อัมเบดการ์เกี่ยวกับสตรีในสังคมอินเดีย : พิมเรา รามจิ อัมเบดการ์ *Thich Nu Nhu Nguyet*

วันที่ 6 มกราคม

ช่วงเช้า

Buddhist Women of the World พุทธสาวิกาทั่วโลก

- 6. The Changing Roles of Buddhist Nuns and Laywomen in Cambodia Thavory Huot
- 7. Than Hsiang Kindergarten: A Case Study กรณีศึกษาเรื่องโรงเรียนอนุบาลกลิ่นเทียนธรรม

  Zhen Yuan Shi
- 8. Voice of Freedom in Bhutan: Reclaiming Lost Feminist Voices in Vajrayana Buddhism เสียงแห่งเสรีภาพในภูฏาน: การกลับมาของนักสิทธิสตรีในพุทธศาสนานิกายวัชรยานที่หายไป Sonam Wangmo (Tenzin Dadon)
- 9. Women in Buddhism at the Grassroots in Australia ผู้หญิงในพุทธศาสนาในระดับรากหญ้าในประเทศออสเตรเลีย Anna Halafoff

ช่วงบ่าย

Cultivating Confidence: Self-Esteem, Self-Promotion & No-Self การเสริมสร้างความมั่นใจ: ความภูมิใจแห่งตน การส่งเสริมตนเองและอนัตตา

- 10. Roles and Approaches of Buddhist Women in the Present and Future บทบาทและแนวทางของพุทธสาวิกาในปัจจุบันและอนาคต

  Thich Nu Khiet Minh
- 11. Self-Esteem, Self-Promotion and Not-Self ความภูมิใจแห่งตน การส่งเสริมตนเองและอนัตตา Darcie Price-Wallace
- 12. Identity and Samsāra อัตลักษณ์และสังสารวัฏ *Hsiao-Lan Hu*

วันที่ 7 มกราคม

<u>ช่วงเช้า</u>

Is There a Feminine Dhamma? Voices, Forms & Expressions มีธรรมะแห่งสตรีหรือไม่ : ความคิดเห็น รูปแบบและการแสดงออก

- 13. The Good Girl Syndrome, Feminism, and Being an Authentic Practitioner ลักษณะความเป็นกุลสตรี คตินิยมสิทธิสตรีและการเป็นนักปฏิบัติที่แท้จริงแบบดั้งเดิม Adrienne Cochran
- 14 "New Women" and Zen in Early 20th-Century Japan: Raichō Hiratsuka and D. T. Suzuki "ผู้หญิงยุคใหม่" กับเซนในต้นศตวรรษที่ 20 ในญี่ปุ่น : ไรโช ฮิรัทซูกะ และ ดี. ที. ซูซูกิ Akemi Iwamoto
- 15. Transforming Religions' Negative and Limiting Views of Women and Other Groups with Psychological and Social Research

การเปลี่ยนมุมมองในทางลบอันคับแคบที่มีต่อผู้หญิงและกลุ่มต่างๆ ด้วยงานวิจัยด้านสังคมและจิตวิทยา

Allison Goodwin

16. Localization and Globalization: The Experience of One Taiwanese *Bhikkhuni* ประสบการณ์ของภิกษุณีได้หวันจากการทำงานในระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศ *Chueming Shih*

ช่วงบ่าย

Life as a Buddhist Laywoman: What Are My Roles? ชีวิตของอุบาสิกา: อะไรคือบทบาทของข้าพเจ้า?

17. Finding Space for Upāsikās in the Annals of Ancient Indian Buddhism: Inscriptional Evidence of Lay Female Devotees

การค้นหาบทบาทของอุบาสิกาในบันทึกทางพุทธศาสนาในอินเดียโบราณ: หลักฐานเกี่ยวกับอุบาสิกาตามที่มี บันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

Rupali Mokashi

- 18. "You Are a Bodhisattva": The Real Reason Buddhist Laywoman are Called Bodhisattvas "เธอคือโพธิสัตว์" : เหตุผลแท้จริงที่อุบาสิกาถูกเรียกขานว่าโพธิสัตว์ Hyo Jun Sunim
- Lay Buddhist Women in Buryatia
   พุทธสาวิกาในบูเรียติยา
   Zhargal Ayakova and Luda Dondokova
- 20. "We Love Our Nuns!" Reflections on Lay-Monastic Relations in Sri Lanka "เรารักภิกษุณีของเรา" ภาพสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างคฤหัสถ์และสงฆ์ในศรีลังกา Susanne Mrozik

21. Lay Buddhist Practices in Contemporary Korea: The Co-existence of Meditation and Other-power Oriented Practices

การปฏิบัติธรรมของพุทธศาสนิกชนในประเทศเกาหลียุคปัจจุบัน : การฝึกกรรมฐานและการปฏิบัติอื่นๆ
Pori Park

วันที่ 8 มกราคม

ช่วงเช้า

Buddhism at the Grassroots: Documenting Women's Stories

พุทธศาสนาในระดับรากหญ้า: บันทึกเรื่องราวของสตรี

22. The Significance of the *Cūla-vedalla Sutta*: The Dhamma Sermon Delivered by Bhikkhuni Dhammadinna

ความสำคัญของ จูฬเวทัลลสูตร : บทธรรมเทศนาของพระธัมมทินนาเถรี Bhikkhu Beligalle Dhammajoti

23. Beyond Text: Rebirth Narratives of Model Women in Buddhism เรียนรู้นอกพระคัมภีร์ : ฟื้นเรื่องเล่าเกี่ยวกับสตรีตัวอย่างในพุทธศาสนา Juyarn Tsai

24. Hwang Jin-yi: The Dancer Who Challenged Social Injustice through Talent, Wit, and Audacity

Hyunmi Cho

25. Buddhist Nuns of Bhutan นักบวชหญิงในพุทธศาสนาในภูฏาน Marie Venø Thesbjerg

ช่วงบ่าย

Bhikkhuni Revolution: The Future of the Transnational Bhikkhuni Movement การปฏิวัติการบวชภิกษุณี : อนาคตของการเคลื่อนไหวระหว่างประเทศเพื่อภิกษุณีสงฆ์

26. Recovering Nuns' Voices from Buddhist History: The Case of Hokkeji การค้นพบเสียงของพระภิกษุณีอีกครั้งจากประวัติพุทธศาสนา: กรณีศึกษาฮอกเกจิ Lori Meeks

27. The Transnational Bhikkhuni Movement

การเคลื่อนไหวระหว่างชาติเพื่อเรียกร้องสิทธิการบวชเป็นภิกษุณี Vinita Agrawal

28. Dress and Liberation: Ordained Buddhist Women in Britain

การแต่งกายและการหลุดพ้น: นักบวชหญิงในศาสนาพุทธในประเทศอังกฤษ

Caroline Starkey

- 29. Latest Developments on the Revival of Buddhist Nuns' Ordination in the Tibetan Tradition Jampa Tsedroen
- 30. Proposing a Program for Women in Buddhism: "Study, Collaborate, Practice" *Lisa Fancott*

วันที่ 9 มกราคม

ช่วงเช้า

Buddhism & Social Activism พุทธศาสนาและกิจกรรมเพื่อสังคม

- 31. Being Good or Doing Good? Buddhist Ethics and Social Justice ควรทำอะไรดี เป็นคนดีหรือทำความดี? จริยธรรมทางพุทธและความยุติธรรมในสังคม Karma Lekshe Tsomo
- 32. From Mercy to Justice: The Animal Protection Movement of Buddhist Female Monastics in Contemporary Taiwan

จากเมตตาสู่ความยุติธรรม: การรณรงค์ของสมณะสตรีในได้หวันในปัจจุบันเพื่อคุ้มครองสัตว์ Chuan-fa Shih

33. The Council of Europe's Investigation on Religious and Cultural Relativism: A Menace for the Human Rights of Women?

การตรวจสอบของสภายุโรปในเรื่องสัมพัทธนิยมทางด้านศาสนาและวัฒนธรรม: ภัยคุกคามต่อสิทธิมนุษยชน ของผู้หญิง?

Gabriela Frey

34. Buddhism, Interfaith Dialogue, and Australian Multiculturalism *Diana Cousens*

<u>ช่วงบ่าย</u> Silence in a Noisy World

ความเงียบในโลกที่เสียงดัง

35. Becoming a Modern Female Chan "Master" การเป็นอาจารย์หญิงนิกายเซนยุคใหม่ Chang Shen Shih

36. Enacting Female Buddhist Roles through Vipassana Meditation Centers การส่งเสริมบทบาทพุทธสาวิกาผ่านศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน

Brooke Schedneck

37. Working Meditation: Female Buddhist Immigrants' Path to Liberation การปฏิบัติกรรมฐานด้วยการทำงาน: เส้นทางสู่การหลุดพ้นของผู้อพยพสตรีชาวพุทธ Shuman Chen

วันที่ 10 มกราคม

<u>ช่วงเช้า</u>

Women & Buddhism: Critical Reflections สตรีและพุทธศาสนา: ข้อคิดพิเคราะห์ที่สำคัญ

38. Working with Obstacles: Is Female Rebirth an Obstacle? ฝ่าฟันอุปสรรค : การเกิดเป็นผู้หญิงเป็นอุปสรรคจริงหรือ Rita M. Gross

- 39. Gender Equality among Buddhist Clerics in Won Buddhism of Korea ความเสมอภาคทางเพศในกลุ่มนักบวชนิกายวอนของประเทศเกาหลี Seong Jun Lee
- 40. Buddha's Lone Rangers: Vajrayana Buddhist Nuns of Contemporary Suvarnabhumi นักเดินทางผู้โดดเดี่ยวใต้องค์สัมมาสัมพุทธเจ้า: นักบวชหญิงพุทธวัชรยานในสุวรรณภูมิร่วมสมัย Karma Tashi Choedron

41. Buddhism and Ageing: In Praise of Old Age

พุทธศาสนาและความชรา : เชิดชูวัยชรา

Tenzin Palmo

ช่วงบ่าย

Women Changing Buddhism สตรีเปลี่ยนแปลงพุทธศาสนา

42. Enlightened Education: The Basis for Self-Transformation

การศึกษาอันเป็นพุทธะ : รากฐานแห่งการเปลี่ยนตนเอง

Sheng Ying Shi

43. Contemporary Education of Tibetan Buddhist Nuns

การศึกษาร่วมสมัยของนักบวชหญิงในพุทธศาสนาชาวทิเบต

Padma'tsho

44. Inner and Outer Journey: Monastic Women Create Their Own Institutions and Call on the Earth to Witness an Urgent Need for Change

การเดินทางทั้งภายในและภายนอก: นักบวชหญิงผู้สร้างสถาบันของตนเองและเรียกร้องให้โลกเป็นพยานต่อ ความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงคันเร่งด่วน

Bhikkhuni Santacitta

45. Why Educating Nuns is Important in the 21st Century: Strengthening Communities, Educating Women, and Preserving Bhutanese Culture *Tashi Zangmo*

WORKSHOPS การอบรมเชิงปฏิบัติการ

Buddhist Women and Leadership

พุทธสาวิกาและภาวะผู้นำ

Carol Winkelmann & Hsiao-Lan Hu

Contributions of Lay Buddhists to Propagating Dhamma, Past and Present การส่งเสริมการเผยแผ่ธรรมะของอุบาสกอุบาสิกาในอดีตและปัจจุบัน

Bhikkhu Panahaduwe Yasassi Thera

Chan Meditation: Peace in Moving and Sitting, Consistency in Mind and Body

กรรมฐานแบบเซน : ความสงบในการเคลื่อนไหวและอิริยาบถนั่ง คือความคงมั่นของจิตและกาย

Guo Jing Shih

Founding an Institute for Buddhist Education

การก่อตั้งสถาบันสำหรับการศึกษาพุทธศาสนา

Guo Jing Shih

Buddhist Picture Books in Taiwan

หนังสือภาพสอนธรรมะในใต้หวัน

Juyarn Tsai

Buddhists and Animal Welfare on Pilgrimage: How to Make a Difference During Your Spiritual Journey

พุทธศาสนิกชนและสวัสดิภาพของสัตว์ระหว่างการจาริกแสวงบุญ: เราจะบำเพ็ญประโยชน์ระหว่างการเดินทาง แสวงบุญได้อย่างไร

Karma Tashi Choedron and Sonam Wangmo

Buddhist Women and Polygamy

พุทธสาวิกาและการมีคู่ครองหลายคน

Kustiani

What's in Your Bowl? Nourishing Ourselves and Others Mindfully

Lulu Garrett Cook

Capturing the Lives of Nuns: A Photo Workshop

การบันทึกภาพชีวิตของนักบวชหญิง : การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับภาพถ่าย

Marie Venø Thesbjerg

The Intersections of Race, Gender, and Buddhism

เมื่อความแตกต่างทางเชื้อชาติและทางเพศและพุทธศาสนามาบรรจบกัน

Mary Grace Lentz and Cheryl Harrison

Wendo: Feminist Self-Defense

เวนโด : การป้องกันตัวเองตามคตินิยมสตรี

Nives Bercht

Developing Family Enterprises as a Path to Compassionate Community Sustainability Bhikkhuni Pannavati-Karuna

The Healing Power of Beauty in a Tranquil Cup of Tea

พลังบำบัดจากความงดงามในถ้วยชาที่สงบนิ่ง

Paula Arai

Children's Workshop

การอบรมธรรมะสำหรับเด็ก

Prema Dasara

White Tara Workshop

การร่ายรำภาวนาและการฝึกปฏิบัติแบบพระแม่ตาราขาว

Prema Dasara

Tara Workshop

ระบำแมนดาลาและท่วงท่าสรรเสริญพระแม่ตารา

Prema Dasara

English Language Proficiency through Buddhism and Buddhist Art: Bhikkhunis as Global Propagators of Dhamma

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษผ่านพุทธศาสนาและศิลปะทางพุทธ: ภิกษุณีในฐานะผู้เผยแผ่ธรรมะไป ทั่วโลก

R. M. Rathnasiri

Dharma and Animals

ธรรมะและสัตว์

Rotraut (Jampa) Wurst

Rapping for Generations

ดนตรีแร็พสำหรับคนทุกวัย

Rotraut (Jampa) Wurst

Buddhism and LGBTQ

การอบรมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ Rotraut (Jampa) Wurst

Overcoming Internalized Views: A Journey to Wholeness

การเอาชนะทัศนคติที่นำมาจากภายนอกมาเป็นของตน : การเดินทางสู่ความบริบูรณ์

Santacitta Bhikkhuni and Jill Boone

Taming the Tiger: Emotional Balance For Children through Meditation

ปราบพยัคฆ์: การสร้างสมดุลทางอารมณ์สำหรับเด็กโดยผ่านการทำกรรมฐาน

Shari Gent

Using Creative Mindfulness to Transform The Energy of Afflictive Emotions: From Weakness to Power and Wisdom

การใช้สติอย่างสร้างสรรค์เพื่อเปลี่ยนแรงพลังแห่งอารมณ์เศร้าหมอง : จากความอ่อนแอให้เป็นพลังอำนาจและ ปัญญา

Susmita Barua

Renunciation as Pedagogy

การสละเป็นการสอน

Vanessa Sasson and Amy Langenberg

Using Buddhist Psychology to Enhance *Bhikkhuni* Education *Wasantha Priyadarshana*

Introduction to Mahasati Meditation

Lihsiang Yao

Turning Points on the Path: Sharing Experiences

Vinita Agrawal

Picturing our Hopes and Dreams *Nicole Stenoish*

Introduction to the Elements of the Metta Map Barbara Wright

The Risk of Attachment Barbara Wright

Impermanence and the Metta Map Barbara Wright

Buddhist Animal Protection Work in Sikkim Diki Palmu and Catherine Schuetze

Buddhism and Interfaith Dialogue Diana Cousens

Resources for Teaching about the Effects of Negative Expectations, Self/Other Concepts, and Discrimination

Allison Goodwin

A Network of Buddhism and Women in Europe *Gabriela Frey*

Compassion as a Daily Practice *Zhen Yuan Shi*

Examining the Date of Mahāpajāpatī's Ordination ค้นหาวันที่ที่พระมหาปชาบดีโคตมีออกบวช

โดย Kustiani

พระนางมหาปชาบดีโคตมีเป็นพระมารดาเลี้ยงของเจ้าชายสิทธิธัตณะ ภายหลังจากที่พระเจ้าสุทโธทนะ พระ สวามีทรงเสด็จสวรรคต พระองค์ทรงออกผนวชเป็นภิกษุณีพร้อมด้วยสตรีอีก 500 คน ประวัติศาสตร์ระบุว่า พระองค์บวชหลังจากที่พระพุทธเจ้าทรงช่วยใกล่เกลี่ยกรณีพิพาทระหว่างศากยวงศ์และโกลิยวงศ์เกี่ยวกับการ ใช้น้ำในแม่น้ำโรหิณี เมื่อความขัดแย้งครั้งนั้นยุติลง ผู้ชายจำนวนมากจากทั้งสองตระกูลได้ตัดสินใจออกบวช เป็นภิกษุสาวกของพระพุทธเจ้า ตามที่ปรากฏในมหาปชาบดีสูตร (อังคุตตรนิกายหรือ จุลวรรค) การบวชของ พระนางมหาปชาบดีโคตมีเกิดขึ้นที่เมืองเวสาลี แต่สำหรับวันเวลาที่แน่นอนนั้นยังเป็นประเด็นปัญหาอยู่ว่า เกิดขึ้นในช่วงระหว่างปีที่ห้าหรือปีที่หกแห่งการเผยแผ่ธรรมของพระพุทธเจ้าตามที่เชื่อกันมาแต่ดั้งเดิมหรือเปล่า อย่างไรก็ตาม ไม่มีข้อมูลในพระไตรปิฏกอันจะเป็นหลักฐานระบุถึงวันออกบวชที่แน่นอนของพระองค์ ฉะนั้น วันออกบวชที่แน่นอนของพระมหาปชาบดีโคตมียังคงเป็นประเด็นที่ถกเถียงกันอยู่ในปัจจุบัน ดังนั้น การค้นหา หลักฐานที่แน่ชัดเพื่อระบุวันเวลาที่แน่นอนให้ชัดเจนได้จึงเป็นงานที่สำคัญอย่างมาก การหาคำตอบของ ประเด็นดังกล่าวนับเป็นเรื่องเร่งด่วน เพราะจะช่วยทำให้พวกเราสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ ของคณะภิกษุณีสงฆ์ได้อย่างถูกต้อง

Basic Buddhism in Songs: Contemporary Nuns' Oral Traditions in Kinnaur พุทธศาสนาผ่านเสียงเพลง : ประเพณีมุขปาฐะของภิษุณีแห่งคินนัวร์ในปัตตบัน

โดย Linda LaMacchia

ชาวคินนัวร์กล่าวว่าพุทธศาสนาประดิษฐานต่อเนื่องมานาน ที่คินนัวร์ ซึ่งเป็นเขตหนึ่งของหิมาจัลประเทศ นาน เท่ากับหรือนานกว่าทีเบตอีก ทั้งภิกษุและภิกษุณีมีประวัติมายาวนานและโปรดปรานการร้องเพลงมาก กล่าว กันว่าชาวคินนัวร์ อยู่ในกลุ่มสาวกผู้ได้พึงพระศาสดาสาธยายปรัชญาปาระมิตาหฤทัยสูตร ณ เขาคิชคูฏใกล้กรุง ราชคฤห์ คาดว่า ต้องมีทั้งภิกษุและภิกษุณีจำพรรษาที่วัดที่ รินเซน แซงโบ สร้าง ที่คินนัวร์มาตั้งแต่ศตวรรษที่ 10 จึงรักษาวัดไว้ได้ ทั้งพระเวทและวรรณคดีสันสกฤตต่างๆ ได้ระบุไว้ว่า ชาวคินนัวร์ตามตำนานนั้นเป็นผู้ชม ชอบการดนตรีและร่ายรำ และดูในปัจจุบันแล้ว ก็ยังเป็นเช่นนั้นอยู่ ในช่วงเทศกาลขึ้นปีใหม่ จะมีประเพณีการ ร้องรำทำเพลงของหมู่บ้าน เช่นการร่ายรำกับเทวีหรือเทวดาประจำหมู่บ้าน ทั้งพุทธศาสนิกชนและโดยเฉพาะ อย่างยิ่ง ภิกษุณีจะสวดเพลงสรรเสริญครู วัด พระพุทธองค์ พระธรรม หรือความทุกข์ของสังขาร และพระ ภิกษุณี Nyima Zangmo

บทความครั้งนี้ศึกษาเฉพาะบทเพลงสวดของพระภิกษุณี เพราะประเพณีมุขปาฐะมีส่วนสำคัญมากในการเผย
แผ่พระพุทธศาสนา ไม่เพียงเพราะภิกษุณีเป็นผู้แต่งและร้องบทเพลงสวดเหล่านี้เป็นภาษาคินนัวร์ (เช่นที่
บทความเกี่ยวกับจริยธรรมของฮินดูได้ยกมาอ้างเมื่อไม่นานนี้ใน นิตยสาร Journal of the American Academy
of Religion) และสมควรได้รับการยกย่องเท่านั้น แต่เพราะเรื่องเล่าและเพลงเป็นแหล่งการเรียนรู้สำคัญ
ทางศาสนา สำหรับปราชญ์ทางด้านศาสนศึกษา ที่ต้องอาศัยแหล่งที่มาที่เป็นเอกสารทางศาสนาเสียส่วนใหญ่
จุดประสงค์ของข้าพเจ้าคือศึกษาบทสวดทางศาสนาเหล่านี้ ในฐานะเป็นคำสอนทางพุทธศาสนา โดยศึกษาบท
สวดของภิกษุณีคินนัวร์ ระหว่างปี ค.ศ. 1900 ถึง ค.ศ. 2010 ที่ข้าพเจ้าเป็นผู้อัดเสียง และ ดร. Ramesh
Chandra Negi (Mathas) เป็นผู้ถอดคำพูดและแปล การวิจัยใช้วิธีการลงพื้นที่หาข้อมูล การเฝ้าสังเกตบุคคล
การจดบันทึกรายวัน การบันทึกเสียงเพลงสวด โดยขอให้ผู้ร้องและผู้แปล แปลความหมายของเนื้อร้อง (เมื่อทำ
ได้) และใช้การจำแนกวิเคราะห์แบบของ ดันเดอร์ส (ปี 1980) คือ texture เนื้อหา และ บริบท แก่ดนตรี บางคน
อาจจะ กล่าวว่าเพลงเหล่านี้เป็นเพียงประวัติศาสตร์หรือการบันเทิง ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย และขอเสนอแนวคิด
ที่ว่าการฝึกพื้นฐานทางพุทธศาสนาเป็นสิ่งสำคัญก่อนจะไปสู่ขั้นสูงขึ้นได้ และผู้ร้องสามารถเข้าถึงคำสั่งสอน
ของพุทธศาสนาเบื้องต้นได้ผ่านบทเพลงเหล่านี้

Ambedkar's Perspective on Women in Indian Society: Bhimrao Ramji Ambedkar มุมมองของต๊อกเตอร์อัมเบดการ์เกี่ยวกับสตรีในสังคมอินเดีย : พิมเรา รามจิ อัมเบดการ์ โดย Thich Nu Nhu Nguyet

ในยุคอินเดียโบราณ สังคมถูกแบ่งแยกอย่างชัดเจนเป็นชนชั้นและวรรณะ สถานะของศูทรซึ่งคือชนชั้นที่ต้องรับ ใช้วรรณะที่สูงกว่าตลอดชีวิตมีฐานะเทียบเท่ากับทาส ทว่า สถานภาพของสตรีนอกจากจะได้รับอิทธิพลจาก การแบ่งชนชั้นวรรณะแล้วถือว่าอยู่ในระดับที่ต่ำต้อยอย่างเห็นได้ชัด สตรีเหล่านี้ได้รับความทุกข์ทรมานอย่าง สาหัสจากกฎเกณฑ์อันเข้มงวดตามธรรมเนียมระบบศักดินาและมีโอกาสน้อยมากที่จะได้ใช้ชีวิตตามที่ตน ต้องการ ความลำเค็ญที่สตรีได้รับในสังคมที่กดขี่และใช้อำนาจบาตรใหญ่นี้เองเป็นเหตุผลหนึ่งที่ผู้คนหันมานับ ถือศาสนาพุทธ ด้วยพุทธศาสนาได้สมานร้อยร้าวแห่งความอยุติธรรมในโลกด้วยพุทธวจนะที่ว่า "ไม่มีความ แตกต่างของชนชั้นในใจหิตทุกหยดที่มีสีแดงเหมือนกัน ไม่มีความแตกต่างของชนชั้นในน้ำตาทุกหยดที่มีรสเค็ม เฉกเดียวกัน"

ในสังคมสมัยใหม่ ตั้งแต่คริสต์ศตวรรษที่ 18 ศาสนาพุทธแทบจะสาปสูญไปจากอนุทวีปอินเดีย และหลังจากที่ สูญหายไปเกือบ 700 ปี ศาสนาพุทธได้กลับมาสู่ดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์นี้อีกครั้ง การฟื้นฟูพุทธศาสนาครั้งนี้เกิด จากการอุทิศตนอย่างไม่ท้อถอยของบุคคลที่พิเศษยิ่งคือ พิมเรา รามจิ อัมเบดการ์ (พ.ศ. 2434 – 2499) ดร. อัมเบดการ์เป็นคฤหัสถ์ที่ตั้งมั่นในพุทธศาสนา ท่านถือกำเนิดจากวรรณะศูทรและได้ดำรงตำแหน่งเป็น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในสมัยรัฐบาลของนายเนห์รู ในฐานะบุตรที่ทำงานอย่างขยันขันแข็งของ ประเทศอินเดีย ท่านได้ร่างรัฐธรรมนูญให้กับประเทศในคริสต์ศตวรรษที่ 20 ที่ยังคงยืนยงมาจนถึงปัจจุบัน

หลายๆ คนอาจจะคิดว่า ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่มองโลกในแง้ราย แต่ ดร.อัมเบดการ์ไม่เห็นด้วยกับความเห็น นี้ ท่านกล่าวว่า มีแต่ศาสนาพุทธเท่านั้นที่สอนให้มนุษย์รู้จักหนทางแห่งมนุษยธรรมซึ่งเป็นหนทางที่จะช่วย ปลดปล่อยมนุษย์ให้หลุดพ้นจากความทุกข์ ศาสนาพุทธเปรียบดังมหาสมุทรที่ไม่มีการแบ่งแยกระหว่างระดับ ความตื้นหรือความลึก พระมหากรุณาธิคุณของพระพุทธเจ้าได้เข้าไปนั่งอยู่ในหัวใจหลายล้านดวงของผู้คนที่ ถูกกดขึ่ในช่วงเวลาที่พระองค์ทรงพระชนม์ชีพอยู่และได้เปิดหนทางที่ถูกต้องให้กับมนุษย์ ดร.อัมเบดการ์รู้สึกว่า

ศาสนาฮินดูได้เสื่อมลงแล้วและชนชั้นจัณฑาลควรต้องมองหาศาสนาใหม่ที่ดีกว่า และจากการแสวงหาของ ท่าน ท่านพบว่า ศาสนาพุทธเป็นศาสนาที่มีทรงค่ามากที่สุด

รายงานฉบับนี้ศึกษามุมมองของ ดร.อัมเบดการ์เกี่ยวกับบทบาทของสตรีและอิทธิพลของสังคมอินเดียและพุทธ ศาสนาที่มีต่อสถานภาพของสตรี ดร.อัมเบดการ์ได้สนับสนุนให้คนในวรรณะจัณฑาลเปลี่ยนมานับถือศาสนา พุทธเพื่อจะได้หลุดพ้นจากระบบวรรณะในอินเดีย การกระทำนี้ถือเป็นการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ เช่นเดียวกับการที่พระพุทธเจ้าทรงปฏิวัติความคิดด้วยการยืนยันความเสมอภาคของมนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะมา จากวรรณะหรือเพศใด รายงานฉบับนี้จะเน้นที่ (1) บริบทด้านสังคมและศาสนาก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลง โดย ดร.อัมเบดการ์ (2) มุมมองของดร.อัมเบดการ์ ที่มีต่อบทบาทของสตรีในสังคม (3) เส้นทางการก้าวสู่พุทธ ศาสนาของดร.อัมเบดการ์ และ (4) การฟื้นฟุพุทธศาสนาในอินเดียยุคปัจจุบัน

Than Hsiang Kindergarten: A Case Study

กรณีศึกษาเรื่องโรงเรียนอนุบาลกลิ่นเทียนธรรม

โดย Zhen Yuan Shi

ในโลกปัจจุบันที่กำลังหมุนไปด้วยแรงผลักดันจากข่าวสารและเทคโนโลยี พ่อแม่รุ่นใหม่มักเลือกที่จะใช้ชีวิตและ ดูแลครอบครัวค้วยตนเอง ในขณะที่ครอบครัวเหล่านี้ขยายขนาดและมีการเพิ่มสมาชิกในครอบครัวคนแล้วคน เล่า พ่อแม่รุ่นใหม่เหล่านี้เลือกที่จะส่งบุตรของตนไปใช้ชีวิตและศึกษาในสภาพแวดล้อมสมัยใหม่ของศูนย์ การศึกษาก่อนวัยเรียนที่ทันสมัย ผลก็คือคนรุ่นเก่า เช่น บิดามารดาหรือปู่ย่าตายายมักรู้สึกว่าตนเองไร้ที่พึ่งและ อ้างว้างโดดเดี่ยว เราจะทำอย่างไร่ได้ที่จะช่วยให้สมาชิกของครอบครัวทั้งวัยเยาว์และวัยอาวุโสมาเชื่อมสัมพันธ์ กันอีกพร้อมทั้งซ่อมแซมความสัมพันธ์ที่ขาดสะบั้น แก้ไขความเข้าใจผิดเกิดขึ้น และมีศรัทธาต่อกันด้วยเมตตา และปัญญาเพื่อที่ว่าทั้งสองฝ่ายจะได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกันได้ย่างเต็มที่ ในขณะเดียวกัน พุทธศาสนิกชนจะ สามารถเผยแผ่พระธรรมด้วยวิธีการเรียนรู้แบบใหม่อย่างมีประสิทธิผลในสังคมที่เต็มไปด้วยความซับซ้อนนี้ได้ อย่างไร รายงานฉบับนี้ได้สรุปเรื่องราวในอดีตโดยสังเขปของภิกษุณี Fang Lian ซึ่งเดินทางจากเมืองเซียะเหมินในประเทศจีนมายังเมืองปีนัง และก่อตั้งโรงเรียน First Buddhist Free สำหรับเด็กๆ รายงานนี้จะกล่าวถึง เรื่องของการพัฒนาและการช่วยเหลือสังคมของโรงเรียนอนุบาลกลิ่นเทียนธรรมโดยเน้นเรื่องแผนสำหรับการ พัฒนาในจนาคต

Voice of Freedom in Bhutan: Reclaiming Lost Feminist in Vajrayana Buddhism เสียงแห่งเสรีภาพในภูฏาน : การกลับมาของนักสิทธิสตรีในพุทธศาสนานิกายวัชรยานที่ หายไป

โดย Sonam Wangmo (Tenzin Dadon)

นักวิชาการชาวพุทธที่สนับสนุนสิทธิสตรีมักจะวิพากษ์ว่า ธรรมเนียม ประเพณี คัมภีร์ และการใช้สัญลักษณ์ใน ศาสนาพุทธที่มีแนวโน้มให้ความลำคัญกับเพศชายนั้นมีส่วนในการส่งเสริมให้ผู้หญิงมีสถานภาพเป็นรองใน วงการศาสนา ผู้ที่สนับสนุนสิทธิสตรีชาวพุทธต่างเรียกร้องให้มีการ "ปรับปรุงโครงสร้างทางพุทธศาสนา" เพื่อ ประเมินบทบาทในธรรมเนียมปฏิบัติของพุทธที่ถูกกำหนดตามเพศอีกครั้ง ทั้งนี้ เพื่อช่วยส่งเสริมให้เกิดความเท่า เทียมทางเพศ ทว่า มาตรการเยียวยาอันมุ่งหมายที่จะปลดปล่อยผู้หญิงในพุทธศาสนากลับมีส่วนกัดกร่อนอัต วิสัยของสตรี อันที่จริง พระพุทธเจ้าองศ์ที่มีบันทึกในประวัติศาสตร์พระองค์นี้ทรงสนับสนุนสิทธิสตรี ดังเห็นได้ จากการที่พระองค์ทรงสร้างระบบที่ทะลายและก้าวข้ามบทบาททางเพศผ่านสถาบันสงฆ์ที่ตั้งขึ้นเพื่อทั้งชายและ หญิง พระพุทธเจ้าทรงปูทางเพื่อสร้างความเท่าเทียมกันในการปฏิบัติธรรมสำหรับผู้หญิงด้วยการสร้างคณะ ภิกษุณีสงฆ์ที่ทำให้ผู้หญิงต้องปลดปล่อยตัวตนแห่งความเป็นอิตถีเพศออกไปจนหมดลักษณะแห่งการมีเพศ ทันทีที่ผู้หญิงหม่จัวร อัตลักษณ์แห่งการเป็นสตรีก็จะหมดสิ้นไป ซึ่งทำให้ผู้หญิงจำนวนมากเกิดความกลัวว่า ใน การปฏิบัติภาวนาในพุทธศาสนาอย่างแท้จริงนั้น ผู้หญิงต้องสลัดอัตลักษณ์แห่งสตรีเพศออกไปให้ได้ อย่างไรก็ ตาม แม้ว่าอาจจะมีคนแย้งว่าประเด็นเรื่องเพศนั้นไม่เกี่ยวข้องกับศาสนาพุทธแม้แต่น้อยเมื่อพิจารณาตาม แนวทางของความไม่มีอัตตา (อนัตมัน) ความว่าง (ขันญตา) และธรรมชาติของพระพุทธเจ้า (ตถาคตคัพภะ) แต่ ตามธรรมเนียมปฏิบัติแล้ว ตัวตนทางเพศก็ยังคงมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการดำรงชีวิตทั้งในแง่ของจิต วิญญาณและทางโลก โดยเฉพาะสำหรับคฤหัลถ์ชาวพุทธ

นักสิทธิสตรีชาวพุทธได้ชี้ให้เห็นมาเป็นเวลานานแล้วว่า มีการปฏิเสธหรือแม้กระทั่งการกดชี่ถึงการมีอยู่ของสตรี เพศในระบบสัญลักษณ์และการปฏิบัติธรรมในศาสนาพุทธ สำหรับบทความนี้จะมุ่งเน้นไปที่บริบทในศาสนา พุทธในธิเบตที่มีการควบคุมอย่างฝังลึก รวมทั้งการปฏิบัติแอบแฝงที่ขับไสอัตวิสัยสตรีโดยเฉพาะในวงการสงฆ์ และการปฏิบัติอย่างลับๆ ของวัชรยาน นักสิทธิสตรีชาวพุทธในช่วงครึ่งหลังศตวรรษที่ 20 พยายามที่จะทวงอัต วิสัยของผู้หญิงคืนมาด้วยการเปิดเผยถึงการปฏิบัติผิดเพี้ยนที่ช่อนเร้นซึ่งจะช่วยให้การปฏิบัติของสถาบันพุทธ ศาสนาสามารถก้าวข้ามผ่านการสร้างลักษณะแห่งบุรษภาพด้วยพิธีกรรมของฑากิณี Yeshey Tsogyal หรือที่

รู้จักกันในนาม The Great Bliss Queen (ไคลน์ 1995) ที่ได้แสดงธรรมแห่งสตรีอันทำให้ผู้ปฏิบัติธรรมทั้งหลาย สามารถแสดงคุณลักษณะแห่งการปลดปล่อยสตรีภาพออกมาได้

บทความนี้ได้วิเคราะห์องค์ประกอบของธรรมแห่งสตรีของศาสนาพุทธวัชรยานตามที่ได้ปฏิบัติกันในประเทศ
ภูฏาน การศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ของการปฏิบัติธรรมของวัชรยานที่มีลักษณะความเป็นหญิงในภูฏานประ
กอบด้วยการวิเคราะห์พุทธศาสนาในงานศิลปะและระบบสัญลักษณ์ด้านศาสนา รวมทั้งวัฒนธรรมการแสดง
ต่างๆ เช่น ละครสวมหน้ากาก ตลอดจนประเพณีพุทธท้องถิ่นต่างๆ ที่ประพฤติปฏิบัติกันอยู่ในประเทศภูฏานใน
ปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม งานศึกษาศาสนาในเรื่องที่เกี่ยวกับผู้หญิงจะสมบูรณ์ไปไม่ได้หากปราศจากการมีส่วน
ร่วมของผู้หญิงเอง ดังนั้น ผู้ที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อบทความชิ้นนี้ก็คือ นักบวชหญิงชาวภูฏานที่จะมาร่วม
แบ่งปันมุมมองของความหมายในการเป็นผู้หญิงทั้งในแง่ส่วนตัว สังคมและศาสนา รวมไปถึงลักษณะการ
ปฏิบัติธรรมแบบวัชรยานที่มีอิทธิพลต่ออัตวิสัยของท่านเหล่านั้น บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยที่ยังคง
ทำการศึกษาอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับบทบาทที่กำหนดตามเพศของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติภาวนาทางศาสนาใน
ประเทศภูฏานที่ซึ่งอัตลักษณ์สตรีอันเกิดขึ้นจากความบังเอิญของกระบวนการทางสังคมและจิตใจจะถูกนำมา
วิเคราะห์ในแง่ที่เกี่ยวกับธรรมแห่งสตรีเพศในประเทศภูฏาน

Women in Buddhism at the Grassroots in Australia

ผู้หญิงในพุทธศาสนาในระดับรากหญ้าในประเทศออสเตรเลีย

โดย Anna Halafoff

ในประเทศออสเตรเลีย ผู้หญิงมีบทบาทสำคัญในพุทธศาสนานับตั้งแต่เริ่มเข้าศตวรรษที่ 20 ผู้หญิงที่เปลี่ยนไป นับถือศาสนาพุทธและผู้หญิงที่สนใจในศาสนาพุทธอย่างแรงกล้าได้นำศาสนาพุทธมาสู่ประเทศออสเตรเลีย และได้เผยแพร่แนวคิดทางพุทธไปทั่วประเทศ นอกจากนั้น ยังสร้างและรับบทบาทผู้นำในองค์กรพุทธ รวมทั้ง เป็นครูและนักวิชาการด้านพุทธศาสนาที่สำคัญโดยให้การอบรมสั่งสอนทั้งในและนอกประเทศ ผู้หญิงที่ กล่าวถึงนี้ได้แก่ Emma Harding Britten, Elise Pickett, Marie Byles, Natasha Jackson, Elizabeth Bell, Chi Kwang Sunim, Robina Courtin และ Judith Snodgrass บทความนี้ศึกษาความสำคัญของผู้หญิงในพุทธ ศาสนาในระดับรากหญ้าในประเทศออสเตรเลีย และอิทธิพลของพวกเธอที่มีต่อสังคมในหลากหลายแขนงอัน รวมไปถึงในแวดวงวิชาการและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมทั้งภายในและนอกเหนือพุทธนิกายต่างๆ ใน คอสเตรเลีย

Roles and Approaches of Buddhist Women at Present and into the Future

บทบาทและแนวทางของพุทธสาวิกาในปัจจุบันและอนาคต

โดย Thích Nu Khiet Minh

เราไม่อาจจะให้ความสำคัญแก่สตรีในประวัติศาสตร์มนุษยชาติได้มากพอ อย่างไรก็ตาม ด้วยเหตุผลหลาย ประการ ขนบธรรมเนียมทางพุทธศาสนาบางประการก็มิได้ให้การสนับสนุนสตรีที่ปรารถนาจะถือบวชเป็น ภิกษุณี ซึ่งการคัดค้านในลักษณะนี้ขัดแย้งกับคำสอนของพระพุทธเจ้าและเป็นประเด็นที่เราจำเป็นต้องนำมา อภิปรายและต้องการผู้นำเพื่อหาทางยุติการเลือกปฏิบัติทางเพศในศาสนาพุทธ

ในการบรรยายครั้งนี้ ข้าพเจ้าจะกล่าวถึงบทบาทของคฤหัสถ์สตรีในปัจจุบัน และจะแนะนำเส้นทางควรปฏิบัติที่ จะช่วยให้สตรีได้รับการยกย่องให้เท่าเทียมกับบุรุษในสังคมปัจจุบัน สิ่งหนึ่งที่ข้าพเจ้าจะเน้นเป็นพิเศษคือ ขอให้ภิกษุผู้เป็นมหาเถระได้โปรดพิจารณาฎีกาที่จะอนุญาตให้สตรีซึ่งมีฐานะเป็นธิดาของพระพุทธเจ้าสามารถ ถือศีลแห่งภิกษุณีที่ได้รับการถ่ายทอดมาจากพระพุทธเจ้าโดยตรง เราหวังว่า คำร้องขอของเราคงจะกลายเป็น จริงในพิธีอุปสมบทที่จะจัดขึ้นในวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2556 ณ สำนักภิกษุณีสงฆ์มหาปชาบดี ณ เมืองไวสาลี

ข้าพเจ้าจะนำอนาคตของสตรีคฤหัสถ์มาพิจารณาเช่นกันและเสนอแนะว่า เราควรจะทุ่มเทพยายามอย่างเต็มที่ ที่จะปฏิบัติธรรมและประกอบศาสนกิจเพื่อจะรักษาพระธรรมอันสูงส่งของพระพุทธเจ้าให้กับชนรุ่นหลัง ในส่วน นี้ข้าพเจ้าจะกล่าวถึงพันธกิจของกองทุนมหาปชาบดีทรัสต์ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะสร้างสถานที่ที่สตรีจากทั่วโลก สามารถมารวมกันเพื่อปฏิบัติและเรียนรู้พระธรรมร่วมกันอย่างกลมเกลียว ข้าพเจ้าหวังว่า จะมีส่วนเสนอ ข้อคิดเห็นที่สำคัญและมีประโยชน์ในการอภิปรายในช่วงเปิดการประชุมศากยธิดาครั้งที่ 13 นี้ และหวังว่า ข้อเสนอแนะดังกล่าวจะได้รับการพิจารณาอย่างเห็นใจในช่วงระหว่างการประชุมครั้งนี้

Self-Esteem, Self-Promotion, and Not-Self

ความภูมิใจแห่งตน การส่งเสริมตนเองและอนัตตา

โดย Darcie Price-Wallace

ความภูมิใจแห่งตน การส่งเสริมตนเองกับแนวคิดอนัตตาตามหลักพุทธศาสนาดูจะขัดแย้งและแตกต่างกันโดย สิ้นเชิงหากพิจารณาถึงปรมัตถสัจจะ บทความนี้จะวิเคราะห์แนวคิดเรื่องอนัตตาจากมุมมองของสมมติสัจจะ และปรมัตถสัจจะ และอภิปรายว่า แนวคิดความภูมิใจแห่งตนและการส่งเสริมตนเองเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นที่มี อิทธิพลต่อทัศนะของเหล่านักปฏิบัติธรรมสายเถรวาทได้ เราจำเป็นที่จะต้องเข้าใจสมมติสัจจะหรือความจริง ปัจจุบันที่มนุษย์โลกกำหนดยอมรับกันอันมีพื้นฐานจากประสบการณ์ของเรา ก่อนที่เราจะสามารถเข้าใจถึง ความจริงอันสูงสุดตามที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงเอาไว้ได้ ดังนั้น ความภูมิใจแห่งตนและการส่งเสริมตนเองจึง เป็นสิ่งจำเป็นหากพิจารณาจากมุมมองของอัตลักษณ์ตามสมมติบัญญัติและปฏิจจสมุปบาท กระนั้น ถ้า อนัตตา ถือว่าเป็น "สัมมาทิฏฐิ" ตามแนวคิดทางพุทธ นั่นหมายความว่า ความภูมิใจแห่งตนและการส่งเสริม ตนเองเป็น "มิจฉาทิฏฐิ" เช่นนั้นหรือ

ข้าพเจ้าเห็นว่า ในภาวะสมคุล ความภูมิใจแห่งตนและการส่งเสริมตนเองจะช่วยส่งเสริมคุณลักษณะที่เป็นกุศล ที่ไม่เพียงแต่ไปในแนวทางเดียวกับเส้นทางของมรรคแปด แต่ยังเป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจได้อีก ด้วย ดังนั้น ความภูมิใจแห่งตนและการส่งเสริมตนเองจึงเป็นเป็นส่วนประกอบสำคัญแห่งการเดินทางสาย กลาง ความภูมิใจแห่งตนและการส่งเสริมตนเองเป็นปัจจัยแห่งกันและกันกับอนัตตา เนื่องจาก 1) บุคคลต้อง สร้างความเป็น "ตัวตน" ขึ้นมา 2) "ตัวตน" นี้สัมพันธ์กับ "สิ่งอื่น" และ 3) ในทางสังคมและจิตวิทยา ความ เข้าใจในความสัมพันธ์ระหว่าง "ตัวตน" และ "สิ่งอื่น" เป็นสิ่งจำเป็นต่อความผาสุก ความรู้สึกที่มีทั้งเชิงบวก และเชิงลบต่อบุคคลอื่น ความคาดหวังและความวิตกกังวลที่ผู้คนรู้สึกเกี่ยวกับ "ตัวตน" ที่สัมพันธ์กับผู้อื่นดูจะ เป็นเรื่องปกติธรรมดาสำหรับทุกคน บุคคลที่ถูกตัดสิทธิยังคงอยู่ในสภาพความรู้สึกที่มีทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อ บุคคลอื่น การรอคอยอย่างคาดหวัง และความกระวนกระวายใจเมื่อแนวคิดของ "ตัวตน" ไม่ได้รับการกำหนด ชัดเจน ในยามที่ไร้ความภูมิใจแห่งตนหรือมีความภูมิใจมากเกินไป ศักยภาพในการส่งเสริมก็จะขาดหายไป หรือเสียสมดุล ในทางตรงข้าม การส่งเสริมตนเองและการสนับสนุนตนเองอย่างสร้างสรรค์จะทำให้สามารถ สนับสนุน "ตัวตน" อื่นๆ อันได้แก่ ผู้ที่ถูกตัดสิทธิ ผู้ที่เปราะบางอ่อนแอ ผู้ที่ผิดหวังเมื่อการณ์ไม่เป็นอย่างที่คิด และผู้ที่ยังเขลา ถ้าเช่นนั้น ความรู้สึกถึง "ตัวตน" ที่เหมาะควรก็จะช่วยส่งเสริมความผาสุกทางจิตวิญญาณ

กายและใจซึ่งจำเป็นต่อการติดต่อสื่อสารกับตนเองและผู้อื่นด้วยความรู้จักรับผิดชอบ นอกจากนี้ ยังจำเป็นต่อ การสร้างความเข้าใจในความจริงอันสูงสุดของอนัตตา ความสัมพันธ์ระหว่างกันและกันนี้เป็นสิ่งที่สำคัญต่อ การส่งเสริมความตระหนักรู้ต่อความทุกข์ การฝึกฝนจิตใจให้เอื้ออารี และการพัฒนาจิตอันที่เป็นอุเบกขา

Identity and Samsāra อัตลักษณ์และสังสารวัฏ

โดย Hsiao-Lan Hu

ในคัมภีร์พุทธศาสนายุคแรกๆ พญามารในฐานะที่เป็น "เจ้าแห่งสังสารวัฏ" ซึ่งชื่อมีความหมายแปลตาม ตัวอักษรว่า "มรณะ หรือ ความตาย" มักจะปรากฏตัวต่อพระพุทธเจ้าและเหล่าสาวกในยามที่ท่านเหล่านั้น กำลังทำกรรมฐาน พญามารได้ส่งกองทัพมารและธิดาสามนางไปข่มขู่และยั่วยวนพระพุทธเจ้าเพื่อขัดขวาง ไม่ให้พระองค์บรรลุนิพพานและหลุดพ้นจากหัวงสังสารวัฏ นอกจากนั้น พญามารยังได้ปรากฏกายต่อภิกษุณี เวลาที่ท่านกำลังเข้าสมาธิขั้นสูงและใช้กลยุทธ์ต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้ท่านเกิดความกลัว อย่างไรก็ตาม การ ปฏิบัติธรรมของภิกษุณีเหล่านั้นมีความเข้มแข็งมากพอที่จะมองเห็นเล่ห์เหลี่ยมของมารจนสามารถเอาชนะได้ ทุกครั้งไป อันที่จริงแล้ว การปรากฏกายของมารนั้นเป็นเครื่องมือการประพันธ์อย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่า บุคคลที่อยู่ในสมาธิขั้นสูงอาจต้องเผชิญกับแรงกระตุ้นแห่งสังสารวัฏจนเกิดความกลัวขึ้นมาได้

งานวิจัยด้านจิตบำบัดแบบปรับเปลี่ยนความคิดแสดงให้เห็นว่า การฝึกสติขั้นพื้นฐานสามารถลดความกลัว อย่างรุนแรงได้อย่างมีประสิทธิผลเนื่องจากสามารถช่วยลดความคิดฟุ้งช่านและทำให้รับรู้สิ่งต่างๆ ตามความ เป็นจริงด้วยการลดการเพ่งเหตุหรือผลมาที่ตนเองให้น้อยลง อย่างไรก็ตาม จากการบรรยายถึงการปรากฏกาย ของมารในพระสูตรต่างๆ ดูเหมือนว่า ผู้ปฏิบัติกรรมฐานเมื่อบรรลุสภาวะแห่งสมาธิขั้นสูงจะต้องเผชิญกับความ กลัวประเภทอื่นที่แตกต่างจากที่กล่าวข้างต้น ในขณะที่สมาธิดิ่งลึกลง อัตลักษณ์ที่ตนเองสร้างขึ้นมาจะเริ่ม สูญเสียการควบคุมมากขึ้นไปตามลำดับ และผู้ปฏิบัติกรรมฐานจะประสบผลแห่งความก้าวหน้าในสมาธิจาก ปิติไปสู่อุเบกขาจนถึงอากิญจัญญายตนะ เมื่อตระหนักได้ว่า ความจริงแท้นั้นไม่เหมือนกับสิ่งที่ตนนึกคิด ก็อาจ เกิดความหวาดหวั่นจนไปหยิบฉวยอัตลักษณ์ด้านใดด้านหนึ่งของตนขึ้นมา พญามารจงใจอาศัยความกลัวนี้ มาเป็นกลยุทธ์ในการส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์ด้านใดด้านหนึ่งของตนขึ้นมา พญามารจงใจอาศัยความกลัวนี้ มาเป็นกลยุทธ์ในการส่งเสริมการสร้างอัตลักษณ์บางประการของผู้ปฏิบัติกรรมฐานซึ่งรวมถึงอัตลักษณ์ทางเพศ การเผชิญหน้ากับพญามารก็คือ การเผชิญหน้ากับ "ความตาย" แห่งอัตลักษณ์และความจริงที่ตนสร้างและนึก คิดขึ้นมาเอง ยามที่พญามารก็คือ ถูกรเผริญหน้ากับ "ความตาย" แห่งอัตลักษณ์และความจริงที่ตนสร้างและนึก คิดขึ้นมาเอง ยามที่พญามารมีชัย บุคคลนั้นก็จะยึดมั่นถือมั่นในอัตลักษณ์ของตนและจึงตกอยู่ภายใต้การ ควบคุมของพญามารในห้วงแห่งสังสารวัฏ ดังนั้น การจะพิชิตมารและสามารถหลุดพ้นได้นั้น เราจะต้องเข้าใจ ถึงสภาพอันแปรเปลี่ยนได้ของอัตลักษณ์โดยปราศจากอุปาทานใดๆ

The Good Girl Syndrome, Feminism, and Being an Authentic Practitioner ลักษณะความเป็นกุลสตรี คตินิยมสิทธิสตรีและการเป็นนักปฏิบัติที่แท้จริงแบบดั้งเดิม

โดย Adrienne Cochran

ผู้หญิงตะวันตกชาวพุทธจำนวนมากต้องปรับตนให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอกในแง่ของการปฏิบัติตนภายใต้ วัฒนธรรมทางเพศและความคาดหวังที่ชุมชนพุทธบางแห่งอาจมีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมอันเหมาะสม ต่อเพศของตน นักวิเคราะห์สิทธิสตรีอาจจะช่วยคลายปมบางอย่างค้านความคาดหวังทางสังคมแบบสังคม อำนาจฝ่ายชายได้ นอกจากนั้น ผู้หญิงชาวตะวันตกส่วนใหญ่ยังนำประเด็นทางเพศเกี่ยวกับการประพฤติ ปฏิบัติตนและบทบาททางสังคมที่เหมาะสมเข้ามาเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตด้วย บางคนที่เพิ่งเริ่มนับถือพุทธ ได้ "อ่าน" พระสูตรและตีความพระสูตรในลักษณะที่ดูเหมือนจะสนับสนุนบรรทัดฐานทางวัฒนธรรมเหล่านั้น สาระทางวัฒนธรรมเกี่ยวกับบทบาทและพฤติกรรมทางสังคมของผู้หญิงชาวตะวันตกเหล่านี้กลายเป็นรูปแบบ ทางอารมณ์ความรู้สึกและความคิดที่เคยชิน ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ถึงมุมมองที่ถูกต้องอันจะเป็นตัวปรับ แนวคิดเรื่องการแบ่งแยกหรือทวิวิภาคนี้จะช่วยให้ผู้ปฏิบัติธรรมละความคิดแบบทวินิยมได้ นอกจากนี้ การ ปฏิบัติธรรมแบบพุทธส่วนมากจะช่วยให้สามารถก้าวข้ามแนวคิดและรูปแบบทางอารมณ์ที่เคยชินไปได้ และ เมื่อผู้หญิงชาวตะวันตกชาวพุทธมีความชัดแจ้งและตระหนักรู้แล้วก็อาจจะสามารถจัดการประเด็นเรื่องเพศชาย หณิงในชมชนได้อย่างเหมาะควร

Raichō Hiratsuka and "New Women and Zen" by D. T. Suzuki: One Aspect of the Women's Liberation Movement in Japan

ไรโช ฮิรัทซูกะ และ "ผู้หญิงยุคใหม่กับเซน["] โดย ดี. ที. ซูซูกิ – มุมหนึ่งของการเคลื่อนไหวเพื่อ ปลดแอกผู้หญิงในญี่ปุ่น

โดย Akemi Iwamoto

เมื่อปีค.ศ. 1917 ในยุคไทโชของญี่ปุ่น ดี. ที. ซูซูกิ ได้เขียนบทความสั้นเรื่อง "ผู้หญิงยุคใหม่กับเซน" (Atarashii Onna to Zen) ในยุคสมัยนั้นที่ญี่ปุ่นยังคงเป็นสังคมอำนาจฝ่ายบิดา นับได้ว่าซูซูกิเป็นบุคคลที่มีหัวก้าวหน้าใน เรื่องเกี่ยวกับผู้หญิง ในบทความดังกล่าว ซูซูกิได้แสดงแนวคิดสมัยใหม่ของเขาเกี่ยวกับ "ผู้หญิงยุคใหม่" ซึ่ง ได้รับการกล่าวถึงในยุคสมัยนั้นว่า "ในยุคที่ญี่ปุ่นต้องมีความใหม่ในทุกๆ ด้าน แล้วทำไม "ผู้หญิงยุคใหม่" จึง ไม่ได้รับการต้อนรับเล่า ผู้หญิงยุคใหม่ควรจะได้รับการต้อนรับ อย่างไรก็ตาม ถ้าคำว่าผู้หญิงยุคใหม่มีอิทธิพล เพียงแค่ในนาม แต่หาเป็นรูปธรรมในความเป็นจริงไม่ ก็เป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง... ผู้หญิงยุคใหม่ต้องสด ใหม่ทั้งในเรื่องของความรู้ การกระทำอันดีงาม และความสามารถ ตลอดจนมีความสดใหม่ในด้านจิตใจด้วย" หลังจากที่ซูซูกิแสดงทัศนะเตือนและกล่าวถึงอุดมคติเกี่ยวกับผู้หญิงยุคใหม่ไว้เช่นนี้แล้ว เขาก็อ้างอิงเรื่องราว หลายเรื่องจากงานเขียนคลาสสิคของพุทธแบบเซนที่นักปฏิบัติเซนผู้หญิงมีชัยเหนืออาจารย์เซนผู้โด่งดัง เขาปิด ท้ายบทความด้วยคำกล่าวที่ว่า "ผมต้องการให้คุณทำให้ดีที่สุดด้วยจิตวิญญาณของนักปฏิบัติเซน หากคุณ ต้องการที่จะเป็นผู้หญิงไทโชยุคใหม่จริงๆ"

ถึงแม้จะดูเหมือนว่าซูซูกิไม่ได้ตระหนักถึงเรื่องนี้ แต่ผู้หญิงยุคใหม่ก็มีส่วนสัมพันธ์กับเซนจริงๆ ขบวนการปลด แอกสตรีที่เริ่มขึ้นในปีค.ศ. 1911 ได้ก่อกำเนิดผู้หญิงยุคใหม่ขึ้นมา ผู้ที่เริ่มต้นความเคลื่อนไหวดังกล่าวคือ ไรโช ฮิรัทซูกะ นักปฏิบัติเซนผู้มีชื่อเสียงและเป็นหนึ่งในนักสิทธิสตรีคนแรกๆ ในญี่ปุ่น ขบวนการเคลื่อนไหวที่มีไรโช เป็นผู้นำนั้นมีอิทธิพลต่อเยาวชนสตรีเป็นอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ในท้ายที่สุดแล้ว ความเคลื่อนไหวดังกล่าวก็ ต้องประสบอุปสรรคมากมายและเผชิญกับการเปลี่ยนแปลง สำหรับบทความนี้ ข้าพเจ้าจะกล่าวถึง ความสัมพันธ์ที่เด่นชัดระหว่างขบวนการปลดแอกสตรีกับผู้หญิงยุคใหม่ และความสัมพันธ์ที่แลไม่เห็นระหว่าง ไรโชกับดี. ที. ซูซูกิ

Transforming Religions' Negative and Limiting Views of Women and Other Groups with Psychological and Social Research การเปลี่ยนมุมมองในทางลบอันคับแคบที่มีต่อผู้หญิงและกลุ่มต่างๆ ด้วยงานวิจัยด้านสังคม และจิตวิทยา

โดย Allison Goodwin

ลักษณะของคัมภีร์ทางศาสนาที่เหมือนกันทั่วโลกก็คือ เนื้อหาที่แสดงให้เห็นอยู่เนื่องๆ ถึงมุมมองในทางลบที่มี ต่อผู้หญิง สมาชิกของศาสนาหรือนิกายอื่นและกลุ่มอื่นๆ ในบางครั้งข้อความเหล่านั้นก็เหมือนจะแนะว่า เรา ควรแบ่งแยกกลุ่มดังกล่าวออกไปและไม่ต้องแสดงความเคารพมากนัก หรือควรมีการจำกัดสิทธิ โอกาสและ สถานภาพบางประการของกลุ่มเหล่านั้น สำหรับในกรณีแบบสุดโต่ง ก็จะมีเนื้อหาที่เหมือนจะส่งเสริมหรือยอม ให้มีการกระทำรุนแรงทางร่างกายต่อผู้ที่พิจารณาว่าเป็นคนบาป อันตราย ต่ำต้อยกว่าหรือทำผิด ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่ กับ "ลักษณะการเป็นคนอื่น" ของเขาเหล่านั้น ตลอดช่วงประวัติศาสตร์ที่ผ่านมา กลุ่มทางศาสนาต่างๆ ถูก แบ่งแยกเนื่องจากมีมุมมองที่ขัดแย้งกันในเรื่องของความถูกต้องของคำสอนดังกล่าว รวมไปถึงการตีความคำ สอนนั้นด้วย การตีความเนื้อหาของคัมภีร์ศาสนาเหล่านั้นมีส่วนอย่างมากในการกำหนดรูปแบบและแนว ทางการปฏิบัติของศาสนารวมไปถึงประสิทธิผลในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางจิตวิญญาณ สำหรับ ศาสนาพุทธนั้น การตีความสาระสำคัญคือ ประเด็นที่ถกเถียงกันว่า อะไรคือองค์ประกอบของสัมมาทิฏฐิอันเป็น รากฐานของมรรคแปดที่จะนำไปสู่การหลุดพ้น

ปัจจุบัน บทสรุปของการถกเถียงประเด็นดังกล่าวดูเหมือนว่าจะมีผลกระทบที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากการถือทิฏฐิ ทางศาสนาหรือการไม่ยอมรับความคิดทางศาสนาที่แตกต่างไปกำลังคุกคามเสถียรภาพและสันติสุขของโลก บัดนี้ ถึงเวลาแล้วที่จะต้องแก้ปัญหาการเลือกปฏิบัติต่อสตรีและบุคคลจากกลุ่มอื่นๆ ซึ่งได้จำกัดสิทธิของบุคคล เหล่านี้ในการมีส่วนร่วมทางศาสนา การศึกษา สุขภาพ สถานภาพ การให้สิทธิอำนาจ ศักยภาพแห่งมนุษย์และ การตระหนักรู้ทางด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งการเลือกปฏิบัตินี้ส่งผลกระทบในทางลบต่อเด็กและสังคม โดยรวม นอกจากนี้ มีข้อมูลแสดงว่า ทัศนคติทางศาสนาที่พันธนาการและกิดกันสตรียังนำไปสู่อัตราการมีบุตร ที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ใหญ่ที่สุดของโลก

การศึกษาทางจิตวิทยาและสังคมหลายร้อยชิ้นที่มีขึ้นในช่วงศตวรรษที่ผ่านมาได้สร้างเครื่องมือใหม่ๆ ในการ ประเมินผลกระทบและความสมเหตุสมผลของมุมมองทางลบอันคับแคบเหล่านี้ตลอดจนการเลือกปฏิบัติด้วย บทสรุปจากหลักฐานจำนวนมากได้แสดงให้เห็นว่า ความคาดหวังในทางลบและแนวคิดแบบเรา-เขา ตลอดจน การเลือกปฏิบัติ อย่างเช่น มุมมองของพุทธที่มีต่อผู้หญิงและกลุ่มอื่นๆ ในทางลบ รวมไปถึงกฎและประเพณีที่ จำกัดสิทธิของผู้หญิงและบุคคลจากกลุ่มอื่นๆ ได้สร้างผลกระทบในทางลบทั้งต่อผู้เลือกปฏิบัติและผู้ที่ถูกเลือก ปฏิบัติ รายงานและภาพยนตร์เกี่ยวกับผลการศึกษาเหล่านี้ได้ก่อให้เกิดวิธีที่มีประสิทธิผลสูงในการ เปลี่ยนแปลงความเชื่อและกฎเกณฑ์ทางลบอันคับแคบเหล่านี้เนื่องจากรายงานเหล่านั้นได้แสดงหลักฐานทาง วิทยาศาสตร์ที่เป็นรูปธรรมชัดเจนว่า ความเชื่อและกฎเกณฑ์เหล่านั้นเป็นโทษ

บทความนี้จะสรุปโดยสังเขปถึงการค้นพบที่สำคัญจากงานศึกษาวิจัยเหล่านี้ พร้อมทั้งจะนำเสนอวิธีที่จะ ถ่ายทอดความหมายโดยนัยทางจิตวิญญาณ สังคม สิ่งแวดล้อมและอื่นๆ ของผลการวิจัยนี้ไปยังชาวพุทธและ ประชาชนทั่วไป

Localization and Globalization: The Experience of One Taiwanese Bhikkhuni ประสบการณ์ของภิกษุณีไต้หวันจากการทำงานในระดับท้องถิ่นและระหว่างประเทศ

โดย Chuehming Shih

อินเดียเป็นดินแดนที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้และเป็นสถานที่แห่งแรกๆ ที่ข้าพเจ้าได้รับมอบหมายจากวัดโฝกวงซาน ในการเผยแผ่พุทธศาสนา ในการเผยแผ่พุทธศาสนาในดินแดนอันเป็นแหล่งกำเนิดของศาสนานั้น สิ่งที่สำคัญ มากคือ จะต้องเข้าให้ถึงวัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่นที่พระพุทธเจ้าทรงตรัสรู้และสอนธรรมะ การ เดินทางทางศาสนาของข้าพเจ้าเริ่มขึ้นเมื่อปีค.ศ. 1999 และดำเนินไปอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งถึงปีค.ศ. 2011 การบรรยายครั้งนี้จะกล่าวถึงการทำงานในช่วงสิบสองปีนั้น รวมไปถึงผลสัมฤทธิ์ที่มีความหมายและมีประโยชน์ มหาศาลสองอย่างแม้ว่าจะต้องพบกับความท้าทายในการทำความเข้าใจวัฒนธรรมอินเดียอันกว้างใหญ่ไพศาล และซับซ้อนก็ตาม บทความนี้จะเน้นถึงการศึกษาของข้าพเจ้าเอง รวมถึงการอุทิศตนและการบ่มเพาะตัวเอง ในช่วงที่ทำงานอยู่ในประเทศอินเดีย โดยให้ความสำคัญกับประสบการณ์แห่ง "ธรรมที่มุ่งสู่ตะวันตก" (จาก ได้หวันสู่อินเดีย) ในสองประเด็นหลัก นั่นคือ ในระดับท้องถิ่นและระดับโลก

ในส่วนแรก ข้าพเจ้าจะกล่าวถึงการทำงานในระดับท้องถิ่นโดยจะเน้นไปที่การสร้างศูนย์พุทธศาสน์สำหรับการ ฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมความสามารถพิเศษชื่อ Fo Guang Shan Buddhist Institute ซึ่งตั้งอยู่ในเมืองกัลกัตตา ประเทศอินเดีย และการเผยแผ่พุทธศาสนาแนวมนุษยนิยม (Humanistic Buddhism) ที่ข้าพเจ้าเป็นผู้ให้การ ดูแลในช่วงปีค.ศ. 1999 ถึงปีค.ศ. 2002 โดยข้าพเจ้าจะเน้นถึงประสบการณ์การทำงานกับชาวพุทธและองค์กร อินเดีย และจะอธิบายว่า ข้าพเจ้าสามารถผสานแนวคิดพุทธศาสนาแนวมนุษยนิยมของโฝกวงซานเข้าไปได้ อย่างไร รวมไปถึงพัฒนาการและความสำเร็จจากความพยายามดังกล่าวในวัฒนธรรมพุทธของชาวอินเดียร่วม สมัย

ในส่วนที่สอง ข้าพเจ้าจะพูดถึงการทำงานในระดับโลกโดยจะเน้นไปที่ประสบการณ์ของตนเองในการทำงาน วิจัยเชิงวิชาการที่มหาวิทยาลัยเดลลีตั้งแต่ปีค.ศ. 2002 ถึงปีค.ศ. 2011 ในช่วงเวลาดังกล่าว ข้าพเจ้าทำงาน ธรรมะผ่าน Buddha's Light International Association (BLIA) ซึ่งตั้งอยู่ในเมืองหลวงของอินเดีย และศึกษา จนสำเร็จปริญญาสามใบคือ ปริญญาโท M. Phil และปริญญาเอก ในระหว่างนั้น ข้าพเจ้ามีโอกาสสัมผัสกับ วัฒนธรรมพุทธแบบดั้งเดิมที่หลากหลาย และยังได้ไปเห็นพุทธศาสนาร่วมสมัยในอินเดียด้วยตาตนเอง รวมทั้ง

ความหลากหลายของวัฒนธรรมพุทธที่เริ่มพัฒนามาจากพุทธศาสนาอินเดียโบราณ โดยเฉพาะจากประเทศ พุทธในภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ไทย พม่า ศรีลังกา เวียดนาม และลาว ตลอดจนสิ่ง ต่างๆ ที่วัฒนธรรมเหล่านั้นมอบให้กับดินแดนของพระพุทธเจ้าแห่งนี้

Finding Space for Upāsikās in the Annals of Ancient Indian Buddhism: Inscriptional Evidence of Lay Female Devotees

การค้นหาบทบาทของอุบาสิกาในบันทึกทางพุทธศาสนาในอินเดียโบราณ: หลักฐานเกี่ยวกับ อุบาสิกาตามที่มีบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร

โดย Rupali Mokashi

พุทธบริษัท 4 ที่พระพุทธเจ้าทรงดำริไว้นั้นได้รวมถึงอุบาสิกาในฐานะที่เป็นกลุ่มบุคคลที่สำคัญกลุ่มหนึ่ง จารึก จำนวนมากที่บันทึกการบริจาคทุนทรัพย์ของอุบาสิกาในอินเดียยุคโบราณแสดงให้เห็นว่า ไม่ได้มีเพียงแต่พระ ราชินี เจ้าหญิงหรือภิกษุณีเท่านั้นที่ปฏิบัติภารกิจเผยแผ่พระธรรม แต่ผู้หญิงธรรมดาสามัญก็มีส่วนร่วมด้วย เช่นกัน มีจารึกการบริจาคทรัพย์ของสตรีเหล่านี้ไว้ตามสถานที่สำคัญทางพุทธศาสนาหลายๆ แห่งในอินเดีย โดยแท้จริงแล้ว หากพิจารณาจากตัวเลข จะเห็นได้ว่ากลุ่มอุบาสิกาชาวพุทธเป็นกลุ่มผู้บริจาคที่ใหญ่ที่สุดเมื่อ เทียบกับบรรดาผู้บริจาคเพศหญิงในอินเดียยุคโบราณ

มีจารึกจำนวนมากที่สลักตามสถานที่สำคัญทางพุทธศาสนา เช่น ที่เมืองอมราวดี พารหุต ภัททิโปรลุ (เดิมชื่อ เมืองปาติปาละปุระ) นาคารชุนโกณฑะและสาญจี ตลอดจนถ้ำหินต่างๆ ในที่ราบสูงเดคคานได้แสดงให้เห็นว่า คำสอนของพระพุทธองค์ได้เข้าถึงกลุ่มคนรากหญ้าในสังคมอินเดียโบราณ เราสามารถศึกษาและทำความ เข้าใจการมีส่วนส่งเสริมธรรมะของอุบาสิกาเหล่านี้ท่ามกลางสภาพแวดล้อมของสังคมยุคนั้นได้จากการ วิเคราะห์จารึกเหล่านี้โดยละเอียด รายงานฉบับนี้พยายามจะนำเสนอว่า มีอุบาสิกากว่า ๔๐๐ คนแห่งอินเดีย โบราณที่มีบทบาทสำคัญในประวัติศาสตร์พุทธศาสนา

"You Are a Bodhisattva": The Real Reason Buddhist Laywoman are Called *Bodhisattva*s

"เธอคือโพธิสัตว์" เหตุผลแท้จริงที่อุบาสิกาถูกเรียกขานว่า *พระโพธิสัตว์*

โดย Hyo Jun Sunim

ในประเทศเกาหลี คำว่า "พระโพธิสัตว์" เป็นคำที่ถูกใช้กันอย่างกว้างขวางในสองความหมาย ในความหมาย แรกนั้น เราใช้คำนี้เวลาพูดถึงผู้ที่เราเคารพศรัทธา เช่น พระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร หรือ พระกษิติครรภ์โพธิสัตว์ สำหรับความหมายที่ 2 เราใช้คำนี้เวลาพูดถึงอุบาสิกา อย่างไรก็ตาม เราจะเห็นได้ว่าความสำคัญของคำๆ นี้ใน ความหมายแบบที่สองในเกาหลีได้เริ่มลดน้อยถอยลงไปเรื่อยๆ ดูเหมือนว่า ในมุมมองของฆราวาสหญิงและ อุบาสิกา คำว่า พระโพธิสัตว์ จะถูกใช้ไปในลักษณะของความไม่เท่าเทียมและการแบ่งแยกทางเพศ อุบาสิกา บางคนจึงเกิดความรู้สึกไม่สบายใจที่จะถูกเรียกว่า พระโพธิสัตว์

ตำแหน่ง พระโพธิสัตว์ อันทรงเกียรติได้ถูกนำมาใช้กับอุบาสิกาได้อย่างไร เดิมที่ ชาวเกาหลีจะนำคำว่า
โพธิสัตว์มาใช้กับพุทธศาสนิกชนที่มีคุณสมบัติเป็น พระโพธิสัตว์ ต่อมา เมื่อจำนวนและบทบาทของผู้หญิงใน
ศาสนาพุทธเพิ่มมากขึ้น ตำแหน่งดังกล่าวจึงถูกขยายออกไปเพื่อใช้กับอุบาสิกาโดยรวม คำอธิบายดังกล่าว
นับเป็นคำอธิบายที่ฟังดูมีเหตุผลและน่าเชื่อถือมากที่สุดอันหนึ่ง เนื่องจากคุณสมบัติประการหนึ่งที่จะเป็นพระ
โพธิสัตว์ ได้คือการตั้งสัตย์ที่จะดำเนินชีวิตตามคำสอนของพระพุทธเจ้า วิถีการดำรงชีวิตเช่นนี้จึงทำให้พวกเรา
เป็นพระพุทธ ดังนั้น ถ้าพูดในแง่นี้ ก็เป็นเรื่องปกติที่จะเรียกอุบาสิกาที่มีคุณสมบัติเพียบพร้อมว่า พระโพธิสัตว์
เพราะอันที่จริงแล้ว ดั้งเดิมที่มีการใช้คำว่า พระโพธิสัตว์ นั้นก็ไม่ได้มีอะไรเกี่ยวข้องกับการแบ่งแยกทางเพศ
ทั้งสิ้น จะมีก็แต่การให้การยอมรับนับถือ อุบาสิกาได้รับการยอมรับในฐานะผู้ที่จะเป็นพระพุทธและศิษย์ของ
พระพุทธเจ้าผู้ซึ่งสามารถชี้แนวทางให้แก่สรรพสัตว์ทั้งหลายด้วยความเมตตา สำหรับบทความนี้ ข้าพเจ้าจะ
พยายามอธิบายความหมายของคำว่า พระโพธิสัตว์ ให้กระจ่างอีก ซึ่งจะเป็นการให้โอกาสพิจารณาถึงบทบาท
และอนาคตของอุบาสิกาในพุทธศาสนาเกาหลีอีกครั้ง

Lay Buddhist Women in Buryatia พุทธสาวิกาในบูเรียติยา

โดย Ludmilaa Dondokova and Zhargal Ayakova

ในสาธารณรัฐบูเรียตียาแห่งสหพันธรัฐรัสเซีย ส่วนใหญ่ของผู้ที่ถือว่าตนเป็นพุทธศาสนิกชนเป็นสตรี ส่วนสงฆ์ ในบูเรียติยามีแต่บุรุษเท่านั้น อย่างไรก็ตาม ทัศนคติของสตรีก็เกี่ยวข้องกับความจริงนี้อย่างแทบแยกไม่ออก สำหรับพุทธสาวิกาส่วนใหญ่ในบูเรียติยาแล้ว บุรุษเท่านั้นที่จะเป็นลามะและอาจารย์ที่แท้จริงได้ และถือเป็น เรื่องผิดปกติที่ภิกษุณีจะทำหน้าที่เป็นลามะและเป็นอาจารย์ กรรมของสตรีถือเป็นวิบากไม่ดีอันเป็นผลมาจาก ชาติปางก่อน ส่วนบุรุษในครอบครัวไม่ว่าจะเป็น สามี พี่ชายน้องชาย หรือบุตรชาย ต่างก็ได้รับความนับถือและ ยกย่องว่ามีฐานะสูงส่งกว่าสตรี หากสตรีฝ่าฝืนบรรทัดฐานนี้จะถือว่าไม่ได้รับการศึกษาที่ถูกต้องเหมาะสมจาก ครอบครัว และถือเป็นการเหยียดหยามขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของบูเรียติยา

อย่างไรก็ดี ปัจจุบันในยุคโลกาภิวัฒน์นี้ มุมมองของสตรีชาวบูเรียติยาที่มีต่อโลกค่อยๆ เปลี่ยนไป โดยมีการ พัฒนาความรู้ด้านรากฐานของพุทธศาสนาและความเท่าเทียมกันของสตรีและบุรุษในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะทาง สังคมและจิตวิญญาณ ครอบครัวชาวบูเรียติยาสมัยใหม่ ไม่ว่าชายหรือหญิงต่างได้รับการยกย่องให้เท่าเทียม กัน สามีและภรรยามีความรับผิดชอบเท่าๆ กันในการดูแลความเป็นอยู่ภายในครอบครัว โดยธรรมเนียมแล้ว ในครอบครัวชาวบูเรียติยา สตรีเป็นผู้ประกอบพิธีกรรมในครอบครัว คฤหัสถ์สตรีที่ปฏิบัติธรรมเป็นประจำถือว่า การปฏิบัติดังกล่าวเป็นหนทางที่จะพัฒนาพฤติกรรมทั้งทางร่างกายและศีลธรรม อย่างไรก็ดี มีสตรีชาวบูเรียติ ยาน้อยคนที่เชื่อว่า บุรุษและสตรีมีโอกาสเท่าเทียมกันในการบรรลุธรรมและหลุดพ้นจากวัฏสงสาร รายงาน ฉบับนี้จะศึกษาข้อเท็จจริงที่ดูเหมือนจะขัดแย้งกันนี้

"We Love Our Nuns!" Reflections on Lay-Monastic Relations in Sri Lanka "เรารักภิกษุณีของเรา" ภาพสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างคฤหัสถ์และสงฆ์ในศรีลังกา โดย Susanne Mrozik

ในช่วงเวลาสองปีของการทำงานวิจัยด้านชาติพันธุ์วรรณาเกี่ยวกับการรื้อฟื้นภิกษุณีสงฆ์ในศรีลังกา คฤหัสถ์ทั้ง หญิงและชายมักจะกล่าวกับข้าพเจ้าว่า "เรารักภิกษุณีของเรา" ในบทความนี้ ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์ถึง ความสัมพันธ์ระหว่างคฤหัสถ์และสงฆ์ในศรีลังกายุคปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าพเจ้ามีความสนใจที่จะ สำรวจสถานภาพและความสำคัญของความสัมพันธ์ทางใจอันแนบแน่นระหว่างคฤหัสถ์และภิกษุณี แม้ว่าทั้ง รัฐบาลศรีลังกาและคณะภิกษุสงฆ์จะยังไม่ได้ให้การขอมรับอย่างเป็นทางการต่อการรื้อฟื้นภิกษุณีสงฆ์ แต่ อุบาสกอุบาสิกาก็ได้ให้การสนับสนุนภิกษุณี (จำนวนประมาณ 1,000 รูป) อย่างมีนัยสำคัญและมักจะเต็มไป ด้วยความกระตือรื่อร้น ข้าพเจ้าจะอธิบายให้เห็นว่า สาเหตุสำคัญประการหนึ่งของการสนับสนุนดังกล่าวคือ ลักษณะตามธรรมชาติของความสัมพันธ์ทางใจระหว่างคฤหัสถ์ชาวศรีลังกาและภิกษุณี ข้าพเจ้าจะมุ่งเน้นไปที่ แนวคิดเกี่ยวกับ "ความรัก" (adaraya) โดยจะถามคฤหัสถ์ทั้งหญิงและชายชาวศรีลังกาว่า "ความรัก" หมายถึง อะไรในบริบทของความสัมพันธ์ระหว่างคฤหัสถ์และสงฆ์ รวมไปถึงเหตุผลที่ทำให้พวกเขารักภิกษุณีของพวกเขา อย่างมากมาย

Buddhists in the World: The Lay Meditation Movement in Contemporary Korea พุทธศาสนิกชนบนฝืนโลก: กระแสการฝึกสมาธิ ในประเทศเกาหลียุคปัจจุบัน

โดย Pori Park

หากมองแนวทางการปฏิบัติธรรมของบรรดาพุทธศาสนิกชนทั้งหลายแล้ว การฝึกสมาธิได้กลายเป็นแนวทาง
ปฏิบัติหลักของอุบาสกอุบาสิกาในประเทศเกาหลียุคปัจจุบัน วัดพุทธต่างแข่งขันจัดสถานที่และให้การอบรมฝึก
กรรมฐาน โดยวัดในเมืองได้จัดโครงการฝึกปฏิบัติกรรมฐานให้กับประชาชนทั่วไปโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย และยัง
จัดเตรียมสถานที่ที่มีความเงียบสงบสำหรับฝึกกรรมฐานซึ่งเรียกว่า "Citizen Meditation Halls" (ศาลา
ประชาคมสำหรับปฏิบัติกรรมฐาน) วัดต่างๆ ก็เปิดศาลาปฏิบัติกรรมฐานเพื่ออำนวยความสะดวกสบายให้กับ
นักกรรมฐาน ตลอดจนดำเนินการฝึกอบรมและจัดโครงการอบรมปฏิบัติกรรมฐานในวันเสาร์อาทิตย์อีกด้วย
โครงการเหล่านี้เป็นที่สนใจในหมู่ประชาชนที่มีชีวิตวุ่นวายและเต็มไปด้วยความตึงเครียด เมื่อประสานเข้ากับ
การรับประทานอาหารที่มีประโยชน์ต่อสุขภาพและการออกกำลังกายแล้ว การปฏิบัติกรรมฐานจึงกลายเป็น
องค์ประกอบที่จำเป็นและน่าสนใจสำหรับการรณรงค์ให้ประชาชน "มีความเป็นอยู่ที่ดี"

วัดพุทธถือโอกาสจากแนวใน้มทางวัฒนธรรมดังกล่าว ริเริ่มโครงการพักอาศัยที่วัดซึ่งเปิดกว้างให้กับทั้ง พุทธศาสนิกชนและผู้นับถือศาสนาอื่น ทั้งชาวเกาหลีและชาวต่างชาติอย่างเท่าเทียมกัน เนื่องจากวัดเหล่านี้ ตั้งอยู่บนภูเขาและมีทัศนียภาพที่สวยงาม จึงมีสถานที่ปลีกวิเวกที่มีอากาศสดชื่นพร้อมด้วยกิจกรรมอัน หลากหลาย อาทิ การอบรมปฏิบัติกรรมฐาน พิธีชงชา และการดูนก ในช่วงฤดูพักร้อน มีประชาชนมากมายที่ ให้ความสนใจโครงการเหล่านี้ เพราะต้องการที่จะหลีกหนีจากความแออัดและเสียงดังในเมืองใหญ่ วัดเหล่านี้ ถือโอกาสใช้โครงการเหล่านี้เป็นเครื่องมือในการเผยแผ่พระพุทธศาสนาให้กับประชาชนในวงกว้าง นอกจาก โครงการกรรมฐานประจำวันและการเข้าพักที่วัดระยะสั้นแล้ว วัดเหล่านี้ยังจัดโครงการอบรมปฏิบัติกรรมฐาน ช่วงฤดูร้อนและฤดูหนาวระยะเวลา 3 เดือนสำหรับฆราวาสทั่วไป ซึ่งโครงการภาคฤดูร้อนและฤดูหนาวนี้เดิม เคยเปิดให้กับพระสงฆ์และภิกษุณีเท่านั้น โครงการอบรมกรรมฐานนี้ไม่เพียงแต่ประสบความสำเร็จในวัดใหญ่ ตามชานเมือง อย่างเช่น An'guk Sonwon และ Hanmaum Sonwon เท่านั้น แต่ยังมีบทบาทอื่นที่สำคัญด้วย นั่นคือ ประชาชนทั่วไปเห็นว่าศูนย์พุทธศาสนาเหล่านี้อำนวยความสะดวกสบายและช่วยให้ประชาชนสามารถ ปฏิบัติธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพถึงแม้จะอยู่ในกลางเมืองใหญ่ก็ตาม

Bhikkhuni Dhammadinnā and the Significance of Her Discourse พระธัมมทินนาเถรีและความสำคัญของบทธรรมเทศนาของท่าน

โดย Bhikkhu Beligalle Dhammajoti

บทความนี้จะวิเคราะห์ถึงความสำคัญของ จุลลเวทัลลสูตร ในมัชฌิมนิกายที่พระธัมมทินนาเถรีได้แสดงในสมัย พระพุทธกาล พระสูตรนี้นับว่ามีคุณค่าอเนกอนันต์พร้อมด้วยหลักธรรมอันสูงส่ง เนื้อหาของพระสูตรเป็นการ ตอบคำถามเกี่ยวกับการยึดถือความเป็นตัวตนของบุคคล มรรคแปด สังขาร (จิตตสังขาร) และอื่นๆ

การแสดงธรรมครั้งนี้มีความพิเศษตรงที่พระพุทธเจ้าทรงสรรเสริญปัญญาอันเป็นเลิศ สำนวนโวหารและความ รอบรู้ของภิกษุณีธัมมทินนาโดยพระองค์ทรงยกย่องว่า ธรรมเทศนาบทนี้เทียบเคียงได้กับคำสอนของพระองค์ เองเลยทีเดียว เราไม่มีวันพบผู้นำทางศาสนาท่านใดในโลกนี้ที่จะคิดว่า คำพูดของผู้หญิงมีคุณค่าเทียบเท่าของ ท่านเอง ดังนั้น เหตุการณ์ดังกล่าวนี้จึงนับได้ว่า มีความพิเศษโดดเด่นและไม่เคยปรากฏขึ้นมาก่อน และถือได้ ว่า เป็นจุดพลิกผันทางประวัติศาสตร์ของภิกษุณีในพุทธศาสนาที่ได้รับการยกย่องอย่างสูง

Beyond Text: Rebirth Narratives of Model Women in Buddhism เรียนรู้นอกพระคัมภีร์: ฟื้นเรื่องเล่าเกี่ยวกับสตรีตัวอย่างในพุทธศาสนา

โดย Juyarn (Shu-Hui) Tsai

มนุษย์ล้วนหาหนทางในการแสดงออกถึงการดำรงอยู่ของตน ตำราได้บันทึกร่องรอยที่ยังหลงเหลืออยู่ตลอดจน การตีความของการแสดงออกเหล่านั้น บทความนี้จะศึกษาถ้อยความในพระคัมภีร์ของพระพุทธเจ้าและ อุบาสิกาดังที่ถูกสะท้อนอยู่ในการตีความจำนวนมากจากมุมมองหลากสาขาถึงงานเขียนและการบำบัดด้วย การเล่าเรื่อง สตรีเพศในสมัยพุทธกาลนับเป็นผู้บุกเบิกในการศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติธรรมตามคำสอนของ พระพุทธเจ้า เรื่องราวชีวิตของท่านเหล่านั้นล้วนถูกบันทึกเอาไว้ในพระสูตรทั้งหลาย จากมุมมองทาง วรรณกรรม บทความนี้ได้เรียบเรียงเรื่องราวของนักปฏิบัติธรรมหญิงผู้ยิ่งใหญ่สองท่านขึ้นมาใหม่ คือ พระมหาป ชาบดีโคตมีและนางวิสาขา ยิ่งไปกว่านั้น ยังได้วิเคราะห์ว่า พระพุทธเจ้าทรงเมตตาใช้วิธีบำบัดด้วยการเล่าเรื่อง เพื่อปลอบประโลมหัวใจที่แตกสลายของพระนางมัลลิกาเทวีและพระนางเวเทหิได้อย่างไร เราจะเข้าใจถึงพระ ปัญญาธิคุณของพระพุทธเจ้าได้มากขึ้นจากเรื่องเล่าเหล่านี้

อันดับแรก ข้าพเจ้าจะเริ่มต้นบรรยายถึงเรื่องราวของพระมหาปชาบดีโคตมีและนางวิสาขา ด้วยการกล่าวถึง โครงเรื่องและเหตุการณ์จากพระสูตรโดยการเล่าเรื่องแบบผ่านบุคคลที่หนึ่ง (First-person narrative) และ แสดงให้เห็นว่า คัมภีร์ทางศาสนาได้รับการต่อเติมเสริมแต่งด้านสำนวนโวหารอย่างไร อันดับที่ 2 ข้าพเจ้าจะ นำเสนอวิธีบำบัดด้วยการเล่าเรื่องของพระพุทธเจ้าผ่านเรื่องราวของพระนางมัลลิกาเทวีและพระนางเวเทหิ หลังจากแนะนำโครงเรื่องและเหตุการณ์ในพระสูตรโดยใช้วิธีการบรรยายเรื่องแบบผ่านปากคำของสตรีเหล่า นั้นเองแล้ว ข้าพเจ้าจะแสดงให้เห็นถึงลักษณะที่พระพุทธเจ้าใช้วิธีการเล่าเรื่องเพื่อบำบัดภาวะหัวใจสลายของ สตรีตามที่มีการเรียบเรียงขึ้นมาใหม่ในพระสูตรชื่อ Adbhutahetu และ อามิตายุรภาวนาสูตร อันดับที่ 3 ข้าพเจ้าจะพูดถึงความเชื่อมโยงทางกาลเวลาและสถานที่ระหว่างเรื่องเล่าเหล่านั้นโดยจะวิเคราะห์ว่า การเล่า เรื่องที่ได้รับการเรียบเรียงใหม่นี้ได้แสดงให้เห็นถึงคำสอนเกี่ยวกับเหตุและผลข้ามภพข้ามชาติได้อย่างไร รวมทั้ง จะอธิบายถึงตัวอย่างในประเทศไต้หวันที่เน้นไปถึงคุณสมบัติเฉพาะสำหรับผู้หญิง

Hwang Jin-yi: The Dancer Who Challenged Social Injustice through Talent, Wit, and Audacity

ฮวางจินยี่ นางระบำผู้ท้าทายความอยุติธรรมของสังคม ด้วยพรสวรรค์ ความปราดเปรื่องและ ความกล้าหาญ

โดย Hyunmi Cho

ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจที่สุดในช่วงที่ผ่านมาไม่นานนี้ คือซีรี่ส์ละครทีวีของเกาหลี ที่ชื่อ ฮวางจินยี่ จอมนางหัวใจ ทระนง ที่ใช้เทคโนโลยีน่าตื่นตาตื่นใจในการถ่ายทำ ซึ่งสร้างขึ้นในปี คศ. 2006 โดยนำออกฉายราว 2 เดือน และ ภาพยนตร์ฟอร์มใหญ่ ชื่อเดียวกันที่สร้างขึ้นในปี 2007 ทั้งสองเรื่องเล่าถึงสตรีนางหนึ่งซึ่งเป็นนางกำนัล นาง ระบำ นักดนตรี และกวี และทั้งสองเรื่องนี้เป็นที่นิยมของประชาชนมาก ไม่เฉพาะในเกาหลี แต่ทั่วทั้งเอเชีย และในบางประเทศในซีกโลกตะวันตกด้วย

ชีริส์ และภาพยนตร์เกี่ยวกับอัตชีวประวัติของฮวางจินยี่ นี้ได้ยกปัญหาของสังคมขึ้นมาตีแผ่ เช่นเรื่องความไม่ เท่าเทียมกันของบุรุษและสตรี และช่องว่างที่กว้างขึ้นเรื่อย ๆ ระหว่างคนรวยและคนจนในสังคม "ประชาธิปไตย" ปัจจุบันของเกาหลี ละครและหนังให้ ฮวาง เป็นอัตลักษณ์ที่แสดงให้เห็นถึงการแสวงหาความ ยุติธรรมของสังคม โดยสื่อให้เห็นถึงการแบ่งแยกชนชั้น และสังคมที่บุรุษเป็นใหญ่ บทกวีของนางสะท้อนให้ เห็นความกล้าหาญ และการร่ายรำของนางเป็นเสรีภาพแห่งการแสดงออกที่ปลดปล่อยตนเองออกจากความรัก อันธรรมดาสามัญและชีวิต

ในยุคโชซอน (ราวศตวรรษที่ 14 จนต้นศตวรรษที่ 20) เป็นเรื่องที่จินตนาการไม่ออกจริง ๆ ที่นางกำนัลธรรมดา คนหนึ่งจะสามารถท้าทายบรรทัดฐานสังคมยุคขงจื้อได้ อย่างไรก็ตาม การแสวงหาเชิงปัญญาของฮวางเพื่อ อิสรภาพเป็นเรื่องที่เหนือกาลเวลาและสถานที่ แม้ในทุกวันนี้ ดูเหมือนนางก็ยังคงท้าทายอำนาจของสังคม ขงจื้อเกาหลี เอกสารนี้จะย้อนรอยตามหาฮวางจินยี่ ในฐานะนางกำนัลและนางระบำ และความกล้าหาญของ นางในการท้าทายระบบสังคมในยุคนั้น

Buddhist Nuns of Bhutan นักบวชหญิงชาวพุทธในภูฏาน

โดย Marie Venø Thesbjerg

การที่ข้าพเจ้าได้พบกับนักบวชหญิงของภูฏานในช่วงที่ข้าพเจ้าทำงานอยู่ในประเทศภูฏาน นับว่าเป็นการ นำข้าพเจ้าเข้าสู่เส้นทางการศึกษาชีวิตส่วนตัวและชีวิตจิตวิญญาณของเหล่านักบวชหญิงตลอดจน ปรัชญาพื้นฐานในการดำรงชีวิตของพวกท่านเหล่านั้น ข้าพเจ้าได้เรียนรู้เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน บทบาท ของท่านเหล่านั้นในสังคมภูฏาน ตลอดจนความพยายามของพวกท่านที่จะดำรงชีวิตตามคำสอนของ พระพุทธเจ้าด้วยการฝึกฝนปฏิบัติธรรมและการทำงานอย่างแข็งขัน ปัจจุบัน มีแนวโน้มที่ผู้หญิงจะไปอยู่ สำนักสงฆ์ของนักบวชหญิงเพื่อใช้ชีวิตในการปฏิบัติธรรม สำหรับบางคน มันยังเป็นหนทางเพื่อหลีกหนี จากชีวิตอันยากลำบากในชนบท ข้าพเจ้ารู้สึกประทับใจอย่างมากกับความงดงามในความพยายามของ นักบวชหญิงในสำนักสงฆ์เหล่านี้จนอยากจะนำมาบอกเล่าในหนังสือ การบรรยายครั้งนี้จะพูดถึงทั้ง ข้อเท็จจริงและประสบการณ์ส่วนตัวของข้าพเจ้าจากการที่ได้พบปะอย่างอบอุ่นกับนักบวชหญิงใน ประเทศภูฏาน

Recovering Nuns' Voices from Buddhist History: The Case of Hokkeji การค้นพบเสียงของพระภิกษุณีอีกครั้งจากประวัติพุทธศาสนา : กรณีศึกษาฮอกเกจิ

โดย Lori Meeks

ความท้าทายที่สำคัญยิ่งที่เราเผชิญหน้าในการศึกษาเรื่องศากยธิดา/สตรีในพุทธศาสนา คือการค้นหา
แหล่งข้อมูลที่จะทำให้เราได้รับทราบและไตร่ตรองได้ว่า สตรีได้รับคำสั่งสอนและเข้าไปมีส่วนร่วมในพุทธศาสนา
อย่างไร ในการเขียนหนังสือเกี่ยวกับคอนแวนต์โบราณของญี่ปุ่น คือฮอกเกจิ นั้น จุดประสงค์หลักของข้าพเจ้า
คือเพื่อศึกษาพิจารณาการฟื้นฟูคอนแวนต์จากทัศนะของพระภิกษุณีเอง แนวทางมาตรฐานในการศึกษาสตรี
ในพุทธศาสนาญี่ปุ่นมักเน้นการศึกษาพระคัมภีร์และสิ่งที่ศาสดาของนิกายหลัก ๆ เช่น Shinran Honen
Nochiren และอื่น ๆ กล่าวเกี่ยวกับสตรีและการสอนสตรีให้บรรลุธรรม แนวทางเช่นนี้ แสดงให้เห็นถึงอคติที่ยัง
หลงเหลืออยู่ในวิชาศาสนศึกษา ทั้งในสหรัฐ ฯ และในญี่ปุ่นเอง เพราะการศึกษาลักษณะนี้ให้ความสำคัญแก่
พระไตรปิฎก ผู้ก่อตั้งลัทธิและหลักนิยมต่าง ๆ เป็นอันดับแรก ตัวอย่างเช่น เอกสารยุคต้น ๆ ที่มีการค้นคว้า
เกี่ยวกับสตรีในพุทธศาสนาญี่ปุ่นจะเป็นการศึกษาจากหลักฐานที่อ้างอิงจากหลักนิยมเสียส่วนใหญ่ เราจึงเห็น
แนวใน้มการศึกษาเรื่องนี้ จากหัวข้อว่า สตรี Nichiren การบรรลุธรรมของสตรีใน Shinren's True Pure Land
School เป็นต้น กรณีศึกษาเหล่านี้ให้ความรู้มากแต่ก็ยังละเลยมิได้พูดถึงอีกหลายด้าน มูลบทอันเป็น
พื้นฐานของแนวทางนี้ที่ไม่ได้ระบุไว้ในการศึกษานี้คือ สตรีได้รับแนวความคิดของนิกายในศาสนาพุทธบาง
นิกายเกี่ยวกับสถานะของสตรีมาเป็นทัศนคติของตนเอง และจะมุ่งเน้นการปฏิบัติธรรมตามความเข้าใจเกี่ยวกับ
สตรีหรือการหลุดพ้นวัฏสงสารของสตรีนั้นๆ

แต่หากเราศึกษาแหล่งข้อมูลอื่น ๆ อย่างลึกซึ้งแล้ว จะเห็นได้ว่า ควรสงสัย ในแนวความคิดที่ว่า หลักนิยม เป็นเรื่องที่สตรีสนใจในการปฏิบัติธรรมประจำวัน ยกตัวอย่างในกรณีของ ฮอกเกจิ เป็นต้น engi หรือเรื่องเล่า ตั้งเดิม ของวัด ได้ทำให้ข้าพเจ้าสามารถไตร่ตรองได้เกี่ยวกับความเข้าใจของภิกษุณีที่มีต่อพุทธศาสนาในแนว ใหม่ ใน Hokke Metsuzaiji Enji ซึ่งพระภิกษุณีประจำวัดเป็นผู้แต่งขึ้นและประมวลนำมาใช้เพื่อเป็นวิถีการ สนับสนุนการเดินทางมาแสวงบุญที่วัดของตน ข้อกังวลเกี่ยวกับข้อจำกัดของกายสตรีหรือข้อกำหนดเพื่อการ บรรลุธรรมนั้นไม่มีปรากฏแม้แต่น้อย แต่กลับไปเน้นการเฉลิมฉลองของ Kōmyō Kogo พระสนมเอกของ พระราชาในราวศตวรรษที่แปดที่เป็นผู้ก่อตั้งวัดของสตรี ใน engi พระภิกษุณีฮอกเกจิระบุว่าพระสนมเอก Kōmyō เป็นผู้ตั้งอยู่ในศีลธรรมของลัทธิขงจื้อและเป็นผู้ปกครองที่ดี เสมือนเป็นองค์อวตารของเจ้าแม่กวนอิม ในคัมภีร์นี้เล่าถึงปาฏิหาริย์ต่าง ๆนานาของพระสนมเอก และกล่าวถึงคำทำนายมากมายที่นางได้แจ้งแก่พระ

ภิกษุณีที่ ฮอกเกจิ นอกจากนี้ยังกล่าวว่า นางสัญญาว่าผู้ที่เดินทางแสวงบุญมาที่วัดฮอกเกจิจะได้รับการ ปกป้องและได้บรรลุธรรม

งานชิ้นนี้เป็นงานที่ไม่ใช่งานศาสนาและไม่มีสถานะเป็นหลักนิยมคำสอนใด ๆ ทั้งสิ้น ดังนั้น engi ของ ฮอกเกจิ จึงไม่ได้รับความสนใจจากปราชญ์ทางพุทธศาสน์ของญี่ปุ่น ข้าพเจ้าได้เห็นแค่เพียงคำอ้างอิงสั้น ๆ ในบทความ ที่ตีพิมพ์ในหนังสือนิตยสารที่ไม่มีชื่อเสียงนักของญี่ปุ่น งานศึกษาเชิงพุทธศาสตร์ของญี่ปุ่นจะให้ความสำคัญ กับพระคัมภีร์หรืองาน Kōmyō ที่เป็นเชิงปรัชญามากกว่า แต่ในงานเช่นนี้ เราจะเห็นภาพจริงของสตรีญี่ปุ่นใน อดีตที่อยู่ในวัตรปฏิบัติจริงของศาสนาพุทธ งานอื่น ๆ จากฮอกเกจิ เช่นระเบียบพิธีโบราณ บันทึกการแสวงบุญ หรือบันทึกรายวันของสตรีสูงศักดิ์ ก็ยืนยันเช่นกันว่า เนื้อหา เป็นการสรรเสริญพระบารมีขององค์สนมเอก หาใช่ เป็นการโอดครวญเรื่องข้อจำกัดเชิงวิมุติวิทยาของร่างกายสตรี ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของอุทิศชีวิตเพื่อศาสนาใน คอนแวนต์ บทบรรยายของข้าพเจ้าจะชี้ให้เห็นว่า การมีแหล่งข้อมูลที่กว้างขวาง โดยเฉพาะครอบคลุมถึง แหล่งข้อมูลด้านฆราวาส และที่มิใช่ของสงฆ์ จะทำให้เราได้คิดและเห็นทัศนคติของผู้หญิงกับพุทธศาสนาที่ แตกต่างออกไปโดยสิ้นเชิง

The Transnational Bhikkuni Movement การเคลื่อนใหวระหว่างชาติเพื่อเรียกร้องสิทธิการบวชเป็นภิกษุณี

โดย Vinita Agrawal

นานมาแล้ว ยังมีเจ้าหญิงพระองค์หนึ่ง ทรงมีพระนามว่า ตารา พระองค์เป็นผู้ที่อุทิศตนให้กับศาสนาเป็นอย่าง มาก วันหนึ่ง มีภิกษุรูปหนึ่งไม่เชื่อว่า สตรีจะสามารถบรรลุนิพพานได้และกราบทูลพระองค์ว่า พระองค์ควรตั้ง จิตอธิษฐานให้เกิดมาเป็นบุรุษในชาติหน้าเพื่อที่จะได้สามารถบรรลุนิพพานได้ เมื่อทรงได้ยินเช่นนั้น แทนที่จะ ทรงทำตามที่ภิกษุแนะนำ เจ้าหญิงตารากลับปฏิญาณที่จะบรรลุธรรมในชาตินั้นเลย และสืบแต่นั้นมา พระองค์ ได้ทรงอธิษฐานขอเกิดเป็นสตรีทุกชาติไป

(พระนางตาราเป็นสัญลักษณ์ของสตรีที่บรรลุนิพพานในพระพุทธศาสนา)

บทความฉบับนี้อยู่ภายใต้หัวข้อแนวใน้มปัจจุบันของศาสนาพุทธ โดยศึกษาสถานภาพของสตรีท่ามกลางความ เจริญรุ่งเรื่องของพระพุทธศาสนาในโลกสมัยใหม่ รายงานฉบับนี้พยายามจะอธิบายภาพเปรี่ยบเทียบระหว่าง สถานภาพของสตรีในคณะสงฆ์ในสมัยที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนม์ชีพอยู่กับสถานภาพของสตรีในปัจจุบัน โดยใช้วิธีการวิจัยหลายๆ แบบรวมทั้งการสัมภาษณ์ สถิติ และกราฟข้อมูล

สตรีในฐานะกลุ่มคนกลุ่มหนึ่งได้รับการจับตามองมาตลอดนับตั้งแต่ 2,600 ปีที่แล้วเมื่อพระพุทธเจ้าได้ทรง อนุญาตให้สตรีถือบวชเป็นส่วนหนึ่งของ คณะสงฆ์ เมื่อได้เป็นส่วนหนึ่งของคณะสงฆ์แล้ว ก็ได้มีการตั้ง กฏเกณฑ์สำหรับสตรีโดยเฉพาะนับตั้งแต่ภิกษุณีองค์แรก คือพระมาตุจฉาของพระพุทธเจ้าคือพระนางมหาปชา บดีโคตมีจนถึงภิกษุณีผู้เป็นสาวกเอก 12 องค์ หรือ "ภิกษุณีผู้เป็นเอตทัคคะ" รายงานนี้จะบรรยายโดยละเอียด ว่า สตรีเหล่านี้สามารถเข้าถึงหลักธรรมได้อย่างไร การตีความที่นำเสนอในรายงานฉบับนี้อ้างอิงจากการ ค้นคว้าพระไตรปิฎกและ*เถรีคาถา*อย่างละเอียด

หลังจากที่ได้กล่าวถึงประวัติศาสตร์ของภิกษุณีที่ได้รับการบวชเป็นองค์แรกๆ อย่างละเอียดแล้ว รายงานฉบับนี้ จะกล่าวถึงแนวโน้มปัจจุบัน โดยพยายามที่จะดึงข้อเด่นและข้อด้อยของความสัมพันธ์ระหว่างสตรีกับศาสนา พุทธในปัจจุบัน สตรีสามารถที่จะ (และประสบ) สัมฤทธิ์ผลได้เพียงใดในพระพุทธศาสนาเมื่ออุทิศชีวิตก้าวสู่ เส้นทางธรรมะ รายงานฉบับนี้ได้ตั้งคำถามที่ตรงประเด็นและหาคำตอบที่แท้จริง โดยเน้นกรณีศึกษาต่าง ๆ อาทิ เรื่องราวของ Rimey Geshe Kelsang Wangmo ภิกษุณีองค์แรกที่ได้รับเกียรติให้เป็น Geshe (เทียบได้กับ

ปริญญาดุษฎีบัณฑิตสำหรับสงฆ์) จาก Buddhist Dialectical Studies เมืองธรรมศาลา (สตรีคนแรกที่จะได้รับ เกียรตินี้) เรื่องราวของภิกษุณีธัมมนันทา ซึ่งเป็นภิกษุณีคนไทยคนแรกในนิกายเถรวาท ตลอดจนเรื่องราวของ ภิกษุณีชาวอเมริกันบางท่าน รายงานฉบับนี้ได้บันทึกความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ของภิกษุณีนานาชาติเหล่านี้ รวมถึงการต่อสู้เฉพาะตน และเส้นทางการบุกเบิกที่ท่านเหล่านั้นได้แผ้วถางไว้ให้ชุมชนภิกษุณีทั้งหลาย ทั้งหมดนี้จะได้รับการนำเสนอผ่านการบรรยายประกอบสไลด์และเทปเสียง

โดยสรุปแล้ว รายงานฉบับนี้ได้ศึกษาวิเคราะห์วิจารณ์ปัญหาและความแตกต่างอันแท้จริงที่ผู้หญิงได้ประสบใน
การเข้าหาพระศาสนาในภาพรวมและจะเน้นหนักถึงการออกแสวงธรรมในพุทธศาสนา โดยเฉพาะเมื่อ
เปรียบเทียบกับการออกแสวงธรรมของบุรุษ ด้วยเราอาศัยอยู่ในโลกที่มักกล่าวถึงความเสมอภาคระหว่างเพศ
ดังนั้น การศึกษาประเด็นนี้จึงเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดดังกล่าว นอกจากนี้ ยังเป็น
แนวทางสำคัญที่จะก่อให้เกิดสังคมที่เท่าเทียมกันในทุกๆ ด้านต่อไป

Ordained Buddhist Women in Britain: Tradition, Gender Equality and Empowerment

นักบวชหญิงในศาสนาพุทธในประเทศอังกฤษ : ประเพณี ความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิ อำนาจ

โดย Caroline Starkey

แม้ว่าจะมีความสนใจเพิ่มมากขึ้นในเรื่องประสบการณ์ของผู้หญิงที่บวชในพุทธศาสนา แต่เหล่านักวิชาการก็ ยังคงมองข้ามนักบวชหญิงชาวพุทธในบริบทของประเทศอังกฤษอยู่ดี ในขณะที่เราได้ศึกษาเพื่อทำความเข้าใจ ว่า พุทธศาสนามีการปรับตัวให้เข้ากับลักษณะความเป็นอังกฤษอย่างไรบ้าง ตลอดจนได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ ต่างๆ ระหว่างกลุ่มชาวพุทธในอังกฤษกับวัฒนธรรมประเพณีและทางการอังกฤษ ทว่า มีผลงานศึกษาเพียงไม่กี่ ชิ้นที่วิเคราะห์ประสบการณ์เฉพาะของนักบวชหญิงในอังกฤษ แม้ว่าจะมีสตรีเข้าบวชในศาสนาพุทธเพิ่มขึ้น เรื่อยๆ

บทความนี้จะนำเสนอผลการค้นพบจากงานวิจัยปริญญาเอกที่ข้าพเจ้ากำลังศึกษาอยู่ซึ่งทำการสำรวจวิเคราะห์ การปฏิบัติธรรม ประสบการณ์และมุมมองของนักบวชหญิง (และผู้หญิงที่ขอบวช) ในหกนิกาย (และอยู่ใน สถานที่ต่างๆ กันไป) ทั่วประเทศอังกฤษ โดยบทความนี้จะศึกษาเรื่องต่อไปนี้คือ หนึ่ง บริบทและลักษณะ ประจำถิ่นของศาสนาพุทธในอังกฤษมีอิทธิพลต่อการบวชของผู้หญิงอย่างไร สอง นักบวชหญิงในศาสนาพุทธ ในอังกฤษมีทรรศนะต่อความเท่าเทียมทางเพศและสิทธิสตรีอย่างไร โดยเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับคตินิยมทาง พุทธแบบดั้งเดิม และสาม นักบวชหญิงมีแนวคิดต่อเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบวชและสิทธิอำนาจอย่างไร

บทความนี้จะให้ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับนักบวชหญิงในศาสนาพุทธในอังกฤษ ตลอดจนช่วยเปิดโลกทรรศน์ เกี่ยวกับศาสนาพุทธร่วมสมัยและศาสนาร่วมสมัยในบริบทของอังกฤษให้กว้างขวางมากขึ้นโดยเฉพาะในส่วนที่ เกี่ยวกับเรื่องเพศ สุดท้ายนี้ บทความจะวิเคราะห์ความเข้าใจของเราเกี่ยวกับแนวคิดเรื่องสิทธิอำนาจ การ ดำเนินการแสดงซึ่งอำนาจหน้าที่และความเท่าเทียมทางเพศในส่วนที่เกี่ยวกับประสบการณ์และมุมมองของ ผู้หญิงที่อุทิศชีวิตให้กับการปฏิบัติธรรม

Being Good or Doing Good? Buddhist Women and Social Justice ควรทำอะไรดี เป็นคนดีหรือทำความดี? พุทธสาวิกาและความยุติธรรมในสังคม

โดย Karma Lekshe Tsomo

เมื่อพิจารณาหัวข้อการประชุม "พุทธศาสนาในระดับรากหญ้า" ครั้งนี้ อาตมาอยากจะกล่าวถึงความแตกต่าง ระหว่างอุดมคติในพุทธศาสนาและสภาพความเป็นจริงในทางปฏิบัติบางประการที่พุทธศาสนิกชนโดยเฉพาะ สตรีชาวพุทธกำลังเผชิญอยู่ใน "สถานการณ์" ปัจจุบัน ศาสนาพุทธมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันอย่างไร โดยเฉพาะในแง่ของปัญหาที่ชาวพุทธในหลายๆ ประเทศกำลังประสบอยู่ พุทธศาสนิกชนจำนวนมากกำลัง เผชิญกับความยากจน การค้ามนุษย์เพื่อธุรกิจทางเพศ การกดขี่ทางการเมือง การใช้สารเสพติด และปัญหา อื่นๆ อีกมากที่ยากจะหาทางแก้ไข ดังนั้น การแค่พูดว่า "จงเป็นคนดีและเดินไปตามเส้นทางแห่งธรรม" นั้นคง จะช่วยอะไรได้ไม่มากพอ พวกเราจำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึงปัญหาเหล่านี้ให้ลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นว่า ทำไมชาว พุทธจึงไม่ยอมเผชิญหน้ากับปัญหาสังคมที่เร่งด่วนเหล่านี้ในเชิงรุก

พุทธศาสนิกชนมีชื่อว่าเป็นผู้ที่มีจิตใจเมตตากรุณา แต่ทำไมพวกเขาจึงไม่เข้ามามีบทบาทอย่างแข็งขันในการ แก้ไขปัญหาทางสังคมอันใหญ่หลวงที่มนุษย์โลกกำลังเผชิญอยู่ หรือว่าวิถีการปฏิบัติแบบพุทธที่ต้องมีการ พิจารณาไตร่ตรองอย่างลึกซึ้งและการอุทิศตนต่อศาสนาจะขัดแย้งกับกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางสังคม และ การมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในสังคมโลกมนุษย์นี้จะทำให้พวกเขาต้องเสียเวลาในการเบี่ยงเบนออกจากเส้นทาง แห่งการหลุดพ้นกระนั้นหรือ ในบทความนี้ อาตมาต้องการจะศึกษาถึงมุมมองตามปรัชญาพุทธว่า หลัก จริยธรรมกับการนำหลักการเหล่านั้นไปใช้ในทางปฏิบัติไม่มีส่วนสัมพันธ์กันเลยหรือ ยกตัวอย่างเช่น การปฏิบัติ กรรมฐานและการทำงานในสังคมเพื่อบรรเทาความทุกข์ยากของสรรพสัตว์ทั้งหลายเป็นคนละเรื่องกันหรือ ถ้า เราพบว่ามีความแตกแยกอย่างมีนัยสำคัญ อาตมาก็จะเริ่มศึกษาต่อไปว่า สาเหตุคืออะไรและมีสิ่งใดบ้างที่ พุทธศาสนิกชนจะสามารถกระทำได้เพื่อแก้ไขสถานการณ์ดังกล่าว

From Mercy to Justice: The Animal Protection Movement of Buddhist Female Monastics in Contemporary Taiwan

จากเมตตาสู่ความยุติธรรม: การรณรงค์ของสมณะสตรีในได้หวันในปัจจุบันเพื่อคุ้มครองสัตว์

หลักการที่ว่า "ทุกชีวิตล้วนเท่าเทียมกัน" นับเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของปรัชญาพุทธ การมีความเมตตา
กรุณาและให้ความคุ้มครองสรรพสัตว์เป็นหลักปฏิบัติพื้นฐานของจริยธรรมในศาสนาพุทธมหายาน ชีวิตที่ควร
จะได้รับการปกป้องนั้นหมายถึงสิ่งมีชีวิตทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรือไม่ใช่มนุษย์ ดังนั้น "การบรรเทาทุกข์
ให้แก่สิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่มนุษย์" จึงเป็นการสร้างกุศลที่มีความสำคัญประเภทหนึ่งตามหลักพุทธศาสนาทั้งในทาง
ทฤษฎีและการปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม การให้ทานทางศาสนาในปัจจุบันมักจะเน้นแต่ประโยชน์ของผู้ที่เป็นมนุษย์
จึงมีเพียงส่วนน้อยที่สร้างทานเพื่อประโยชน์สุขแก่สิ่งมีชีวิตที่ไม่ใช่มนุษย์

การปล่อยสัตว์และการกินอาหารมังสวิรัติคือ เส้นทางหลักที่จะบรรลุเป้าหมายในการปกป้องชีวิตได้ ส่วนการ ปล่อยสัตว์เองนั้นก็มีปฏิบัติกันมานานในพุทธศาสนาแบบจีนโบราณ อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันการรณรงค์เพื่อ คุ้มครองสัตว์ได้กลายมาเป็นแนวโน้มที่กำลังเกิดขึ้นทั่วโลก และมีการก่อตั้งองค์กรนอกภาครัฐเพื่อสวัสดิภาพ และสิทธิของสัตว์เป็นจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ ยิ่งไปกว่านั้น หลายประเทศยังได้ออกกฎหมายเพื่อสวัสดิภาพของ สัตว์อีกด้วย ในฐานะที่ศาสนาพุทธให้คุณค่าต่อการปกป้องชีวิตอย่างสูง จึงไม่ควรที่จะเพิกเฉยต่อความ เคลื่อนไหวร่วมสมัยที่สำคัญนี้

บทความนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะกล่าวถึงโครงการกิจกรรมทางสังคมใหม่ๆ ในศาสนาพุทธเพื่อให้ความคุ้มครอง ชีวิตในได้หวันในปัจจุบัน ความเคลื่อนไหวเพื่อคุ้มครองชีวิตในได้หวันนี้ได้เติบโตขึ้นอย่างมากจากความ พยายามของภิกษุณีที่ได้ร่วมกันก่อตั้งองค์กร Life Conservationist Association (LCA) ซึ่งเป็นองค์กรนอก ภาครัฐเพื่อคุ้มครองสัตว์ โดยมีส่วนร่วมทางการเมืองด้านการออกกฎหมายซึ่งออกจะดูแตกต่างไปจาก ภาพลักษณ์เดิมๆ ของภิกษุณี ข้าพเจ้าจะกล่าวถึงความเคลื่อนไหวในการคุ้มครองสัตว์ของพุทธศาสนิกชนโดย อาศัยข้อมูลที่มาจากแหล่งต้นตอและจากการมีส่วนร่วมของข้าพเจ้าเอง และจะศึกษาการจัดกิจกรรมรณรงค์ คุ้มครองสัตว์ ตลอดจนเป้าหมาย ผลกระทบและความสำคัญของการรณรงค์ จากความพยายามดังกล่าว ข้าพเจ้าหวังว่า ชาวพุทธจะสามารถปรับเปลี่ยนจากการที่ทำเพียงแค่กิจกรรมงานบุญที่ปฏิบัติมาแต่โบราณและ เริ่มหันมาทำงานการกุศลที่เป็นไปในทิศทางเดียวกับแนวใน้มของโลกเพื่อนำไปสู่การเป็นผู้นำในการนำพาสังคม ไปสู่ความก้าวหน้าและยกระดับจิตใจของผู้คน อีกทั้งยังเป็นการทำให้อุดมการณ์ของมหายานบรรลุผลอีกด้วย

The Council of Europe's Investigation on Religious and Cultural RelativismA Menace for the Human Rights of Women?

การตรวจสอบของสภายุโรปในเรื่องสัมพัทธนิยมทางด้านศาสนาและวัฒนธรรม: ภัยคุกคามต่อ สิทธิมนุษยชนของผู้หญิง?

โดย Gabriela Frey

เมื่อข้าพเจ้าเดินทางไปอินเดียเป็นครั้งแรกพร้อมกับผู้แทนสมาชิกคณะรัฐสภายุโรปเมื่อปีค.ศ. 1998 ข้าพเจ้า รู้สึกตกใจอย่างมากเมื่อได้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างภิกษุสงฆ์และนักบวชหญิงในเรื่องของชีวิตความเป็นอยู่ และการเข้าถึงการศึกษา การที่ข้าพเจ้าได้รับการศึกษาทางด้านพุทธศาสนาในยุโรป จึงไม่เคยคิดเลยว่าจะมี เหตุการณ์เช่นนี้เกิดขึ้นในวัฒนธรรมพุทธ ในปีค.ศ.2006 ข้าพเจ้าก่อตั้งมูลนิธิศากยธิดาแห่งฝรั่งเศส โดย เป้าหมายหลักอย่างหนึ่งขององค์กรก็คือ การกำจัดความอยุติธรรมและการให้ความช่วยเหลือนักบวชหญิงให้ พึ่งตนเองได้และได้รับการศึกษา

ในปีค.ศ. 2007 มูลนิธิศากยธิดาแห่งฝรั่งเศสได้กลายมาเป็นสมาชิกของ European Buddhist Union (EBU) โดยขณะนั้น ประธานของ EBU เป็นผู้หญิง พวกเราร่วมมือกันจน EBU ได้รับการยอมรับอย่างเป็นทางการจาก สภายุโรปในปีค.ศ. 2008 นับเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่ชาวพุทธได้มีผู้แทนอย่างเป็นทางการในสถาบันของ ยุโรป สภายุโรปเป็นสถาบันของยุโรปที่เก่าแก่ที่สุดและได้รับการก่อตั้งทันทีหลังสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลง เพื่อป้องกันไม่ให้ความเกลียดซังและความป่าเถื่อนหวนกลับมาสู่ยุโรป โดยการปกป้องสิทธิมนุษยชนและ ส่งเสริมประชาธิปไตยและสันติภาพ ความสำเร็จที่สำคัญอย่างหนึ่งของสถาบันนี้ก็คือ การตั้งศาลสิทธิ มนุษยชนแห่งยุโรป

พวกเราได้ร่วมมือกับคณะกรรมาธิการกิจกรรมยุโรปของ EBU จัดทำรายงานที่สำคัญชื่อ "ศาสนาและสิทธิ มนุษยชน" ซึ่งมีกำหนดการเผยแพร่ไปเมื่อเดือนมิถุนายน ปีค.ศ. 2012 รายงานฉบับนี้ได้ศึกษาหนทางที่ศาสนา ช่วยสนับสนุนหรือเป็นอุปสรรคต่อสิทธิมนุษยชนในการดำรงชีวิตประจำวันในสังคมในด้านต่างๆ บทหนึ่งของ รายงานฉบับนี้แสดงข้อกังวลในเรื่อง "ความเท่าเทียมกันระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย รวมไปถึงสิทธิสากลของ ผู้หญิง (และ) ข้อจำกัดทางประเพณี ธรรมเนียมปฏิบัติ วัฒนธรรมและศาสนา" บทความนี้จะนำเสนอถึงผลที่ ได้จากรายงานดังกล่าว

The Making of a Modern Woman Chan Teacher ปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จของอาจารย์หญิงนิกายเซนยุคใหม่

โดย Chang Shen Shih

หลังจากที่ศาสนาพุทธของอินเดียเดินทางมาถึงประเทศจีน พุทธศาสนานิกายเซนซึ่งเป็นหนึ่งในแปดสายการ
ปฏิบัติของศาสนาพุทธในจีนก็ได้กลายเป็นนิกายที่เอื้อต่อการปฏิบัติธรรมของผู้หญิงมากที่สุด อาจารย์เซน
จำนวนมากไม่ถือธรรมเนียมปฏิบัติที่กดให้สตรีมีฐานะต่ำกว่าผู้ชายซึ่งนับเป็นการล้มล้างประเพณีที่ยกให้ผู้ชาย
เป็นใหญ่ตามวัฒนธรรมจีน ตลอดจนครุธรรมแปดประการตามการปฏิบัติของพุทธโบราณ นอกจากนี้ ยัง
ยอมรับความเท่าเทียมกันของผู้หญิงในด้านวิสัย ศักยภาพทางจิตวิญญาณและความสำเร็จทางศาสนา
ประวัติและธรรมเทศนาของอาจารย์หญิงในนิกายเซนอย่างเช่น Moshan Liaoran และ Shiji ในราชวงศ์ถัง
(ค.ศ. 618-907) Qiyuan Xinggang (ค.ศ. 1597-1654) และ Yikui Chaochen (ค.ศ. 1625-1679) และท่าน
อื่นๆ ได้รับการบันทึกไว้ในคัมภีร์ของเซน เช่น สุภาษิตต่างๆ และหนังสือเรื่อง Transmission of the Lamp ซึ่ง
ล้วนเป็นหลักฐานยืนยันถึงสถานะผู้เผยแผ่ธรรมะในนิกายเซนของนักบวชสตรีเหล่านี้

บทความนี้จะวิเคราะห์ถึงโอกาสและความท้าทายเกี่ยวกับปัจจัยส่งเสริมความสำเร็จของอาจารย์หญิงนิกาย เซนยุคใหม่ โดยใช้ Dharma Drum Mountain (DDM) ซึ่งเป็นหนึ่งในสี่องค์กรพุทธที่ใหญ่ที่สุดในใต้หวันเป็น ตัวอย่าง DDM ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 1980 โดยมีอุดมคติทางศาสนาพุทธแบบมนุษยนิยม DDM เป็นองค์กรพุทธ นิกายเซนที่ประกอบไปด้วยพุทธบริษัททั้งสีที่มีทั้งชายและหญิง มีนักบวชเกือบ 300 คนโดยมีสัดส่วนภิกษุต่อ ภิกษุณีคือหนึ่งต่อสี่ พระภิกษุ Sheng-Yen ซึ่งเป็นผู้ก่อตั้ง DDM สืบทอดพุทธนิกายเซนสาย Linji และ Caodong นักบวชทั้งชายและหญิงของ DDM จะได้รับการฝึกฝนที่เป็นระบบอย่างเท่าเทียมกันทั้งด้าน การศึกษาวิชาการและการปฏิบัติแบบเซน นอกจากนี้ ที่นี่ยังแตกต่างจากคณะสงฆ์แห่งอื่นในได้หวันที่มีนักบวช ทั้งชายและหญิง นั่นคือ ภิกษุณีและภิกษุของ DDM จะมีโอกาสเท่าเทียมกันในการเป็นอาจารย์สอนในโครงการปฏิบัติกรรมฐานทั้งในและต่างประเทศในขณะที่คณะสงฆ์แห่งอื่นในได้หวันจะให้แต่พระภิกษุเป็นผู้นำหลักใน โครงการปฏิบัติกรรมฐาน อย่างไรก็ตาม การที่องค์กรแห่งนี้เติบโตอย่างรวดเร็วและมีการแบ่งงานในช่วง ทศวรรษที่ผ่านมาทำให้เราเริ่มเห็นถึงอคติทางเพศในเรื่องของการให้โอกาสในการเป็นอาจารย์ผู้อบรมสั่งสอน ธรรมะ แม้ว่านักบวชทั้งสองเพศจะยังคงมีความเสมอภาคในด้านโอกาสการศึกษาและการปฏิบัติธรรมก็ตาม เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากอคติทางเพศอันมีมาแต่โบราณทั้งในสังคมจีนและสังคมพุทธโดยทั่วไป DDM จึง มอบหมายให้พระภิกษุทำหน้าที่ผยแผ่ธรรมะแบบเซนและให้ภิกษุณีทำงานด้านฐาการ ดังนั้น ภิกษุณีรุ่นใหม่

จึงมีโอกาสในการพัฒนาความเป็นผู้นำของเซนน้อยกว่านักบวชชายในรุ่นเดียวกันและภิกษุณีรุ่นพี่ ในบทความ นี้ ข้าพเจ้าจะใช้มุมมองเชิงวิจารณ์วิเคราะห์ระบบการศึกษาและการฝึกอบรมแบบเซนของ DDM รวมไปถึงอคติ ทางเพศที่มีอยู่ในระบบนี้และความสัมพันธ์ระหว่างระบบนี้กับสภาวะความเป็นผู้นำของผู้หญิงในนิกายเซน

Enacting Female Buddhist Roles through Vipassana Meditation Centers การส่งเสริมบทบาทพุทธสาวิกาผ่านศูนย์วิปัสสนากรรมฐาน

โดย Brooke Schedneck

บทความนี้มองว่าศูนย์ปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเป็นสถาบันสมัยใหม่ซึ่งได้สร้างและจะยังคงสร้างพื้นที่อันชอบ ธรรมให้กับนักบวชและฆราวาสหญิง ถึงแม้ว่าการที่ผู้หญิงจะเข้าร่วมภายใต้รุ่มกาสาวภัตร์จะยังเป็นประเด็นที่ ถกเถียงกันอยู่ แต่ผู้หญิงสามารถเข้าร่วมปฏิบัติวิปัสสนาได้โดยไม่มีปัญหาแต่อย่างใดเนื่องจากศูนย์ปฏิบัติ ภาวนาอันเป็นสถาบันใหม่เปิดกว้างโอกาสนี้แก่สตรี ข้าพเจ้าจะแสดงให้เห็นว่าธรรมเนียมปฏิบัติที่มีแบบแผน ตามหลักเหตุและผลซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์ต่อคนหมู่มากของศูนย์กรรมฐานได้สร้างพื้นที่อันชอบธรรม สำหรับพุทธสาวิกาโดยเปรียบเทียบความแตกต่างจากระบบการปฏิบัติภาวนาตามธรรมเนียมแบบดั้งเดิมที่มีลักษณะส่วนบุคคลและอาศัยความสัมพันธ์ใกล้ชิดระหว่างอาจารย์กับลูกศิษย์ กระนั้น พระสงฆ์ยังคงมีบทบาท สำคัญในฐานะอาจารย์กรรมฐานที่ศูนย์ปฏิบัติสายเถรวาทตามธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบทอดกันมา อย่างไรก็ดี สถาบันใหม่นี้ได้ช่วยให้อาจารย์และนักปฏิบัติกรรมฐานผู้หญิงสามารถมีบทบาทในการเผยแผ่ศาสนาพุทธในวิธี ที่หลายหลากได้ ข้าพเจ้ามองว่า บทบาทของอาจารย์และนักปฏิบัติกรรมฐานเป็นทางเลือกสายหนึ่งที่ผู้หญิง สามารถแสดงบทบาทของตนในชุมชนชาวพุทธได้ โดยข้าพเจ้าใช้หลักฐานการวิจัยเชิงชาติพันธุ์วรรณาจาก ประเทศไทยและงานวิจัยจากแวดวงพทธเถรวาททั่วโลกมาช่วยในการอธิบาย

Working Meditation: Female Buddhist Immigrants' Path to Liberation การปฏิบัติกรรมฐานด้วยการทำงาน: เส้นทางสู่การหลุดพ้นของผู้อพยพสตรีชาวพุทธ

โดย Shuman Chen

งานวิจัยว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างศาสนาและผู้อพยพส่วนใหญ่มักจะกล่าวถึงเรื่องการให้และการรับระหว่าง สองฝ่าย กล่าวคือศาสนาเป็นฝ่ายเติมเต็มความต้องการทางจิตใจของผู้อพยพและให้ความช่วยเหลือด้านสังคม ตลอดจนแผ้วทางให้ผู้อพยพสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมของประเทศใหม่ อย่างไรก็ตาม ข้าพเจ้าขอเสนอ แนวคิดว่า ผู้อพยพไม่ได้เป็นฝ่ายรับแต่ฝ่ายเดียว โดยความเป็นจริงแล้ว ผู้อพยพมีส่วนส่งเสริมกลุ่มศาสนา หลายๆ กลุ่ม รายงานนี้ได้ศึกษาประสบการณ์การเป็นอาสาสมัครทางศาสนาของผู้อพยพสตรีที่นับถือและไป วัดมหายานนิกายเซ็นที่ตั้งอยู่บริเวณอ่าวซานฟรานซิสโก รัฐแคลิฟอร์เนีย ข้าพเจ้าเน้นการศึกษาเรื่องแรงจูงใจของผู้อพยพสตรีที่อาสาปฏิบัติงานทางศาสนาและความสัมพันธ์ของสตรีเหล่านี้กับวัด การที่ได้ทำหน้าที่เป็น อาสาสมัครในวัดได้ช่วยสร้างอัตลักษณ์ด้านพุทธให้กับสตรีกลุ่มนี้ และในขณะเดียวกัน การที่สตรีเหล่านี้เต็มใจ อาสาช่วยงานก็ได้ช่วยให้พวกเธอบรรลุผลสัมฤทธิ์ด้านจิตวิญญาณรวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่กลุ่มศาสนา

ข้าพเจ้าได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพโดยสัมภาษณ์สตรีผู้อพยพชาวพุทธ 25 คนจาก 11 ประเทศ ได้แก่ จีน ใต้หวัน ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เวียดนาม พม่า มาเลเซีย สวิสเซอร์แลนด์ เปรู นิคารากัว และอาร์เจนตินา ข้าพเจ้ายังได้ สัมภาษณ์ภิกษุณีชาวได้หวันอีก 3 ท่านและคฤหัสถ์ที่เป็นสตรีชาวอเมริกันอีก 4 คนที่อยู่ที่เมืองนี้เพื่อจะศึกษา การปฏิบัติธรรมและประสบการณ์ของผู้อพยพสตรีเหล่านี้จากมุมมองที่ต่างออกไป รายงานฉบับนี้กล่าวถึง รูปแบบประสบการณ์ 3 แบบที่แตกต่างกัน คือประสบการณ์ระหว่างอาสาสมัครกับผู้สังเกตการณ์ ระหว่าง คฤหัสถ์กับสงฆ์ และระหว่างผู้อพยพกับพลเมืองอเมริกัน จากคำบอกเล่าของอาสาสมัครเองและความเห็น ของคนอื่น ๆ ประกอบกับหลักฐานที่ข้าพเจ้ารวบรวมจากการสังเกตการณ์ในชุมชนนี้ระหว่างเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 ข้าพเจ้าพบว่า สตรีเหล่านี้เลือกที่จะอาสาทำงานด้วยเหตุผลทาง ศาสนาเป็นหลัก ไม่ว่าจะเป็นเพื่อบุ่มเพาะจิตใจให้เจริญขึ้น เพื่อรับใช้วัดเพื่อสร้างบุญกุศล และเพื่อช่วยให้ผู้อื่น ได้รับประโยชน์จากพระธรรม เป็นที่น่าแปลกในว่า ไม่มีใครเอ่ยถึงประโยชน์ทางสังคมจากการอาสาช่วยงาน เลย (เช่น การทำความรู้จักเพื่อนใหม่ การสร้างคุณค่าให้กับตนเอง และการเรียนรู้ทักษะใหม่) ยกเว้น อาสาสมัครหญิงคนหนึ่งที่กล่าวได้เรียนรู้วีการทำอาหารมังสวิรัติ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ถือว่า การทำงาน อาสาสมัครหญิงคนหนึ่งที่กล่าวได้เรียนรู้วีการทำอาหารมัดสวิรัติ ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ถือว่า การทำงาน อาสาสมัครหญิงคนหนึ่งที่กล่าวได้เรียนรู้วีกรมคิดคล้ายๆ กัน อาสาสมัครหญิงเหล่านี้ได้นำความรู้เกี่ยวกับพุทธ

ศาสนามาฝึกปฏิบัติอย่างจริงจังและปรารถนาให้บรรลุซึ่งการหลุดพ้นโดยผ่านการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ความร่วมมือในการทำงานและการจัดการอุปสรรคสิ่งท้าทายต่างๆ ด้วยกัน

รายงานฉบับนี้ใต้แย้งประเด็นที่ว่า สตรีอาสาสมัครที่เป็นผู้อพยพเหล่านี้ปฏิเสธที่จะแสวงหาความช่วยเหลือใน
การโยกย้ายถิ่นฐาน รือไม่พยายามที่จะทำตามความจำเป็นทางสังคมในการปรับตนให้เป็นคนอเมริกันอย่าง
สมบูรณ์ดังที่นักวิชาการบางคนกล่าวหา หากแต่เธอทั้หลายนั้นอาสาทำงานด้วยมีความปรารถนาที่จะหลุดพ้น
ซึ่งก็เป็นการแสดงออกถึงมุทิตาจิตเช่นเดียวกัน และที่สุด แทนที่จะให้ความเอื้อเพื้อกับผู้ที่มีความต้องการความ
ช่วยเหลืออย่างเร่งด่วน เช่น เหยื่อจากความรุนแรงในครอบครัวหรือจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ สตรีอาสาสมัคร
เหล่านี้กลับแสดงความกรุณาในการเป็นอาสาสมัครช่วยวัดเผยแผ่ธรรมะโดยหวังจะดึงคนให้มาสนใจปฏิบัติ
ธรรมตามศาสนาพุทธมากขึ้น นอกจากนี้ ข้าพเจ้าพบว่า ผู้ที่ข้าพเจ้าได้สัมภาษณ์ในงานวิจัยนี้ส่วนใหญ่เลือกที่
จะเป็นอาสาสมัครในวัดมากกว่าที่จะไปเป็นอาสาสมัครให้กับองค์กรอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา
เนื่องจากวัดมีสภาพแวดล้อมที่หล่อรวมด้วยพุทธปัญญา ความบริสุทธิ์ทางศาสนา ความสงบสันติ และ
ความรู้สึกร่วมเป็นชุมชนเดียวกัน โดยการอธิบายถึงประสบการณ์ด้านศาสนาในการเป็นอาสาสมัครของ
คฤหัสถ์สตรี โครงการเล็กๆ นี้ได้ช่วยให้เราตระหนักว่า ผู้หญิงธรรมดาๆ บางคนมีความปรารถนาที่จะฟูมพัก
พัฒนาจิตใจผ่านการเป็นอาสาสมัคร กล่าวคือ การอาสาสมัครทำงานในวัดคือ การช่วยตนเองและผู้อื่นให้
บรรลุธรรม

Working with Obstacles: Is Female Rebirth an Obstacle? ฝ่าฟันอุปสรรค - การเกิดเป็นผู้หญิงเป็นอุปสรรคจริงหรือ

โดย Rita M. Gross

คำสอนในพุทธศาสนาโดยเฉพาะคำสอนในนิกายมหายานเกี่ยวกับความอดทนที่ปรากฏในผลงานเขียนของ ท่านศานติเทวะเรื่อง โพธิจรรยาอวตาร (วิถีชีวิตของพระโพธิสัตว์) และคำสอนของพระอาจารย์อติชาเกี่ยวกับ การฝึกฝนจิตใจ (Lojong) และอื่นๆ ได้แนะเอาไว้ว่า ให้มองเห็นถึงคุณค่าของอุปสรรคว่ามีส่วนช่วยอย่างมาก บนเส้นทางของการปฏิบัติธรรม มีคำกล่าวว่า ถ้าไม่มีอุปสรรค เราก็จะไม่มีวันพัฒนาความเข้าใจหรือความ กรุณาได้อย่างลึกซึ้งแท้จริง ซึ่งหมายความว่า เราก็จะไม่มีวันได้เป็น ผู้รู้ ผู้ตื่น นั่นเอง

ขณะเดียวกัน สำนักปฏิบัติธรรมถ้าไม่ใช่ทุกสายปฏิบัติก็เป็นส่วนใหญ่มักจะมองว่า การเกิดเป็นผู้หญิงเป็น อุปสรรคต่อการบรรลุธรรม และไม่ใช่เป็นเพียงแค่อุปสรรคเท่านั้น แต่ยังเป็นอุปสรรคที่ยากจะสลัดพ้น ซึ่งทำให้ การบรรลุมรรคผลนิพพานในชาตินี้เป็นไปไม่ได้เลย อย่างไรก็ดี บัดนี้ แนวคิดของนักสิทธิสตรีชาวพุทธได้เริ่ม ทำลายความเชื่อที่ว่า การเกิดเป็นผู้หญิงเป็นอุปสรรคที่แก้ไขไม่ได้ โดยวิเคราะห์ถึงข้อเสียของแนวคิดประหลาด นี้ และอธิบายถึงที่มาทางประวัติศาสตร์บางประการของความเชื่อนี้ กระนั้นก็ตาม แม้ว่านักสิทธิสตรีชาวพุทธ จะปฏิเสธคำกล่าวอ้างที่ว่าการเกิดเป็นผู้หญิงเป็นสิ่งที่ไม่ดีหรือไม่น่าพึงปรารถนาอย่างสูง เนื่องจากคำอ้าง เหล่านั้นจะขัดแย้งกับคำสั่งสอนพื้นฐานทางพุทธศาสนาหลายๆ ข้อ แต่เรื่องนี้ก็ยังคงเป็นข้อเท็จจริงที่ไม่อาจ ปฏิเสธได้ว่า เมื่อเทียบกันแล้วในหลายๆ บริบท สตรีชาวพุทธต้องเผชิญกับอุปสรรคที่ผู้ชายมักจะไม่ต้องประสบ

ในฐานะที่ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติธรรมตามแนวทางของศาสนาพุทธมาเป็นเวลากว่าสามสิบปี ข้าพเจ้าได้ตระหนัก เข้าใจถึงคุณค่าของอุปสรรคทั้งหลายที่ข้าพเจ้าประสบตลอดช่วงเวลาที่ผ่านมา เมื่อหลายปีก่อน ข้าพเจ้าได้ เรียนถามท่านอาจารย์คานโดร รินโพเซ ถึงวิธีที่งดงามในการสอนนักเรียนที่ต้องเผชิญกับอุปสรรคทั้งในชีวิต ใน การปฏิบัติธรรม และบนเส้นทางที่กำลังเดินอยู่ ซึ่งจะเป็นวิธีที่ดีกว่าการบอกพวกเขาแต่เพียงว่า "อุปสรรค เหล่านี้จะเป็นประโยชน์ต่อพวกเธอในอนาคต" ข้าพเจ้าบอกกับอาจารย์ว่า เวลาที่ตนเองได้รับคำแนะนำใน ลักษณะดังกล่าว ก็จะความรู้สึกว่า คำพูดเช่นนี้ฟังดูตื้นเขินเลื่อยลอยแถมยังอาจดูแล้งน้ำใจอีกด้วย ท่าน อาจารย์จึงบอกให้ข้าพเจ้าเขียนเรื่องนี้ขึ้นมา

ในบทความนี้ ข้าพเจ้าอยากจะอภิปรายประเด็นเกี่ยวกับประโยชน์ของอุปสรรคทั้งหลายในแบบที่ข้าพเจ้าไม่เคย ทำมาก่อน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง "อุปสรรค" ของการเกิดเป็นสตรี ข้าพเจ้าได้เขียนไว้อย่างละเอียดในการลบล้าง ข้อกล่าวอ้างที่ว่า การเกิดเป็นหญิงเป็นอุปสรรคประการหนึ่ง และจะวิเคราะห์จากมุมมองของนักสิทธิสตรีว่า นัก สิทธิสตรีสามารถนำข้อกล่าวอ้างดังกล่าวมาใช้ในทางบวกได้อย่างไร อย่างไรก็ดี ข้าพเจ้ายังไม่เคยสำรวจว่า ประสบการณ์ของการเกิดเป็นหญิงซึ่งรวมถึงผลจากการเป็นผู้หญิงรุ่นเดียวกับข้าพเจ้า (เกิดในปีพ.ศ. 2496) เป็นอุปสรรคของชีวิตหรือไม่ ซึ่งอุปสรรคเหล่านี้ได้ให้ประโยชน์แก่ข้าพเจ้าอย่างมาก กระนั้น การถือกำเนิดใน สตรีเพศของผู้หญิงในรุ่นราวคราวเดียวกับข้าพเจ้านับว่าเป็นอุปสรรคอย่างแน่นอน แต่จะเป็นอุปสรรคที่ข้าพเจ้า ควรจะปลื้มปิติหรือไม่อย่างไร หรือข้าพเจ้าประสบความสำเร็จมากกว่าที่น่าจะเป็นเพราะข้าพเจ้าเกิดเป็นหญิง หรือเปล่า

Gender Equality among Buddhist Clerics in Won Buddhism of Korea ความเสมอภาคทางเพศในกลุ่มนักบวชนิกายวอนของประเทศเกาหลี

โดย Seongjun Lee

พุทธศาสนิกชนในนิกายวอนเชื่อว่า เนื่องจากศาสนาเป็นผลผลิตของช่วงเวลาช่วงหนึ่ง ระบบศาสนาจึงจำเป็นที่ จะต้องปรับตัวไปตามยุคสมัย พุทธศาสนานิกายวอนได้รับการก่อตั้งขึ้นในประเทศเกาหลีในช่วงต้นของ คริสต์ศตวรรษที่ 20 และมีจุดมุ่งหมายที่จะปรับศาสนาพุทธให้เป็นศาสนาสมัยใหม่เพื่อตอบสนองการ เปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยหนึ่งในหลักสำคัญของนิกายนี้คือ การขจัดความแตกต่างในการปฏิบัติอันไม่ ยุติธรรมระหว่างเพศในหมู่นักบวช ด้วยเหตุนี้ พุทธศาสนานิกายวอนจึงเน้นเรื่องความไม่เท่าเทียมกันทั้งด้าน หลักการสั่งสอนและด้านธรรมเนียมการปฏิบัติเพื่อให้นักบวชทั้งเพศชายและเพศหญิงสามารถปฏิบัติธรรมเพื่อ บรรลุศักยภาพของตนได้อย่างเต็มที่

พุทธศาสนานิกายวอนประสบความสำเร็จในการสร้างความเสมอภาคทางเพศ ภิกษุณีได้รับหน้าที่รับผิดชอบ ในระดับเดียวกับภิกษุในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา การบริหารจัดการ และการเป็นผู้นำทางจิตวิญญาณ ในขณะที่ระบบสงฆ์แบบดั้งเดิมของเกาหลียังประสบปัญหาการไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ แต่นักบวชในนิกาย วอนกลับมีโอกาสเสมอกันในทุกๆ ด้าน

รายงานฉบับนี้อธิบายวิธีการที่นิกายวอนได้จัดการประเด็นอันซับซ้อนด้านความเสมอภาคทางเพศในสังคมที่ สตรีมักถูกจัดให้อยู่ในตำแหน่งที่มีความสำคัญน้อยกว่ามาเป็นเวลานาน ข้าพเจ้าจะวิเคราะห์บทบาทของ ภิกษุณีทั้งในด้านการศึกษาและการบริหารจัดการ และความสัมพันธ์ของภิกษุณีที่มีต่อกลุ่มคฤหัสถ์ ข้าพเจ้า ตั้งใจจะใช้การอภิปรายเกี่ยวกับนักบวชในนิกายวอนในปัจจุบันเพื่อช่วยภิกษุณีกลุ่มอื่นๆ ในการต่อสู้เพื่อสิทธิ ของภิกษุณีในสังคมสงฆ์

Buddha's Lone Rangers: Vajrayana Buddhist Nuns of Contemporary Suvarnabhumi

นักเดินทางผู้โดดเดี่ยวใต้องค์สัมมาสัมพุทธเจ้า: นักบวชหญิงพุทธวัชรยานในสุวรรณภูมิร่วม สมัย

โดย Karma Tashi Choedron

ชาวอินเดียโบราณเรียกกลุ่มเกาะมลายูกันอย่างกว้างๆ ว่า สุวรรณภูมิ (แผ่นดินทอง) หรือ สุวรรณทวีป(เกาะ ทองคำ) พุทธศาสนาได้ประดิษฐานอย่างมั่นคงในดินแดนชวาตั้งแต่ก่อนศตวรรษที่ 5 จากการจุทิศตนของคณะ พระธรรมทูตชาวอินเดียซึ่งรวมถึงพระคุณวรมันที่มีชื่อเสียง ในช่วงศตวรรษที่ 7 กษัตริย์แห่งอาณาจักรศรีวิชัย อันยิ่งใหญ่ (ศตวรรษที่ 7-13) บนเกาะสุมาตราได้ประกาศแสดงความเลื่อมใสในพุทธศาสนา และอาณาจักร ของพระองค์ได้แผ่ขยายครอบคลุมไปเกือบทั่วภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งรวมทั้งประเทศมาเลเซียด้วย ราชวงศ์ได้แผ่ขยายครอบคลุมไปเกือบทั่วภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งรวมทั้งประเทศมาเลเซียด้วย ราชวงศ์ได้แผ่ขยายครอบคลุมไปเกือบทั่วภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งรวมทั้งประเทศมาเลเซียด้วย ราชวงศ์ได้แผ่ขยายครอบคลุมไปเกือบทั่วภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ซึ่งรวมทั้งประเทศมาเลเซียด้วย ส่งเสริมศาสนาพุทธนิกายมหายานโดยเฉพาะนิกายพุทธตันตระหรือวัชรยาน สุวรรณภูมิในยุคโบราณมี ความสำคัญในฐานะเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้พุทธศาสนาดังจะเห็นได้จากการเดินทางมาเยือนของนักปราชญ์ ทางพุทธศาสนาชาวอินเดียที่สำคัญๆ เช่น ท่านอนาคาริก ธรรมปาละจากนาลันทาและท่านอติศะ ส่วนท่าน อัมมรักษิตะหรือเป็นที่รูจักกันในนาม Serlingpa ซึ่งเป็นผู้แต่งหนังสือสำคัญของมหายานชื่อ Wheel of Sharp Weapons หรือ blo-sbyong mtshon-cha 'khor-lo ในภาษาธิเบตนั้น ก็เป็นอาจารย์สอนพุทธธรรมชาวสุ มาตราผู้มีชื่อเสียง อย่างไรก็ตาม ศาสนาพุทธในประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซียก็ค่อยๆ เสื่อมลงจนกระทั่งถูก กลืนไปอยู่ภายใต้ระบบศาสนาอินดู และในที่สุด ก็ถูกแทนที่โดยศาสนาอิสลามซึ่งยังคงดำรงอิทธิพลในภูมิภาค นี้มาจนถึงบัจจุบัน กระนั้น ศาสนาพุทธนิกายเถรวาทก็ยังยืนยงแพร่หลายอยู่ในประเทศไทย ลาวและกัมพูชา

ปัจจุบัน ศาสนาพุทธวัชรยานกำลังแผ่ขยายเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นครั้งที่สอง โดยกลับเข้า มาในประเทศมาเลเซียอีกครั้งในรูปแบบของพุทธศาสนาแนวทิเบตตั้งแต่ทศวรรษที่ 1970 เป็นต้นมา นับแต่นั้น ชาวมาเลเซียจำนวนมากก็ได้เข้าร่วมอุปสมบทเป็นภิกษุในศาสนาพุทธ ทว่า การที่ประเทศมาเลเซียมีข้อจำกัด ทางวัฒนธรรมและเรื่องวีซ่า ทำให้พระภิกษุจำนวนมากยังคงใช้ชีวิตอยู่ในประเทศเพื่อปฏิบัติธรรมและส่งเสริม ศาสนาพุทธวัชรยานตามวิถีทางของชาวเมเลเซียเอง ภิกษุและนักบวชหญิงวัชรยานกลุ่มใหม่นี้มีภูมิหลังทาง วัฒนธรรมและศาสนาที่แตกต่างหลากหลายกันไป แต่ก็ปฏิบัติธรรมในรูปแบบซึ่งมีความเชื่อมโยงทาง วัฒนธรรมกับธิเบตแม้ว่าจะมีข้อจำกัดอย่างเด่นชัดบางประการ เช่น ปัญหาด้านภาษา ก็ตาม ส่วนใหญ่แล้ว

คณะสงฆ์วัชรยานชาวมาเลเซียจะได้รับการสนับสนุนสั่งสอนธรรมจากการเดินทางมาเยือนของพระอาจารย์ ชาวธิเบตที่มาจากอินเดียและแถบหิมาลัย จึงทำให้มีสำนักสงฆ์นิกายวัชรยานที่อยู่ภายใต้การดูแลของพระ อาจารย์ต่างๆ กันผุดขึ้นมากมายในมาเลเซีย อย่างไรก็ตาม ภิกษุวัชรยานจะต่างจากภิกษุสายเถรวาทและ มหายานของจีนตรงที่ภิกษุวัชรยานจะไม่พักอาศัยและปฏิบัติภาวนาร่วมกัน แต่จะแยกกันปฏิบัติตามลำพัง ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ตนเคารพนับถือ ส่งผลให้ภิกษุวัชรยานเห็นห่างจากคณะสงฆ์ในแวดวงที่กว้างกว่า ในสายของตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อภิกษุและนักบวชหญิงของวัชรยานมีจำนวนน้อยมากอีกด้วย ปัจจุบัน ไม่มีวัดหรือสำนักนักบวชสตรีที่คณะสงฆ์จะสามารถปฏิบัติร่วมกันได้ ดังนั้น พระภิกษุและนักบวช หญิงของวัชรยานส่วนใหญ่จึงอาศัยอยู่ในศูนย์ปฏิบัติธรรมหรือบ้านของตนเอง โดยพยายามปฏิบัติตามพระวินัย อย่างดีที่สุด แม้ว่าในปัจจุบันนี้ จะมีสมาคมพุทธวัชรยานแห่งมาเลเซีย แต่ก็ยังไม่มีผู้ใดพยายามที่จะรวบรวม คณะสงฆ์วัชรยานให้เป็นเอกภาพ

บทความนี้เป็นการเดินทางไปศึกษาเส้นทางชีวิตของนักบวชหญิงชาวมาเลเซียในนิกายวัชรยานเพื่อสังเกตว่า พวกท่านฝึกฝนปฏิบัติธรรมตามพุทธศาสนาอย่างไร มีข้อจำกัดอุปสรรคใดและมีปณิธานใดในฐานะสมาชิกสตรี ของคณะสงฆ์ แม้ว่าเมื่อสองพันปีที่ผ่านมา อาจมีนักบวชหญิงวัชรยานเคยเดินอยู่บนผืนดินแห่งนี้มาก่อนแล้ว แต่ก็แทบจะไม่มีข้อมูลปรากฏเกี่ยวกับท่านเหล่านั้นเลย อีกทั้ง ยังไม่มีเอกสารใดกล่าวถึงสภาพความเป็นไปของ คณะสงฆ์วัชรยานในดินแดนสุวรรณภูมิยุคโบราณ ดังนั้น นักบวชหญิงวัชรยานในปัจจุบันซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น ลูกหลานของผู้อพยพจากจีนและอินเดียต่างก็ต้องดิ้นรนสร้างอัตลักษณ์แห่งความเป็นสงฆ์ในประเทศมุสลิมอัน ห่างไกลจากดินแดนแห่งวัฒนธรรมทิเบต

Buddhism and Ageing: In Praise of Old Age

พุทธศาสนาและความชรา: เชิดชูวัยชรา

โดย Jetsunma Tenzin Palmo

การปฏิเสธความชราและความตายเป็นเรื่องปกติในโลกปัจจุบัน สื่อมักกระตุ้นคนเราโดยเฉพาะผู้หญิงให้รักษา รูปลักษณ์อ่อนเยาว์และสวยงามอยู่ตลอด เมื่อผู้หญิงแก่ตัวขึ้นและไม่จำเป็นต้องสวมบทบาทตามที่สังคม กำหนดในการเป็นคนมีเสน่ห์ ภรรยา มารดาหรือผู้ใช้แรงงาน คุณค่าของผู้หญิงก็มักลดลง สังคมดั้งเดิมเทียบ ความชราเท่ากับความรอบรู้ ผู้สูงอายุจึงได้รับความเคารพและยกย่องเนื่องจากมีประสบการณ์ และผู้คนมักมา ขอคำแนะนำจากพวกเขา ในสังคมพุทธศาสนาดั้งเดิม หลังจากบุตรธิดาออกเรือนไป พ่อแม่ที่เกษียณอายุแล้ว มักถือศีลและใช้เวลาไปกับการปฏิบัติธรรม เช่น สวดมนต์ เวียนเทียน เดินทางแสวงบุญ ไปนมัสการวัดต่างๆ ฯลฯ ทั้งหมดนี้เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับความตายและชีวิตในโลกหน้าของพวกเขา อย่างไรก็ตาม ในสังคม ตะวันตกปัจจุบันนี้ ผู้สูงอายุมักถูกทิ้งให้อยู่ลำพังเป็นประจำ ไม่ว่าจะที่บ้านของตนเองหรือที่บ้านพักคนชราและ ไม่ได้สัมผัสกับโลกภายนอก

มีขบวนการร่วมสมัยอย่างหนึ่งกำลังเติบโตอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมู่ผู้หญิง ขบวนการนี้ช่วยฝึกฝนทักษะ ใหม่ๆ ในช่วงบั้นปลายชีวิต เช่น การแพทย์ทางเลือก โยคะ การทำสมาธิ และศิลปะหัตถกรรม ผู้สูงอายุเห็น คุณค่าของการมีเวลาว่าง เสาะหาวิถีใหม่ๆ อันจะเติมเต็มชีวิตด้านจิตวิญญาณและงานศิลปะ โดยเฉพาะอย่าง ยิ่งพุทธศาสนิกชนอาวุโสมักให้ความสำคัญกับการมีโอกาสที่จะได้ปฏิบัติธรรมอย่างลึกซึ้งและมีส่วนร่วมใน กิจกรรมชุมชนมากขึ้น พวกเขาเป็นตัวอย่างให้กับคนทั้งโลกในเรื่องชราอย่างมีคุณค่าและศักดิ์ศรี พุทธศาสนิกชนทั้งในเอเชียและตะวันตกควรพิจารณาว่า เราจะสามารถช่วยให้การสนับสนุนทางด้านจิตใจแก่ ผู้สูงอายุอย่างไร เราอาจทำได้โดยการสร้างชุมชนพุทธศาสนิกชนวัยเกษียณและช่วยหาเงินทุนเพื่อสนับสนุน พวกเขา

Enlightened Education: The Basis for Self-Transformation การศึกษาอันเป็นพุทธะ: รากฐานแห่งการเปลี่ยนตนเอง

โดย Sheng Ying Shi

จากอดีตถึงปัจจุบัน สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงเป็นนักการศึกษาที่ยิ่งใหญ่ ในฐานะผู้ให้การศึกษา พระพุทธเจ้าทรงปรับคำสอนของพระองค์ให้เหมาะกับผู้ฟัง ไม่ว่าจะเป็นคนที่มีภูมิหลังต่างๆ กัน คนทุกชนชั้น สังคมและเศรษฐกิจ คนที่มีระดับความเข้าใจที่ต่างกันและแนวโน้มทางพฤติกรรมที่ไม่เหมือนกัน ข้อนี้ได้ส่งผล ให้พุทธศาสนาเป็นโอสถชั้นเยี่ยมในการเยียวยารักษาความทุกข์ทุกประเภทแม้กระทั่งในยุคปัจจุบัน

สังคมปัจจุบันเต็มไปด้วยความขัดแย้งทางการเมือง ปัญหาสิ่งแวดล้อม ความวุ่นวายทางสังคม และความขุ่น เคืองของมนุษย์ที่เกิดจากปัจจัยทางสังคม วัฒนธรรม เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและปัจจัยอื่นๆ ในการ แก้ปัญหาเหล่านี้ มนุษย์ต้องการเครื่องมือที่เหมาะสมที่จะช่วยให้เราเป็นผู้ตื่นเพื่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงที่ กลมกลืนราบรื่นและสันติ เราต่างต้องการความสุขสงบแห่งจิตใจและสติตระหนักรู้เพื่อจะมีส่วนร่วมในการ เปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่นี้ตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า คำว่า "การศึกษาอันเป็นพุทธะ" คิดค้นโดยภิกษุณี Hiu Wan ผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยทางพุทธศาสตร์แห่งแรกในได้หวัน โดยใช้หลักปัญญาและกรุณาเป็นพื้นฐานแห่ง ระบบการศึกษาที่มุ่งให้เกิดความเสมอภาคและเสรีภาพ ทั้งนี้ แนวทางการศึกษาแห่งความเป็นพุทธะนี้คือ รากฐานของมหาวิทยาลัย Huafan

รายงานฉบับนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยส่วนแรกกล่าวถึงหลักการของการศึกษาอันเป็นพุทธะที่สืบสานวิสัยทัศน์ ของภิกษุณี Hiu Wan ส่วนที่สองกล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงตนเองที่เป็นผลจากหลักการเหล่านี้ ส่วนแรก กล่าวถึงทฤษฎีการศึกษาอันเป็นพุทธะ นโยบายในการดำเนินการการศึกษาแนวนี้ และท้ายสุด ว่าด้วยการ ทดลองและการตรึกตรองผลการดำเนินการ ส่วนที่สองเป็นการรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบที่คิดว่า จะเกิดขึ้น ความสำคัญ และผลที่เกิดจากการวางระบบการศึกษาลักษณะนี้

ในลำดับแรก เราคาดหวังว่า จะชำระชีวิตของเราให้บริสุทธิ์พร้อมทั้งพัฒนาจิตใจ เนื่องจากการศึกษาอันเป็น พุทธะตั้งอยู่บนรากฐานของคุณสมบัติภายในแห่งการไตร่ตรองพินิจตนเอง ในลำดับที่สอง เราคาดว่า ความ ผาสุกทางด้านกายภาพ จิตใจ อารมณ์และการรับรู้จะดีขึ้น ลำดับที่สาม เราคาดว่า เราจะได้รับประโยชน์ทาง จิตวิญญาณนอกเหนือจากประโยชน์ด้านโลกียวิสัย และท้ายสุด การศึกษาอันเป็นพุทธะก่อให้เกิดสิ่งที่ ศาสตราจารย์ Anita Sharma เรียกว่า "หน้าตาแห่งความเป็นมนุษย์" แก่ระบบการศึกษา

Contemporary Education of Tibetan Buddhist Nuns การศึกษาร่วมสมัยของนักบวชหญิงในพุทธศาสนาชาวทิเบต

โดย Padma'tsho

การบรรยายครั้งนี้มีพื้นฐานมาจากงานวิจัยภาคสนามช่วงพ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2555 ที่ Yachen และ Blarong ซึ่งเป็นสำนักนักบวชหญิงในพุทธศาสนาขนาดใหญ่ 2 แห่ง ตั้งอยู่ในถิ่นคาม ข้าพเจ้าได้ใช้วิธีการวิเคราะห์เชิง เปรี่ยบเทียบในการตีความและแปลข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่หลากหลายทางสังคมและทางศาสนาของนักบวช หญิงในชุมชนทิเบตปัจจุบัน และได้เน้นบทบาทและโอกาสที่นักบวชหญิงจะได้รับจากการศึกษาเล่าเรียนแบบ ใหม่ในสำนักนักบวชหญิงทั้ง 2 แห่งนี้ ข้าพเจ้าจะอธิบายว่า ระบบการศึกษาแบบใหม่สำหรับนักบวชหญิงชาว ทิเบตในพุทธศาสนา หรือ jomos ได้พัฒนาขึ้นมาแต่ละขั้นตอนอย่างไร นักบวชหญิงเรียนวิชาใดบ้าง ใช้ แบบเรียนเล่มใด ความแตกต่างระหว่างโครงการการศึกษาของภิกษุและนักบวชหญิงในสถาบันพุทธศาสนา ขนาดใหญ่ในทิเบตเป็นอย่างไร และท้ายสุด นักบวชหญิงทำอะไรเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว

Inner and Outer Journey: Monastic Women Create Their Own Institutions and Call on the Earth to Witness an Urgent Need for Change

การเดินทางภายในและภายนอก: นักบวชสตรีผู้สร้างสถาบันของตนเองและเรียกร้องให้โลก รับรู้ถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการเปลี่ยนแปลง

โดย Bhikkhuni Santacitta

บทความนี้ ข้าพเจ้าจะพูดถึงประสบการณ์ของตัวเองในฐานะผู้ร่วมก่อตั้งอโลกาวิหารซึ่งเป็นสำนักภิกษุณีสงฆ์ อิสระขนาดเล็กในเมืองซานฟรานซิสโกอันเป็นสถานที่จำวัดของข้าพเจ้ามาตั้งแต่ปีค.ศ. 2009 การที่ข้าพเจ้า จากชุมชนที่มีอิทธิพลต่อชีวิตข้าพเจ้ามายาวนาน 17 ปีเพื่อบวชเป็นภิกษุณีเป็นกระบวนการอันละเอียดอ่อนและ ทรงพลังในเวลาเดียวกัน เมื่อมองย้อนหลังไป บางสิ่งที่ข้าพเจ้าสังเกตเห็นจะโดดเด่นขึ้นมาเป็นพิเศษซึ่งโดย ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความมั่นใจ การเปลี่ยนสภาพและความรู้สึกปลอดภัยในการดำรงชีวิตอยู่ในโลกนี้

ในช่วงเวลาของปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อมในโลก ข้าพเจ้าตระหนักดีถึงความเชื่อมโยงอันลึกซึ้งระหว่างหลักการ แห่งอิตถีเพศ การกดขี่สตรี และการย่ำยีธรรมชาติ ระบบที่ฝ่ายชายเป็นใหญ่ตามลำดับช่วงแห่งวิวัฒนาการนั้น ไม่สามารถตอบสนองต่อความท้าทายที่มนุษยชาติกำลังเผชิญอยู่ได้อีกต่อไปแล้ว พวกเราจำเป็นที่จะต้องมี ผู้หญิงดำรงฐานะของผู้นำให้มากขึ้น เราต้องการผู้หญิงที่มีความมั่นใจในตนเองที่จะเป็นแรงบันดาลใจและเป็น แบบอย่างในการแก้ปัญหาด้วยวิถีทางที่แตกต่าง โดยมีพื้นฐานจากความเข้าใจเกี่ยวกับความเชื่อมโยงถึงกัน ระหว่างธรรมชาติกับบรรดาสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย บัดนี้ ถึงเวลาที่โลกจำต้องได้รับความสนใจจากพวกเราอย่าง เต็มที่ เราจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้ที่จะเชื่อว่า ความเชื่อมโยงอย่างลึกซึ้งระหว่างเรากับโลกใบนี้จะช่วยบอกว่า เรา ต้องรู้อะไรบ้างที่จะรับมือกับปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ ได้อย่างเพียงพอเหมาะสม

โครงสร้างระบบอำนาจฝ่ายชายที่หยั่งรากลึกอยู่ในองค์กรทางศาสนาของเรานั้นมีแนวโน้มที่จะทำให้ผู้หญิง จำนวนมากไม่มีความนับถือตนเองและรู้สึกเฉื่อยชาขาดความกระตือรือรัน "การกดขี่ที่บุคคลรับเข้ามาเป็น แนวปฏิบัติของตนเอง" เป็นโรคร้ายที่แพร่กระจายกว้างขวาง ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องอาศัยความกล้าหาญอย่างมากที่ จะออกมาท้าทายมูลบทอันเข้าถึงง่ายและตื้นเขิน ผู้หญิงจำนวนมากต้องเผชิญกับความยากลำบากในการ แสดงความคิดเห็นและการเปิดเผยความจริงของตนเนื่องจากผู้หญิงได้ถูกผลักให้อยู่เป็นฉากหลังมานานหลาย ร้อยปี ส่วนผู้ชายเองก็ต้องประสบปัญหาในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เพียงแต่ปัญหาของผู้ชายมาจากสารัตถะ อันตรงข้ามกับสิ่งที่วัฒนธรรมของสังคมปัจจุบันกดดันสตรีโดยบ่งเป็นนัยว่า ผู้ชายต้องเป็นผู้นำและมีความ

รับผิดชอบในทุกๆ เรื่อง ผลที่ตามมาก็คือ ผู้ชายจะมีบทบาทครอบงำอยู่ในสถาบันส่วนใหญ่ โดยเฉพาะใน สถาบันสงฆ์

หากเมื่อใดที่มนุษย์ตื่นขึ้นมาพบความจริงที่ว่า รูปแบบสังคมอำนาจฝ่ายชายไม่ใช่สิ่งที่แก้ไขไม่ได้ แต่ได้มี พัฒนาการเรื่อยมา พวกเราก็จะตระหนักได้ว่า เรามีสิทธิเลือก การตระหนักถึงความจริงดังกล่าวจะทำให้พวก เราจำต้องรู้จักเติบโตและรับผิดชอบต่อตัวเอง เราจำเป็นที่จะต้องสร้างสถาบันที่สามารถยืนหยัดต่อสู้กับผู้ที่ ต้องการผลักดันให้ผู้หญิงกลับไปยืนเป็นฉากหลังอยู่อย่างเงียบๆ โดยมีบทบาทที่เป็นรองแม้ว่าโครงสร้างอัน ล้าสมัยเหล่านี้จะนำพาไปสู่การทำลายล้างโลกนี้ก็ตาม ดังนั้น เพื่อช่วยกันรักษาโลกใบนี้เอาไว้ ทั้งผู้หญิงและ ผู้ชายต่างก็จำเป็นที่จะต้องพยายามเดินออกมาจากใต้เงาแห่งความคิดที่ยอมรับการนำวัฒนธรรมอำนาจฝ่าย ชายมาถือเป็นคตินิยมของตน ตลอดจนต้องค้นหาหนทางใหม่ๆ ในการดำรงชีวิตให้กลมกลืนกับธรรมชาติด้วย การปฏิเสธที่จะส่งเสริมโครงสร้างระบบที่มีผู้ชายเป็นใหญ่และหันมาทุ่มเทรวบรวมความคิดและจิตใจของทุก ฝ่ายในการทำงานร่วมกันโดยไม่แบ่งแยกเพศ

Buddhist Women and Leadership พุทธสาวิกาและภาวะผู้นำ

โดย คณะกรรมการองค์กรศากยธิดานานาชาติสหรัฐอเมริกา

พุทธสาวิกาและภาวะผู้นำ - ตอนที่ 1

โดย Hsiao-Lan Hu และ Carol Winkelmann (ช่วงที่ 1a) และ Rev. Michaela O'Connor Bono (ช่วงที่ 1b)

คณะกรรมการองค์กรศากยธิดานานาชาติสหรัฐอเมริกา (SUSA) กำลังจะก่อตั้งสถาบันภาวะผู้นำสำหรับพุทธ สาวิกา (Buddhist Women's Leadership Institute - BWLI) ใน พ.ศ. 2556 สถาบันนี้จะเปิดโอกาสให้สตรีชาว พุทธได้เรียนรู้ทักษะความเป็นผู้นำในประเทศสหรัฐอเมริกา โดยการเรียนการสอนของสถาบันนี้จัดขึ้นเพื่อ ตอบสนองความจำเป็นในการส่งเสริมสตรีชาวพุทธให้พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำที่มีคุณธรรมแบบพุทธโดยอิง ทฤษฎีภาวะผู้นำร่วมสมัยและแนวปฏิบัติที่ดีต่างๆ ของการเป็นผู้นำ การอบรมครั้งนี้เป็นการอบรมครั้งแรกที่จัด ขึ้นโดยสถาบันนี้โดยจะกล่าวถึงแนวคิด 4 ประการที่เกี่ยวกับลักษณะการเป็นผู้นำที่ปฏิบัติธรรมทางพุทธศาสนา และจัดกิจกรรมฝึกหัดแบบปฏิสัมพันธ์สำหรับแต่ละหัวข้อ การอบรมนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ตอน แต่ละตอนใช้ เวลาหนึ่งชั่วโมงครึ่งและแบ่งออกเป็นช่วง ช่วงละ 45 นาทีโดยประมาณ

ช่วงที่ 1a: จอมบงการหรือพระโพธิสัตว์ – สัมมาสังกัปปะ

การปฏิบัติทางศาสนาพุทธเริ่มจากความตั้งใจ สัมมาสังกัปปะเป็นขั้นตอนหนึ่งของอริยมรรค 8 การอบรมช่วงนี้ จะเรียกร้องให้พุทธสาวิกาแสดงตนเป็นผู้นำเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นแทนที่จะเป็นผู้นำเพื่อบังคับบงการชีวิตผู้อื่น ซึ่งมักจะเป็นลักษณะของผู้นำในวิถีสังคมอำนาจฝ่ายชาย (Carol Winkelmann & Hsiao-Lan Hu) (15 นาที)

ผู้นำสตรีชาวพุทธได้ประสบพบเห็นลักษณะการเป็นผู้นำแบบมีลำดับชั้นการบังคับบัญชาและมีบุรุษเป็นใหญ่มา
หลายศตวรรษ และได้พยายามกำหนดวิสัยทัศน์ใหม่ในทางตรงข้ามให้ลักษณะและจุดหมายการเป็นผู้นำ
เป็นไปในทางบวก ในขณะที่หนทางสู่พระนิพพานได้รับการฟื้นฟูในสถานที่ต้นกำเนิดของศาสนาพุทธและ
ได้รับการเผยแผ่ไปยังโลกตะวันตก จึงเป็นการดีที่จะตั้งคำถามกับตัวเองว่าอะไรคือแรงจูงใจที่ทำให้เราพยายาม
ชักจุงสตรีให้แสดงบทบาทความเป็นผู้นำ เหตุผลคือ เราจำเป็นที่จะต้องแสดงให้คนทุกยุคทุกสมัยได้เห็นพระ

ธรรมและพระมหากรุณาธิคุณของพระพุทธเจ้า เราควรนำเสนอคนหน้าใหม่ๆ และเสนอใบหน้าสตรีให้เป็นผู้นำทางพุทธแทนแบบแผนปฏิบัติเดิมๆ ที่เน้นการควบคุมและบงการ เราจะต้องก้าวออกมาเพื่อเป็นผู้นำเพราะ สรรพสัตว์แม้จะได้หลงว่ายวนในโลกแห่งความโลภและกิเลสตัณหาแต่ที่จริงลึกลงไปแล้วต้องการที่จะได้รับคำ ชี้นำที่ดีและความเอาใจใส่ด้วยใจกรุณา อันที่จริงแล้ว นี่คือแนวปฏิบัติหนึ่งที่ตรงกันข้ามกับรูปแบบเดิมๆ แห่ง การเป็นผู้นำและเป็นแนวปฏิบัติที่สำคัญมากที่สุดแนวหนึ่งในพุทธศาสนา นั่นคือ แนวปฏิบัติแห่ง "พระ โพธิสัตว์" ลักษณะของพระโพธิสัตว์มีหลายประการ แต่ดังที่พระภิกษุณี Karma Lekshe Tsomo ได้อธิบายไว้ อย่างชัดเจนว่า "องค์ประกอบสำคัญ (จากคุณลักษณะของพระโพธิสัตว์ทั้งสามแบบ) คือ ความตั้งใจอันบริสุทธิ์ ที่จะทำงานเพื่อความสุขของผู้อื่น" สิ่งหนึ่งที่เห็นได้ซัดคือ ความตั้งใจอันบริสุทธิ์อันมีรากฐานมาพุทธิปัญญาใน อริยสัจจ์สี่ที่เป็นจริงทุกยุคทุกสมัยนั้นเป็นก้าวแรกที่จะเป็นเครื่องรับประกันความสำเร็จของความเป็นผู้นำของ สตรียุคใหม่ (15 นาที)

กิจกรรมฝึกหัด (25 นาที) ผู้ร่วมอบรมทำสมาธิเป็นเวลา 5 นาที ผู้บรรยายจะกล่าวทบทวนลักษณะของ "จอมบง การ" อย่างสั้นๆ จากนั้น ผู้อบรมจะจับกลุ่ม 2 หรือ 3 คน และตอบคำถามต่อไปนี้:

- จงอธิบายลักษณะของบุคคลที่มีอิทธิพลอย่างใหญ่หลวงต่อชีวิตของท่านหรือบุคคลที่ท่านนับถืออย่างมากใน ฐานะคนคนหนึ่ง
- จากนั้น ลองสมมติว่า บุคคลผู้นั้นเป็นผู้นำในชุมชนของท่าน หรือผู้นำคณะสงฆ์หรือหัวหน้าในที่ทำงานของ ท่าน
- จงพิจารณาว่า คนผู้นั้นจะผลักดันสิ่งใดที่นำจะไปสู่ความเปลี่ยนแปลงในชุมชนของท่าน ในชุมชนสงฆ์ หรือที่ ทำงานของท่าน
- เปรียบเทียบคนผู้นั้นกับคนที่มีลักษณะใฝ่หาอำนาจและชอบบงการบังคับผู้อื่นแบบที่เราพบเจออยู่ทั่วๆ ไป คนทั้งสองมีข้อแตกต่างกันอย่างไร

ผู้อบรมทุกคนกลับไปรวมกลุ่มใหญ่และนำเสนอสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการอบรมช่วงนี้

ช่วงที่ 1b: พรหมวิหารพิเศษ: ภาวะผู้นำแบบใช้อารมณ์ตัดสินและ/หรือแบบเก็บตัว

เมื่อได้แสดงเจตนารมณ์ออกมาแล้ว บุคคลที่มีศักยภาพอาจประสบปัญหาด้านรูปแบบการเป็นผู้นำ พุทธ ศาสนาไม่เคยยกย่องผู้ที่ชอบวางแผนเพื่อให้ตนเองได้เปรียบอย่างเลือดเย็นว่าเป็นแบบอย่างที่ดี พรหมวิหาร ทั้งสี่ประการอันได้แก่ เมตตา กรุณา มุทิตาและอุเบกขา นั้นถือเป็นลักษณะทางอารมณ์

บุคคลที่มีบุคลิกภาพเก็บตัวมักจะฟังได้อย่างมีประสิทธิภาพและตรึกตรองได้ลึกซึ้งกว่าคนอื่น อันส่งผลให้เกิด พรหมวิหาร 4 ได้อย่างเป็นธรรมชาติ เพราะฉะนั้นการมีบุคลิกภาพเก็บตัวจึงอาจถือเป็นข้อดีได้ (Rev. Michaela O'Connor Bono) (15 นาที)

พวกเราหลายๆ คนที่สนใจพิจารณาชีวิตหรือศาสนามักจะเป็นผู้มีบุคลิกเก็บตัว แต่เมื่อพิจารณาตามวัฒนธรรม
แล้ว เพศหญิงมักจะเป็นเพศที่แสดงอารมณ์ออกมามากเกินไป ในขณะเดียวกัน เรามักจะเชื่อกันว่า ผู้นำควรมี
บุคลิกเป็นคนกล้าแสดงออก ตราบใดที่เขาเหล่านั้นแสดงความอาทรได้ "อย่างเหมาะสม" และให้กำลังใจต่อ
ผู้อื่น เนื่องจากปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ผู้นำแบบพุทธจึงเป็นผู้ที่มีบุคลิกที่ดูอบอุ่นเป็นมิตรและเต็มไปด้วย
เมตตา พร้อมทั้งมีความกรุณาเมื่อเห็นผู้อื่นเป็นทุกข์ตลอดจนยินดีกับความลำเร็จของผู้อื่นโดยยังสามารถรักษา
อุเบกขาได้ อย่างไรก็ดี คนที่มีลักษณะเก็บตัวก็สามารถเป็นผู้นำได้อย่างดีซึ่งตรงข้ามกับความเชื่อทั่วไป ด้วยผู้มี
บุคลิกเก็บตัวมีความสามารถพิเศษที่ไม่เพียงช่วยให้เขาแสดงออกซึ่งคุณลักษณะแห่งพรหมวิหาร 4 เท่านั้น แต่
ยังทำให้ผู้นั้นกลายเป็นผู้นำที่น่าเชื่อถือและนำไว้วางใจอีกด้วย บุคคลที่มีลักษณะเก็บตัวจะคิดก่อนพูด ผู้นำที่
มีลักษณะเก็บตัวมักนำความคิดเห็นของผู้อื่นมาพิจารณาอย่างถี่ถ้วน และหยุดไตร่ตรองก่อนที่จะกล่าวตอบ
พวกเขามักจะใช้ท่าทีที่สงบเยือกเย็นในการสื่อสารกับผู้อื่นท่ามกลางสภาวะที่อีกทึกครึกโครม ยิ่งไปกว่านั้น
ผู้นำที่มีบุคลิกเก็บตัวยังเน้นถึงความลึกของประเด็นต่างๆ โดยมักจะศึกษาประเด็นหรือความคิดต่างๆ อย่าง
ละเอียดถี่ถ้วน ฉะนั้น ความคิดเห็นของพวกเขาจึงมักมีลักษณะที่รอบคอบและมีเหตุมีผลอันจะช่วยทำให้กลุ่ม
สามารถก้าวไปข้างหน้าอย่างมีจุดหมาย การแสดงออกทางอารมณ์ "อย่างเหมาะสม" จึงป้องกันผู้นำให้พ้น
จากความล้มเหลว และการมีบุคลิกเก็บตัวจึงถือเป็นข้อได้เปรียบ

กิจกรรมฝึกหัด (25 นาที) ผู้บรรยายจะอธิบายสั้น ๆ เกี่ยวกับคำว่า ลักษณะแบบ "เก็บตัว" (Introvert) และ "กล้าแสดงออก" (Extrovert) จากนั้น ผู้ร่วมอบรมจะจับคู่กัน และช่วยกันตอบคำถามต่อไปนี้

- ลองนึกถึงผู้นำที่ท่านรู้จักเป็นอย่างดี ลักษณะของคนผู้นั้นเป็นลักษณะเก็บตัวหรือกล้าแสดงออก
- พฤติกรรมหรือการกระทำใดที่ทำให้ท่านคิดเช่นนั้น

- วิธีการที่แสดงออกซึ่งอารมณ์อันเข้มข้น "อย่างเหมาะสม" เมื่ออยู่ในกลุ่มควรจะมีลักษณะอย่างไร โดยเฉพาะ เมื่อผู้ที่แสดงอารมณ์มีบทบาทเป็นผู้นำ
- การแสดงอารมณ์ในลักษณะใดที่ถือว่าไม่เหมาะสม
- ด้วยลักษณะเงียบๆ ของคนเก็บตัว อาจจะทำให้ผู้นั้นไม่เป็นที่รู้จักในหมู่คนทั่วไป แต่ก็คนผู้นั้นอาจจะมีความ ปรารถนาที่จะเป็นผู้นำในทางใดก็ทางหนึ่ง คนที่มีบุคลิกเก็บตัวจะทำให้คนอื่นรับฟังความเห็นหรือคำแนะนำ ของเขาได้อย่างไร

ผู้อบรมแต่ละคู่ (หรือแต่ละกลุ่ม) สามารถเน้นอภิปรายประเด็นหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งข้างต้นและนำมาแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นในกลุ่มใหญ่ในตอนท้ายของช่วงอบรม

ช่วงๆิโด

ผู้ตอบคำถาม: ผู้นำการอบรมจะสรุปทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้มาและบอกเล่าข้อสังเกตเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้ เข้าอบรม (10 นาที)

พุทธสาวิกาและภาวะผู้นำ – ตอนที่ 2

โดย Susmita Barua (ช่วงที่ 2a) และ Elise DeVido (ช่วงที่ 2b)

ช่วงที่ 2a: "เมื่อปราศจากอุปสรรค เราก็จะไม่มีความหวาดกลัว" – ว่าด้วยความหวาดกลัวและความ กล้าหาญ

คำกล่าวนี้มาจากปรัชญาปรมิตาหทัยสูตร เมื่อสตรีได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นำเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น สตรี เหล่านั้นอาจยังคงมีความหวาดกลัวอันลึกซึ้ง เพราะบรรดาอุปสรรคที่ปรากฏในรูปแบบของความทรงจำถึง ประสบการณ์ต่างๆ ในอดีต การอบรมช่วงนี้จะเพิ่มพลังให้ผู้ร่วมอบรมโดยการแสดงต้นเหตุแห่งความหวาดกลัว (Susmita Barua) (15 นาที)

ความหวาดกลัวและความกล้าหาญจะอยู่คู่กัน หากปราศจากความตระหนักรู้และไม่ยอมรับความหวาดกลัว แล้ว เราจะไม่สามารถก้าวข้ามความรู้สึกนี้ไปได้ สตรีมักจะหวาดกลัวและนำความทุกข์ทรมานมาอยู่ในใจตน ซึ่งล้วนมีเหตุมาจากอุปสรรคด้านสังคม สถาบันและเรื่องส่วนตัว (เช่น การเป็นคนที่เก็บตัว อ่อนไหวหรือขึ้ น้อยใจมากเกินไป หรือการขาดอำนาจทางเศรษฐกิจ สถานะทางสังคม การเป็นที่รู้จักนับถือในสังคม ทรัพยากร และทักษะในการสื่อสาร) ความหวาดกลัวไม่ใช่เรื่องไร้สาระ ความกลัวสามารถสร้างข้อจำกัดในชีวิตและกักขัง

เราโดยที่เราไม่ทันได้สังเกต ความกลัวยังเป็นเครื่องมือกดขี่บังคับ ความหวาดกลัวทำให้มีอัตตามากขึ้น ใน สังคมที่ปกครองโดยบุรุษ มักจะมีความรู้สึกกลัวสตรีและทุกสิ่งที่เกี่ยวข้องกับสตรีซ่อนอยู่ หนทางแห่งพุทธ ศาสนาที่ขัดกับกระแสโลกีย์หมายถึงการต่อสู้กับความกลัวในสังคมและพฤติกรรมอันขาดปัญญาของคนใน ครอบครัว ของสังคมหรือทางวัฒนธรรม ถึงแม้ว่าจะไม่มีการกล่าวถึงคำว่าหวาดกลัวในพระธรรม แต่การได้รับ ฟังข่าวที่ไม่เป็นมงคล รวมถึงความรู้สึกและภาพลักษณ์ที่ได้รับจากสื่อและสภาพแวดล้อมในชีวิตประจำวัน ทางด้านลบก็สามารถทำลายความสงบในชีวิตได้อย่างรวดเร็วโดยมาในรูปแบบของ "มาร"

กิจกรรมฝึกหัด (25 นาที) ผู้ร่วมอบรมจับคู่กันไปหามุมสงบในห้องสัมมนาหรือออกไปเดินกันเงียบๆ ด้านนอก ให้แต่ละคนเล่าประสบการณ์ที่ตนเองตึงเครียดมาก ถูกรังแกหรือถูกคุกคามไม่ว่าจะเป็นที่บ้านหรือที่ทำงาน ในขณะที่เล่าเรื่อง ผู้อบรมต้องเล่าจากหัวใจ และอีกฝ่ายจะต้องเป็นผู้ฟังที่ต้องฟังอย่างตั้งใจโดยมีสติสังเกต ความรู้สึกของตน หลังจากกลับมารวมกลุ่มแล้ว ผู้อบรมแต่ละคนจะทำกิจกรรมง่ายๆ (โดยวางสิ่งที่เป็น สัญลักษณ์/คำสำหรับรูปแบบการกระทำและความรู้สึกเดิมๆ ในตะกร้าใบหนึ่ง และเลือกสัญลักษณ์/คำใหม่จาก ตะกร้าใบที่สอง) ระหว่างกิจกรรมนี้ ผู้นำการอบรมจะสวดคาถาบูชาพระไภษัชยคุรุไวฑูรยประภาตถาคต ท้ายสุด ผู้ร่วมอบรมจะจับคู่กันและเติมคำลงในช่องว่างบนกระดาน โดยเขียนลงในแถวที่หนึ่งสำหรับรูปแบบ การกระทำเดิม และอีกแถวหนึ่งสำหรับการกระทำรูปแบบใหม่เพื่อเป็นการปลดปล่อยซึ่งความทุกข์ของตน หรือ ของคนอื่น หรือของกลุ่มคน

ช่วงที่ 2b: ผู้นำในฐานะสหายทางจิตวิญญาณ (กัลยาณมิตร)

การอบรมช่วงนี้จะสรุปโดยสังเขปว่า ผู้นำสตรีทางพุทธศาสนาจะสามารถปฏิบัติสิ่งใดที่สอดคล้องกับค่านิยม ดั้งเดิมทางพุทธศาสนา (Elise DeVido) (15 นาที)

ผู้นำในฐานะ "กัลยาณมิตร" ใช้ปัญญาและความกรุณาอย่างชาญฉลาดเพื่อให้คำชี้นำแก่ผู้อื่นตามความ ต้องการจำเป็นและความกังวลของแต่ละคน ตามหลัก "หกประการแห่งการเกื้อกูลต่อกัน" (สาราณียธรรม 6) กัลยาณมิตรควรแสดงออกถึงความเมตตาต่อสหายของตนทั้งทางกาย วาจาและใจ ควรเอื้อเฟื้อประโยชน์และ ทรัพยากรที่มีอยู่ มีจริยธรรม (หรือรักษาศีลในสังคมพุทธ) และมีวิสัยทัศน์ (มีแนวคิดที่กอรปด้วยคุณธรรมสูง และให้อิสระแก่ผู้อื่น) (โกสัมพิยสูตร สามคามสูตรและมหาปรินิพพานสูตร) การอบรมช่วงนี้จะศึกษาว่า ผู้ร่วม อบรมตีความคำว่า "กัลยาณมิตร" ว่าอย่างไร จากนั้น จะขอให้ผู้ร่วมอบรมพึงระลึกว่า มิตรภาพเป็น

กระบวนการที่ท้าทาย ต้องใช้ความร่วมมือ (ในการสร้างและบำรุงรักษา) จากทั้งสองฝ่าย รวมทั้งต้องมีความเชื่อ ใจกันอย่างสูงตลอดจนความมุ่งมั่นที่บรรลุจุดหมายร่วมกัน

กิจกรรมฝึกหัด (25 นาที) ผู้ร่วมอบรมจับคู่และตอบคำถามด้านล่าง โดยผู้ร่วมอบรมเขียนความเห็นลงบน กระดาษติดกาวและติดลงบนกระดานเพื่อให้คนอื่นๆ ได้เห็น กิจกรรมนี้จำกัดเวลา (ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอุปกรณ์ที่มี อยู่ ผู้ร่วมอบรมอาจเขียนความเห็นลงบนกระดาษ แลกเปลี่ยนกันอ่าน และเขียนความเห็นของตนเองต่อท้ายลง ไป)

- ท่านมีกัลยาณมิตรที่คอยให้คำแนะนำท่านหรือไม่ ถ้ามี ท่านชื่นชมคุณสมบัติข้อใดของเขา
- หากท่านไม่มีกัลยาณมิตร ท่านคิดว่า กัลยาณมิตรควรจะมีลักษณะอย่างไร
- ท่านมีความคาดหวังอย่างไรในมิตรภาพนี้ และท่านจะดูแลรักษาความสัมพันธ์นี้อย่างไร

ช่วงปิด

ผู้ตอบคำถาม: ผู้นำของการอบรมจะสรุปทบทวนสิ่งที่ได้อบรมไป และบอกเล่าข้อสังเกตของตนเกี่ยวกับ ประสบการณ์ของผู้เข้าอบรม (10 นาที)

Contributions of Lay Buddhists to the Propagation of Dhamma, Past and the Present

การส่งเสริมการเผยแผ่ธรรมะของอุบาสกอุบาสิกาในอดีตและปัจจุบัน

โดย Panahaduwe Yasassi Thera

สาวกของพระพุทธเจ้าประกอบด้วยบุคคล ๔ กลุ่มคือ กลุ่มภิกษุและกลุ่มภิกษุณีซึ่งประกอบเป็นคณะสงฆ์หรือ ชุมชนบรรพชิต และกลุ่มอุบาสกและกลุ่มอุบาสิกาซึ่งประกอบเป็นชุมชนของพุทธศาสนิกชนที่ยังเป็นผู้ครอง เรือนอยู่ การเผยแผ่พระธรรมของภิกษุและภิกษุณีตั้งแต่สมัยพุทธกาลถือว่าเป็นภารกิจที่สูงส่งอันหาสิ่งใดเทียบ มิได้ ในชุมชมคฤหัสถ์ชาวพุทธไม่ว่าจะเป็นชายหรือหญิงต่างก็ได้มีส่วนสนับสนุนในการเผยแผ่พระธรรมเป็น อย่างมากไม่ใช่เฉพาะแค่การถวายบัจจัยที่จำเป็นเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการสอนธรรมะอีกด้วย สิงคาลกสูตรใน ที่ฆนิกายและบทธรรมเทศนาอื่นๆ ในพระปิฏกระบุว่า อุบาสกอุบาสิกามีหน้าที่ ๕ ประการโดยเฉพาะอย่างยิ่ง หน้าที่ในการรักษาทัศนคติอันดีที่มีต่อบรรพชิตและหน้าที่ในการถวายสิ่งที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตแก่ท่าน เหล่านั้น ตอนหนึ่งของมหาปรินิพพานสูตรกล่าวว่า พุทธบริษัททั้ง ๔ กลุ่มควรจะเป็นผู้รู้แจ้ง เฉียบแหลม ได้รับ คำแนะนำ ทรงธรรม ปฏิบัติอันสมควรแก่ธรรม ประพฤติชอบและปฏิบัติธรรม พุทธศาสนิกชนบางคนที่เป็น คฤหัสถ์ที่มีชีวิตอยู่ในสมัยพุทธกาลได้ดำรงตนตามความประสงค์ของพระพุทธเจ้าและเป็นที่รู้จักอย่าง กว้างขวางว่า ท่านได้แสดงธรรม อภิปรายธรรมและพิจารณาพระธรรมเป็นอย่างดี เช่น คฤหัสถ์จิตตา ชัมพุกาชี วก ช่างไม้ปัญจกังคะ ปริพาชกวัจฉโคตร เจ้าชายอภัยราชกุมาร พระเจ้ามหาโกศล นางนันทมาตา พระนางสา มาวดี นางวิสาขา นางกุณฑล*เกสี* และนางสุปปวาสา

ในปัจจุบัน มีความเข้าใจคลาดเคลื่อนว่า หน้าที่ของอุบาสกอุบาสิกาคือ การถวายปัจจัย ๔ เท่านั้น ด้วยเหตุนี้ คนส่วนใหญ่จึงไม่ได้มีส่วนร่วมในการอภิปรายหลักธรรมหรือช่วยกันเผยแพร่คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า เท่าที่ควร วัตถุประสงค์ของการอบรมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้คือ ต้องการศึกษาวิธีที่พุทธศาสนิกชนในอดีตได้มี ส่วนส่งเสริมศาสนาอย่างยิ่งและเพื่อฟื้นฟูประเพณีเช่นนั้นขึ้นมาอีกในปัจจุบัน ถึงแม้ว่าขณะนี้ จะมีฆราวาสที่ เป็นนักวิชาการทางพุทธช่วยสอนธรรมะบ้างแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีจำนวนไม่พอทั้งในท้องถิ่นและในเวทีนานาชาติ อุปสรรคสำคัญประการหนึ่งคือ การขาดความตระหนักรู้ถึงบทบาทอันสำคัญของชาวพุทธผู้ครองเรือนที่ปฏิบัติ ในอดีตและติดอยู่กับแค่การถวายปัจจัย ๔ เท่านั้น การอบรมครั้งนี้จะอภิปรายกันว่า เราจะสร้างกระแส วัฒนธรรมใหม่ได้อย่างไร และจะจัดโครงการสำหรับฆราวาสเพื่อศึกษาและสอนธรรมะให้ผู้อื่นได้อย่างไร

Chan Meditation: Peace in Moving and Sitting, Consistency in Mind and Body กรรมฐานแบบเซน: ความสงบในการเคลื่อนไหวและอิริยาบถนั่ง คือความคงมั่นของจิตและ กาย

โดย Guo Jing Shih

การทำกรรมฐานแบบเซนเป็นวิธีปฏิบัติวิธีหนึ่งของนิกายเซนในพุทธศาสนาแบบจีน ตามธรรมเนียมของพุทธ ศาสนาแบบอินเดีย การปฏิบัติจะเน้นหนักไปในการทำกรรมฐานในอิริยาบถนั่ง จากการปรับเปลี่ยนการทำ กรรมฐานทางพุทธแบบอินเดีย ทำให้การทำกรรมฐานแบบเซนเป็นการทำกรรมฐานที่ไม่เพียงแต่นำมาใช้ได้ใน อิริยาบถนั่งเท่านั้น แต่ยังนำไปใช้กับอิริยาบถอื่นๆ ด้วย เช่น เดิน ยืน เอนกาย รับประทานอาหาร ตลอดจนนอน หลับ และอิริยาบถอื่นๆ กล่าวคือ การทำกรรมฐานแบบนี้เป็นส่วนหนึ่งของทุกๆ ขณะจิตในชีวิตประจำวัน ไม่ว่า จะเป็นการเคลื่อนไหวหรือการอยู่นิ่ง การอบรมเชิงปฏิบัติการนี้จะแนะนำให้ผู้ร่วมอบรมรู้จักการทำกรรมฐาน ขณะเคลื่อนไหวด้วยอิริยาบถ ๘ ประการ ซึ่งพัฒนาขึ้นโดยสำนัก Dharma Drum Mountain และจะแนะนำให้ผู้ ร่วมอบรมรู้จักการทำกรรมฐานรูปแบบอื่นๆ ที่ใช้อวัยวะประสาทสัมผัส เช่น การรู้รส การได้กลิ่นและอื่นๆ ผู้ อบรมจะเริ่มการอบรมด้วยการนำกรรมฐานเป็นเวลาครึ่งชั่วโมง จากนั้น เราจะเริ่มพิธีซงชาและพิธีจุดกำยาน แบบจีน ซึ่งพิธีนี้จะช่วยให้ผู้ร่วมอบรมได้ใช้ประสาทสัมผัสเป็นเครื่องมือฝึกกรรมฐานแบบเซน ในขณะที่เรา เรียนรู้การใช้ประสาทสัมผัสอย่างมีสติ เราจะสามารถรักษาจิตให้สงบ มีกรรมฐานแน่วแน่ และมีอิสระหลุดพ้น จากสิ่งรบกวนทางอารมณ์อื่นๆ วิธีนี้เรียกว่า "การทำจิตให้แน่วแน่" (straightforward mind) ผู้อบรมคาดว่า ผู้ ร่วมอบรมจะได้เรียนรู้วิธีที่จะประยุกต์การทำกรรมฐานแบบเซนไปใช้ในชีวิตประจำวัน และคิดค้นวิธีการทำ กรรมฐานแบบใหม่ที่สอดคล้องและเข้ากับสิ่งแวดล้อมของเราในยุคปัจจุบัน ผู้ร่วมอบรมจะเรียนรู้การมีสติใน ทุกๆ สถานการณ์ผ่านการอบรมสั้นๆ เกี่ยวกับการทำกรรมฐานแบบเซนในครั้งนี้ และจะสามารถเพิ่ม ประสิทธิภาพในการทำงานให้สัมฤทธิ์ผล ตลอดจนทำให้ชีวิตประสบความสำเร็จสมปรารถนาและมีความมั่นคง ยิ่งขึ้น

Founding an Institute for Buddhist Education การก่อตั้งสถาบันสำหรับการศึกษาพุทธศาสนา

โดย Guo Jing Shih

ตลอดเวลา ๖๐ ปีที่ผ่านมา พุทธศาสนาในได้หวันได้รับการฟื้นฟูผ่านการร่วมมืออย่างแข็งขันที่จะสร้างสังคม อารยะและพุทธศาสนาสากล การฟื้นฟูพุทธศาสนาซึ่งได้หยั่งรากลึกลงไปอย่างมั่นคงครั้งนี้เกิดจากการร่วมมือ กันของภิกษุณี เช่น ในด้านการศึกษาพุทธศาสนา เป็นต้น มหาวิทยาลัยทางพุทธศาสนาแห่งแรกซึ่งได้รับการ รับรองโดยกระทรวงการศึกษาธิการของได้หวันใน พ.ศ. ๒๕๓๓ นั้นก่อตั้งโดย ภิกษุณี Shig Hiuwan

ในการอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ ผู้อบรมปรารถนาที่จะแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการก่อตั้งโรงเรียนสำหรับ
การศึกษาพุทธศาสนา แต่เดิม DDBC มีชื่อเรียกว่า สถาบันซุงหวาแห่งพุทธศาสนวิทยา (Chung-Hwa
Institute of Buddhist Studies) และได้รับการรับรองโดยกระทรวงศึกษาธิการในพ.ศ. ๒๕๓๘ ในฐานะ
สถาบันการศึกษาด้านศาสนาชั้นสูงแห่งแรกในได้หวัน ผู้อบรมจะใช้ขั้นตอนระยะเวลา ๑๐ ปีที่ใช้ก่อตั้งสถาบัน
แห่งนี้มาเล่าถึงขั้นตอนการก่อตั้งโรงเรียนพุทธศาสนาจาก ๓ มุมมอง คือ ๑. มุมมองด้านพันธกิจ: ทำไมเราจึง
ต้องมีโรงเรียนสำหรับสอนพุทธศาสนาหรือการศึกษาสำหรับสงฆ์ ๒. มุมมองด้านการออกแบบหลักสูตร: เรา
ควรจะใช้หลักสูตรประเภทใด ๓. มุมมองด้านการบริหารจัดการ: เราจะหาบุคลากรและระดมเงินทุนมาสร้าง
สถาบันดังกล่าวได้อย่างไร การอบรมเชิงปฏิบัติการนี้จะมีการนำเสนอภาพสไลด์ประกอบเป็นเวลา ๑๐ นาที
จากนั้นจะเป็นช่วงถาม-ตอบและการพูดคุยกัน ผู้อบรมหวังว่าประสบการณ์ในการก่อตั้งสถาบันสำหรับ
การศึกษาพุทธศาสนาในได้หวันของข้าพเจ้านี้จะเป็นประโยชน์แก่บุคคลจากประเทศต่างๆ ทั่วโลกที่สนใจหรือ
กำลังวางแผนที่จะก่อตั้งสถาบันในลักษณะเดียวกัน

Buddhist Picture Books in Taiwan หนังสือภาพสอนธรรมะในไต้หวัน

โดย Juyarn Tsai

การเล่าเรื่องเป็นหนึ่งในวิธีหลักสำหรับการสอนของพระพุทธเจ้า การอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้จะกล่าวถึงวิธี หลายๆ วิธีของพระพุทธเจ้าที่ทรงสอนธรรมะผ่านเรื่องเล่าต่าง ๆ และเราในฐานะผู้นับถือศาสนาพุทธสามารถใช้ หนังสือภาพในการถ่ายทอดธรรมะได้อย่างไร ในการอบรมครั้งนี้ ผู้อบรมจะแนะนำหนังสือภาพสอนธรรมะบาง เล่มที่มีขายทั่วไปในได้หวันและจะสาธิตวิธีการเรียบเรียงหนังสือธรรมะเหล่านี้

การอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้เป็นการอบรมเชิงโต้ตอบโดยแบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ส่วนแรก เราจะกล่าวถึง พระพุทธเจ้าในฐานะผู้มีความสามารถในการเล่าเรื่องเป็นเลิศ ส่วนที่สอง ผู้อบรมจะนำเสนอหนังสือภาพสอน ธรรมะที่ได้คัดเลือกมาจากหนังสือภาพที่วางขายในได้หวัน ส่วนที่สาม ผู้อบรมจะกล่าวถึงหนังสือภาพสอน ธรรมะที่ผู้อบรมเป็นผู้ประพันธ์ขึ้นมาเอง เช่น ยีราฟและเจ้ามดน้อย (The Giraffe and the Little Ant) ภาคหนึ่ง และภาคสอง หนังสือสองเล่มนี้สอนคุณธรรมเกี่ยวกับความกรุณาและการให้ทาน นอกจากนี้ ยังมีหนังสือภาพ ชุดซึ่งประกอบด้วยหนังสือ ๖ เล่ม ที่ตีพิมพ์โดยมูลนิธิ Buddhist Education Foundation ในส่วนที่สี่ ทั้งผู้ อบรมและผู้เข้าอบรมจะร่วมกันหาแนวทางการประพันธ์หนังสือภาพและนำแนวทางเหล่านั้นมาเขียนเป็น หนังสือ

Buddhists and Animal Welfare on Pilgrimage: How to Make a Difference During Your Spiritual Journey

พุทธศาสนิกชนและสวัสดิภาพของสัตว์ระหว่างการจาริกแสวงบุญ – เราจะบำเพ็ญประโยชน์ ระหว่างการเดินทางแสวงบุญได้อย่างไร

โดย Karma Tashi Choedron and Sonam Wangmo

หนึ่งในการแสดงซึ่งศรัทธาต่อพุทธศาสนาของชาวพุทธ คือการเดินทางไปยังสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ที่เกี่ยวข้องกับ พุทธประวัติในประเทศอินเดียและเนปาล ผู้แสวงบุญที่มีศรัทธาแก่กล้าต่างพากันทำบุญหลายๆ รูปแบบ ไม่ว่า จะเป็นการให้ทานแก่ขอทาน การถวายปัจจัยให้กับคณะสงฆ์ การออกค่าใช้จ่ายในการสอนธรรมะ การสร้าง และทำนุบำรุงวัดวาอาราม และการปฏิบัติแบบอื่นๆ เพื่อแก้กรรมชั่วในอดีต เช่น การหมอบกราบ ในแต่ละปี นักแสวงบุญหลายพันคนได้เดินทางไปยังสังเวชนียสถานที่สำคัญทั้งสี่ คือ ลุมพินีวัน พุทธคยา สารนาถ และกุสิ นารา ธรรมเทศนาที่ได้รับการเผยแพร่ต่อสาธารณชนหลายๆ บท เช่น กาลจักรบทล่าสุดสอนโดยองค์ดาไลลา มะองค์ที่ 14 แห่งธิเบต และบทสวดมนต์ทั้งหลาย เช่น การสวดประจำปีของนิกาย Kagyu และ Nyingma ของ ทิเบต และการสวดในพิธี Jonangpa Monlams ตลอดจนการสวดพระไตรปิฎกนานาชาติ เหล่านี้ล้วนแต่จัด ขึ้นที่พุทธคยาซึ่งเป็นสถานที่ที่มีนักแสวงบุญไปรวมตัวกันเป็นจำนวนมากซึ่งมักจะใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มี อยู่ในท้องถิ่นและได้พบเห็นผู้คนรวมถึงสัตว์ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในดินแดนศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้น

นักแสวงบุญหลายคนที่มุ่งปรารถนาจะบรรลุธรรมอันสูงขึ้นมักสนใจแต่การสร้างกุศลอันเกี่ยวกับสถานที่หรือ วัตถุอันศักดิ์สิทธิ์ รวมถึงครูบาอาจารย์ผู้สอนธรรมะเหล่านี้ โดยในขณะเดียวกันก็ละเลยความทุกข์ของผู้คนและ สัตว์ต่างๆ มีกลุ่มอาสาสมัครหลายๆ กลุ่ม เช่น คณะ Khor Yug ที่เน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และกลุ่ม อาสาสมัครชาวทิเบตเพื่อสัตว์ (the Tibetan Volunteers for Animals) ที่พยายามดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริม การดูแลรักษาสภาพแวดล้อมและสัตว์ แต่ทั้งสององค์กรก็มีสมาชิกเพียงไม่กี่คนและมีทรัพยากรจำกัด หากนัก แสวงบุญจะใส่ใจกับสัตว์ต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นในอินเดียขณะจาริกแสวงบุญแล้ว พวกเขาก็จะสามารถ ช่วยเหลือชีวิตสัตว์เหล่านี้ได้มากทีเดียว นักแสวงบุญบางคนได้ริเริ่มโครงการที่จะดูแลสัตว์ที่เจ็บป่วยและขาด อาหาร ทว่า ผู้คนส่วนใหญ่ก็เพียงผ่านมาและผ่านไป ด้วยปรารถนาเพียงแต่จะใช้เวลาอันมีค่าของพวกเขา ปฏิบัติศาสนกิจอันศักดิ์สิทธิ์ที่พระสถูปหรือในวัดมากกว่า สิ่งที่น่าเศร้าก็คือ นักแสวงบุญเหล่านี้ต่างสวดมนต์ เพื่อสร้างความกรุณาในจิตใจของตน หากแต่เมื่อมีโอกาสที่จะแสดงความกรุณา พวกเขากลับปล่อยให้โอกาส เหล่านั้นล่วงผ่านไป

การอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้เกิดมาจากความสำนึกในหน้าที่อันแรงกล้าในฐานะผู้ปฏิบัติธรรมที่จริงจังและที่ยิ่ง ไปกว่านั้นคือในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสงเคราะห์สัตว์ต่างๆ ที่อาศัยในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ มี สัตว์จำนวนมากที่ต้องการความช่วยเหลือจากเรา ในขณะที่มีนักแสวงบุญเข้าช่วยเหลือเพียงไม่กี่คนเท่านั้น การอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้มุ่งที่จะทำลายสิ่งขวางกั้นระหว่างความคิดลอยๆ ที่จะแสดงความกรุณาและการ ลงมือปฏิบัติจริงโดยเสนอหนทางที่สามารถทำได้ให้กับผู้ร่วมอบรม หนทางเหล่านี้ไม่เพียงแต่จะช่วยเหลือสัตว์ ที่อยู่ในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เหล่านั้นเท่านั้น แต่ยังช่วยให้นักแสวงบุญได้รับกุศลผลบุญที่ครอบคลุมมากขึ้น การ อบรมครั้งนี้จะช่วยให้เห็นว่าการแสดงความเมตตาเล็กน้อยๆ สามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของสัตว์ต่างๆ ที่เรา สงเคราะห์ระหว่างที่ไปแสวงบุญได้อย่างไร

Buddhist Women and Polygamy อุบาสิกาและการมีคู่ครองหลายคน

โดย Kustiani

การมีคู่ครองหลายคนเป็นประเด็นหนึ่งที่ทำให้สตรีหลายคนตกอยู่ฐานะลำบาก แนวปฏิบัติเช่นนี้มีขึ้นมาตั้งแต่ สมัยโบราณกาล ปัจจุบัน คติการมีคู่ครองหลายคนได้แพร่หลายไปทุกที่โดยเฉพาะในประเทศที่ได้รับอิทธิพล จากการสอนของศาสนาอิสลาม เนื่องจากในศาสนาอิสลาม การมีคู่ครองหลายคนเป็นสิ่งถูกต้องกฎหมาย

โดยแท้จริงแล้ว การมีคู่ครองหลายคนก็เกิดขึ้นในสังคมพุทธเช่นกัน แม้กระทั่งในยุคสมัยของพระพุทธเจ้า หลักฐานปรากฏอยู่ในอรรถกถา *ธรรมบท* ว่า ภรรยาสองนางของผู้ชายคนหนึ่งมีความเกลียดชังซึ่งกันและกันมา หลายชาติหลายภพเนื่องมาจากคติการมีคู่ครองหลายคน ไม่เพียงแต่ในคัมภีร์นี้เท่านั้น แม้ใน *เถรคาถา* ก็ยัง แสดงให้เห็นถึงคติดังกล่าว เมื่อพระกีสาโคตมีเถรี กล่าวว่า การเป็นภรรยาร่วมกับหญิงอื่นเป็นเรื่องที่ทุกข์ ทรมาน (Thī.143)

เมื่อกล่าวถึงชีวิตครอบครัวในมุมมองของพุทธศาสนา เราจะพบว่าการมีคู่ครองคนเดียวมีส่วนเอื้อให้มนุษย์เรา พัฒนาตนเองทั้งในด้านจิตใจและสังคมมากกว่าการมีภรรยาหลายคน แม้ว่าบุรุษจะมีภรรยาเพียงคนเดียวแล้ว ก็ตาม บุรษผู้นั้นก็ยังควรงดเว้นการมีเพศสัมพันธ์เดือนละ ๔ ครั้งในวันพระ สำหรับการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครั้งนี้ เราจะพิจารณาคำถามต่อไปนี้คือ อะไรคือผลกระทบที่แท้จริงของการมีคู่ครองหลายคนต่อชีวิตของสตรี และ อุบาสิกาจะมีชีวิตครอบครัวที่มีความสุขได้อย่างไรเมื่ออยู่ในสังคมที่ถือคติการมีคู่ครองหลายคน

Capturing the Lives of Nuns: A Photo Workshop

การบันทึกภาพชีวิตของนักบวชหญิง: การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับภาพถ่าย

โดย Marie Venø Thesbjerg

การอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้จะเน้นเรื่องการเก็บบันทึกการดำรงชีวิตของนักบวชหญิงชาวพุทธด้วยภาพถ่าย เราจะพูดคุยกันเพื่อพยายามเข้าใจแนวความคิดทางพุทธศาสนาผ่านเลนส์กล้อง โดยเน้นประเด็นเรื่องอนิจจัง ความสุข ความทุกข์ และสังสารวัฏ เราจะตั้งคำถามว่า แนวความคิดเหล่านี้มีความหมายอย่างไรใน ชีวิตประจำวัน

การอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้จะเริ่มต้นจากการแนะนำตนเองของผู้จัด จากนั้น ผู้จัดจะเล่าให้ฟังถึงความสนใจ ในการถ่ายภาพและกล่าวถึงบันทึกภาพถ่ายของนักบวชหญิงทั้งหลายในภูฏาน จากนั้น สมาชิกคนอื่นๆ ใน กลุ่มจะแนะนำตนเอง และเราจะมาช่วยกันคิดว่า ความหมายหลักของปรัชญาทางพุทธ เช่น ความไม่เที่ยงคือ อะไร และจับคู่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน

ส่วนที่สองของการอบรมจะเป็นลักษณะการทดลอง เราจะทำงานทั้งแบบเดี่ยวและจับคู่ทำร่วมกับเพื่อนคนอื่น ในกลุ่ม โดยจะถ่ายภาพต่างๆ ที่ถ่ายทอดถึงแนวคิดหลายๆ แบบ เช่น ความสุข ความทุกข์ และกฏแห่งกรรม แนวคิดเหล่านี้มีความหมายอย่างไรในชีวิตของเรา ภาพแต่ละภาพจะเชื่อมโยงผ่านความนึกคิดต่างๆ ของเรา เช่น "ความไม่เที่ยงทำให้ฉันมีความสุขและเศร้า" หรือ "กรรมปรากฏอยู่ในทุกสิ่งทุกอย่าง" เราจะถ่ายภาพของผู้ ร่วมอบรมแต่ละคนทั้งระหว่างการอบรมและหลังจากการอบรม ผู้ร่วมการอบรมควรนำกล้องหรือ โทรศัพท์มือถือที่สามารถถ่ายภาพได้มาด้วย ผู้ร่วมอบรมสามารถจะรวบรวมภาพถ่ายทั้งหมดเพื่อนำมาแสดง เป็นนิทรรศการภาพถ่ายดิจิทัลในตอนเย็นวันใดวันหนึ่ง

The Intersections of Race, Gender and Buddhism เมื่อความแตกต่างทางเชื้อชาติและทางเพศและพุทธศาสนามาบรรจบกัน

โดย Mary Grace Lentz and Cheryl Harrison

เวลาที่เราพูดคุยกับคนต่างวัฒนธรรม เราอาจจะเสี่ยงต่อการพูดถึงสิ่งที่ทำให้คู่สนทนาไม่พอใจได้ บ่อยครั้ง เรา ไม่รู้แม้กระทั่งว่าสิ่งที่เราพูดเป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชาวพุทธ การอบรมเชิงปฏิบัติการ ครั้งนี้ได้รับการออกแบบเพื่อเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการกระทำที่อาจถูกตีความว่าก้าวร้าวในสายตาบุคคลต่าง วัฒนธรรม (Microaggressions) หรือเกี่ยวกับการเหยียดเชื้อชาติมีลักษณะอย่างไรในคริสต์ศตวรรษที่ ๒๑ การ อบรมนี้จะเชิญชวนให้ผู้เข้าอบรมร่วมพิจารณาประเด็นปัญหาที่พบกันอยู่เป็นประจำภายใต้สถานการณ์ที่เรียก กันทั่วไปว่า "มีความหลากหลาย" คนทั่วไปมักจะนึกถึงความหลากหลายที่เกิดจากเชื้อชาติที่ต่างกัน แต่จริงๆ แล้ว ความหลากหลายอาจรวมถึงความต่างกันทางเพศ ชนชั้นในสังคม รสนิยมทางเพศ ความบกพร่องของ ร่างกาย วัย ศาสนา สัญชาติและอื่นๆ มีคำถามว่า เราสามารถทำร้ายผู้อื่นด้วยความสะเพร่าทางวาจา ด้วยการ ถือสิทธิพิเศษและด้วยการมองโลกที่คับแคบได้อย่างไร ผู้ร่วมอบรมจะเรียนรู้ที่จะแยกแยะและเข้าใจการกระทำ ในชีวิตประจำวันที่มีลักษณะก้าวร้าวในสายตาบุคคลต่างวัฒนธรรม ตลอดจนเรียนรู้กลยุทธ์ที่จะสื่อสารอย่างมี ประสิทธิภาพกับคนในวัฒนธรรมต่างๆ ในสถานการณ์ที่เต็มไปด้วยความตึงเครียดทางเชื้อชาติ ทักษะนี้จะ สามารถช่วยให้พุทธศาสนิกชนได้ประเมินความเห็นของตนเองใหม่ และเข้าใจว่า เราอาจจะสั่งสมอคติทางเชื้อ ชาติและเพศได้เมื่อปราศจากการวิเคราะห์และปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมได้อย่างไร

การอบรมครั้งนี้จะเริ่มด้วยการแนะนำตัวของผู้จัด จากนั้น จะเป็นการพูดคุยเล็กน้อยในประเด็นที่เกี่ยวกับการ ผสมผสานของการวิเคราะห์เรื่องความยุติธรรมทางสังคมและการปฏิบัติธรรม โดยการอบรมนี้จะแสดงให้เห็นว่า

- เราจะเลือกปฏิบัติอย่างมีสติเพื่อให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมกันทางเชื้อชาติและการเชิญคนต่าง เชื้อชาติให้เข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างไร
- เราจะป่าวประกาศและเผยแพร่ให้ผู้อื่นรับรู้เกี่ยวกับความอยุติธรรมเหล่านี้ด้วยแนวทางที่เหมาะสมได้
   อย่างไร
- เราจะพัฒนาความกล้าที่จะรับความเสี่ยง ต่อต้านกระแส หรือแม้แต่กระทำสิ่งที่ผิดพลาดได้อย่างไร
- เราจะลงมือปฏิบัติ โดยจะไม่ใช่นั่งเฉยๆ ได้อย่างไร

ผู้ร่วมอบรมจะได้ร่วมพูดคุยกันเป็นกลุ่มและกลุ่มย่อย โดยใช้วิธีการ "คิด จับคู่ และแลกเปลี่ยน" (Think Pair Share) (โดยใช้เวลา ๒ นาทีในการคิดด้วยตนเอง จากนั้น บันทึกความคิดของเราลงบนกระดาษ และใช้เวลาอีก ๔ นาที ในการแลกเปลี่ยนความคิดกับคู่ของเรา จากนั้น จะเป็นการแลกเปลี่ยนความเห็นกับกลุ่มใหญ่) เราจะ ฝึกรับมือสถานการณ์หลาย ๆ แบบผ่านการแสดงบทบาทสมมติและให้เวลาผู้ร่วมอบรมคิดพิจารณาอย่าง เงียบๆ และได้บันทึกความคิดลงบนกระดาษ

Wendo: Feminist Self-defense

เวนโด: การป้องกันตัวเองตามคตินิยมสตรี

โดย Nives Bercht

จุดประสงค์หลักของการอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้คือ เพื่อจะพัฒนาความสามารถของสตรีในการป้องกันตนเอง จากการข่มขู่รังควาน และเพื่อเรียนรู้ที่จะบรรเทาความรุนแรงของสถานการณ์คุกคามเพื่อไม่ให้เกิดการ ประทุษร้ายขึ้น เวนโดเป็นเทคนิคที่ผสมผสานเภาษาทางกาย การออกเสียง สัญชาตญาณส่วนบุคคลและ วิธีการป้องกันตัวแบบง่ายๆ การฝึกเวนโดจะช่วยพัฒนาทัศนคติของตนเองและฝึกการตัดสินใจให้เด็ดเดี่ยวที่จะ รับมือกับสถานการณ์คุกคามและการประทุษร้ายได้ การอบรมครั้งนี้เปิดรับสมัครผู้หญิง ๑๖ คน

The Healing Power of Beauty in a Tranquil Cup of Tea พลังบำบัดจากความงดงามในถ้วยชาที่สงบนิ่ง

โดย Paula Arai

ในการอบรมเชิงทดลองครั้งนี้ เราจะพิจารณาพลังบำบัดของความงดงาม ในช่วงแรก Arai จะเล่าประสบการณ์ ส่วนตัวที่ได้สัมผัสพลังการบำบัดจากความงดงามโดยจะเน้นพลังที่เกิดจากพิธีชงชาแบบญี่ปุ่น ในช่วงที่ ๒ จะ เป็นการแสดงพิธีชงชาแบบง่ายๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมอบรมได้มีส่วนร่วม การอบรมนี้จะใช้เวลา ๔๕ นาที

คำจำกัดความของกลไกการบำบัดในที่นี้คือ คนเราจะรู้สึกว่าอาการป่วยดีขึ้นเมื่อคนผู้นั้นมีความกรุณาเห็นอก เห็นใจผู้อื่น ความงดงามมีพลังที่จะช่วยให้คนใช้หายจากอาการเจ็บป่วยได้ เพราะความงดงามจะดึงความคิด จากกายและใจให้อยู่กับปัจจุบันขณะอย่างเต็มที่ ด้วยเหตุนี้ สิ่งที่เรารู้สึกเรื่อมโยงกับบางสิ่งบางอย่างที่ยิ่งใหญ่ กว่าตนเอง ความงดงามดึงความสนใจของเราให้พ้นไปจากภาพลวงแห่งความโดดเดี่ยวและนำไปผู่สิ่งที่โบราณ เรียกกันว่าตาข่ายพระอินทร์อันเชื่อมโยงสรรพสิ่งในจักรวาลเข้าด้วยกัน ความงดงามจะดึงจิตของเราให้ทำสิ่ง ใดด้วยความทุ่มเทเต็มที่และด้วยเหตุนี้ ระยะทางระหว่างสิ่งต่างๆ ก็เริ่มเลือนลางหายไป อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ สำคัญมากว่านั่นคือ เหตุผลที่เราควรชื่นชมความงดงามคือ ความงดงามเป็นสิ่งที่ไม่จีรัง การได้สัมผัสความ งดงามชนิดนี้เป็นเส้นทางที่อันละเมียดสู่การยอมรับความจริง หรืออาจกล่าวได้ว่า ความงามเป็นเหมือนเลนส์ที่ ส่องถึงการเชื่อมโยงของสิ่งต่างๆ อย่างลึกซึ้ง การบำบัดจะเกิดขึ้นจากการตระหนักรู้ของตนเองว่าเราเป็นส่วน หนึ่งของบางสิ่งบางอย่างที่ยิ่งใหญ่ไพศาลและสวยงาม การที่เรารู้สึกว่า เราเชื่อมโยงกับทุกสรรพสิ่งเป็น รากฐานแห่งสภาวะอันเอื้อให้เราปฏิบัติตนด้วยความกรุณาเมตตา

ศิลปะแบบพุทธศาสนาของญี่ปุ่นในแนวการตรึกพินิจจะช่วยบำบัดรักษาเราด้วยการเอื้อให้มนุษย์รู้สึกว่า ทุกสิ่ง ในโลกนี้เกี่ยวโยงกันในบทร่ายรำแห่งความเปลี่ยนแปลงอันงดงามและไม่มีที่สิ้นสุด ไม่ว่าจะเป็นการร่วมพิธีซง ชาอย่างเป็นทางการหรือการดื่มชาสักถ้วยหนึ่งที่บ้าน ชาซึ่งเป็นสีลาอันงดงามประการหนึ่งคือ การประมวล ความงามที่สงบนิ่ง จริงๆ แล้ว คนเราอาจทุเลาได้อย่างเป็นรูปธรรมได้เมื่อดื่มชาด้วยกันในวิถีที่บริสุทธิ์ มีความ กลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน เต็มไปด้วยความเคารพและความสงบเยือกเย็น ยิ่งไปกว่านั้น การดื่มชา แบบที่เป็นการปฏิบัติแห่งการตรึกตรองแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของการทำกิจวัตรประจำวันว่าสามารถเป็น โลกาสที่จะนำมาใช้ในการบำกัดรักษาได้คืกด้วย

Dharma for Children: Tara Tames the 8 Fears ธรรมะสำหรับเด็ก: พระแม่ตาราปราบพยศความหวาดกลัวทั้ง ๘ ประเภท

โดย Prema Dasara

ระบำละครนี้ได้รับการออกแบบให้เหมาะสำหรับเด็กอายุระหว่าง ๔ – ๙ ปี เป็นการร่ายรำแบบสนุกสนานที่จะ ช่วยให้เด็กๆ กล้าพูดถึงอารมณ์ที่ซับซ้อนและมองหาวิธีที่จะรับมือกับอารมณ์เหล่านี้ หลายปีที่ผ่านมา บรรดา ผู้ปกครองได้เข้าเรียนกับเด็กๆ เพื่อจะได้เรียนรู้ภาษาและวิธีการ การร่ายรำและท่ารำนี้เป็นท่วงท่าที่เรียบง่าย ผสมผสานการมีสมาธิเข้ากับความวุ่นวายที่อยู่ภายใต้การควบคุม กิจกรรมเหล่านี้ทำให้เด็กๆ เกิดสมาธิที่กับสิ่ง ที่กำลังทำ ในการอบรมครั้งนี้ Prema จะนำผู้ร่วมอบรมเดินทางไปพบกับอสรพิษแห่งความริษยา พระเพลิงแห่ง โทสะ มหานที่แห่งราคะ เรือนจำแห่งโลภะ คชสารแห่งอวิชชา สิงห์ผู้ลำพอง และปีศาจแห่งวิจิกิจฉา Prema จะ อธิบายว่า เราจะสามารถคุยเรื่องเหล่านี้กับเด็กๆ ในรูปแบบที่สนุกสนานและให้ความรู้ได้อย่างไร

Dancing Prayers and Practices of White Tara การร่ายรำภาวนาและการฝึกปฏิบัติแบบพระแม่ตาราขาว

โดย Prema Dasara

การอบรมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้จะเน้นการสอนท่วงท่าร่ายรำที่กระตุ้นให้เกิดพลังบำบัดจากความปราณีที่ไม่มี ขอบเขตของพระแม่ตาราขาว โดยท่ารำนี้เป็นหนึ่งในท่วงท่าการรำที่ได้รับความนิยมมากที่สุดที่ข้าพเจ้าคิดค้น ขึ้นมา ในปัจจุบัน ผู้คนมักจะขอพรจากพระแม่ตาราขาวด้วยพระองค์ทรงประทานพรให้มีอายุยั่งยืนและมี สุขภาพที่แข็งแรง พระแม่ตาราขาวมีลักษณะคล้ายคลึงกับพระอวโลกิเตศวร (กวนอิม) ด้วยทรงมีกระแส อ่อนโยนและร่าเริงที่เราสัมผัสได้ การปฏิบัติแห่งโล่ทั้ง ๖ ถือเป็นหนึ่งในการฝึกสาธนาที่ได้รับการยกย่องมาก ที่สุด การร่ายรำนี้สื่อให้เห็นพลังพื้นฐานแห่งการเสริมสร้างความสงบ ช่วยเพิ่มพลัง ดึงดูดใจ ระเบียบวินัยและ การกระทำ Prema Dasara และนักเรียนของเธอได้ประดิษฐ์ท่าร่ายรำในลักษณะล้อมเป็นวงกลมเพื่อจะ กระตุ้นพลังบำบัดแห่งความกรุณาอันไม่จำกัดของพระแม่ตาราขาว

The Mandala Dance of the 21 Praises of Tara ระบำแมนดาลาและท่วงท่าสรรเสริญพระแม่ตารา ๒๑ ประการ

โดย Prema Dasara

การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับระบำแมนดาลาเพื่อสรรเสริญพระแม่ตารา ๒๑ ประการนี้จะจัดขึ้นทุกๆ บ่าย เป็นเวลา ๒ ชั่วโมง เพื่อให้ผู้ร่วมอบรมได้เรียนรู้ท่วงท่าการร่ายรำ หลังจากนั้น ผู้ร่วมอบรมจะมีโอกาสได้แสดง ระบำหลังจากการประชุมใหญ่เสร็จสิ้นลง

วันแรกของการอบรมจะเป็นการให้ความรู้เบื้องต้นซึ่งเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเข้าร่วมได้ หลังจากนั้น ผู้ร่วม อบรมที่ประสงค์จะอบรมต่อจะต้องยืนยันว่าจะเข้าร่วมอบรมช่วงอื่นๆ ต่อไปทุกครั้ง และยินยอมที่จะร่วมแสดง ระบำในวันสุดท้ายของการประชุม

ท่านดาไลลามะได้กล่าวว่า พระอารยตารามหาโพธิสัตว์เป็นนักต่อสู้เพื่อสิทธิสตรีคนแรก การที่พระองค์
ประกาศว่าจะทรงอยู่ในร่างแห่งอิตถีเพศตลอดเวลาจนกระทั่งบรรลุพระนิพพานได้เป็นแสงประทีปนำทางให้กับ
สตรีทั้งหลายโดยที่พระแม่ตาราได้ยอมรับว่า เพศที่แตกต่างไปไม่ได้เป็นปัจจัยในการบรรลุธรรม กล่าวกันว่า
เมื่อพระอารยตารามหาโพธิสัตว์ได้บรรลุพระนิพพาน จักรวาลได้กล่าวชื่นชมและเป็นที่มาของท่วงท่าสรรเสริญ
๒๑ ประการสำหรับพระแม่ตารา ซึ่งคำสรรเสริญนี้เป็นบทสวดที่เด็กๆ ชาวธิเบตได้รับการสั่งสอนเรื่อยมา การ
สรรเสริญ ๒๑ ประการนี้เป็นการปฏิบัติที่เต็มไปด้วยคุณค่ามากที่สุดแบบหนึ่งสำหรับทั้งผู้ที่ใช้ชีวิตสมณเพศและ
ฆราวาสในพื้นที่ที่นับถือพุทธศาสนาแบบธิเบต

ระบำแมนดาลาพร้อมด้วยท่วงท่าสรรเสริญ ๒๑ ประการสำหรับพระแม่ตารานี้มีรากฐานมาจากการปฏิบัติ สาธนาอย่างง่ายๆ ระบำนี้ได้รับการถ่ายทอดไปทั่วโลก รวมถึงให้กับกลุ่มนักบวชหญิงในธิเบต ๒ กลุ่มด้วย ระหว่างการประชุมศากยธิดา ข้าพเจ้าและผู้ฝึกระบำระดับสูงบางคนของข้าพเจ้าจะมาร่วมสอนท่วงท่าการร่าย รำและผู้ร่วมอบรมจะมีโอกาสแสดงระบำนี้ในวันสุดท้ายของการประชุม

English Language Proficiency through Buddhism and Buddhist Art: Bhikkhunis as Global Propagators of Dhamma

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษผ่านพุทธศาสนาและศิลปะทางพุทธ: ภิกษุณีในฐานะผู้เผย แผ่ธรรมะไปทั่วโลก

โดย R. M. Rathnasiri

ตลอดเวลาที่ผ่านมา ภิกษุณีได้แสดงความสามารถอย่างยิ่งในการสร้างคณะภิกษุณีสงฆ์ การเผยแผ่ศาสนา พุทธและการตีความพระธรรม มีหลักฐานทางประวัติศาสตร์ว่า เถรีคาถาได้กล่าวถึงภิกษุณีที่บรรลุธรรมใน ประเทศอินเดีย เช่น พระนางมหาปชาบดีโคตมีเถรี พระเขมาเถรี และพระอุบลวัณณาเถรี นอกจากนี้ เรายังมี บันทึกเรื่องราวของพระสังฆมิตตาเถรีที่เดินทางไปประเทศศรีลังกาและพระเทวสราเถรีที่เดินทางสู่ประเทศจีน โดยทั้งสองท่านนี้เป็นผู้ริเริ่มประดิษฐานภิกษุณีสงฆ์ในสมัยโบราณ

เมื่อพิจารณาสถานการณ์ปัจจุบัน ภิกษุณีทั่วโลกควรจะมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษซึ่งเป็น ภาษาสากล เพื่อที่จะได้เผยแผ่ธรรมะและสื่อสารกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิผล ทั้งนี้ เพื่อวางรากฐานแห่งการ ฟื้นภิกษุณีสงฆ์ขึ้นอีกครั้ง การนี้ถือเป็นการรับภาระรับผิดชอบและพยายามบรรลุศักยภาพของตนเองที่จะสร้าง ความเป็นดีอยู่ดีในมวลหมู่มนุษยชาติ ภิกษุณีควรจะใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารได้ในระดับที่ดีเพื่อที่จะ ปฏิบัติหน้าที่นี้

การอบรมครั้งนี้จัดขึ้นเพื่อจะสาธิตให้เห็นวิธีการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพในเวลาอันสั้นโดยเป็นวิธีที่ สร้างสรรค์ เน้นผลสัมฤทธิ์ และเป็นวิธีที่ไม่มีใครทำมาก่อน

- ๑. ใช้โครงสร้างของพระสถูปเป็นแนวทางในการฝึกและสื่อสารกฎเกณฑ์ไวยากรณ์และโครงสร้างประโยค
- ๒. ใช้ส่วนต่าง ๆ ของมุกดาประกอบการฝึกไวยากรณ์
- ๓. สอนโดยใช้สไลด์ประกอบคำบรรยาย
- ๔. ใช้นิทานชาดกเป็นบทฝึกหัด

ข้าพเจ้าจะแสดงวิธีเหล่านี้ให้กับผู้ร่วมอบรมด้วยการจับคู่ทำงานและทำงานเป็นกลุ่มย่อย

Dhamma and Animals ธรรมะและสรรพสัตว์

โดย Rotraut (Jampa) Wurst

ในการประชุมศากยธิดานานาชาติที่ประเทศเวียดนามและประเทศไทย มีผู้สนใจเข้าอบรมเรื่องเกี่ยวกับบทบาท ของพระธรรมที่มีต่อสัตว์ต่างๆ ผู้ร่วมอบรมต่างเห็นพ้องต้องกันว่า ในฐานะที่เป็นพุทธศาสนิกชน เราจะต้อง ตระหนักว่าเราควรจะปฏิบัติกับสัตว์ต่าง ๆ อย่างไร สัตว์ก็มีความรู้สึกเช่นเดียวกับเรา แล้วเหตุใดเราจึงเมินเฉย ต่อการทารุณที่เกิดขึ้นกับสิ่งมีชีวิตอย่างสัตว์เหล่านี้และให้ความสนใจกับการทารุณกรรมต่อมนุษย์มากกว่า ในมุมมองเชิงพุทธศาสนา เราจะต้องพูดถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเป็นอยู่ที่ดีของสัตว์ และเรา ในฐานะมนุษย์คนหนึ่งนั้นจะป้องกันการทำร้ายสัตว์ด้วยสติและความกรุณาได้อย่างไร

หลังจากที่ได้ผ่านการอบรมหลายๆ ครั้งเกี่ยวกับบทบาทของธรรมะที่มีต่อสัตว์ต่าง ๆ แล้ว ข้าพเจ้าพบว่า ทัศนคติของข้าพเจ้าและวิธีการที่ข้าพเจ้าปฏิบัติต่อสัตว์ได้เปลี่ยนไปทีละน้อย ข้าพเจ้ามีการตระหนักรู้มากขึ้น และเปลี่ยนจากผู้ที่รับประทานเนื้อสัตว์เป็นผู้ที่หลีกเลี่ยงการรับประทานเนื้อ การอบรมนี้จะเปิดโอกาสให้เราได้ เรียนรู้และพูดคุยถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับเราเมื่อเรามีจิตตระหนักรู้และมีความกรุณาต่อสิ่งมีชีวิตอื่นๆ มากขึ้น การอบรมนี้จะรวมถึงการสอนกรรมฐานเรื่องการมีสติตระหนักรู้และการมีเมตตากรุณา ข้าพเจ้าได้ ออกแบบลักษณะการทำกรรมฐานและการอภิปรายเพื่อจะเข้าถึงหัวใจทุก ๆ ดวงของคนที่ร่วมอบรมและกระตุ้น ให้คิดว่า เราจะเข้าใจความโหดร้ายที่เกิดจากการทารุณสัตว์และมีเวทนาต่อสัตว์มากยิ่งขึ้นได้อย่างไร

Rapping for Generations ดนตรีแร็พสำหรับคนทุกวัย

โดย Rotraut (Jampa) Wurst

วัยรุ่นมักจะไม่สนใจพุทธศาสนา หนังสือธรรมะ จริยธรรม หรือวัฒนธรรม หากเรานำพุทธศาสนามา ผสมผสานกับดนตรีแร็พและแนวการสรรค์สร้างดนตรีแนวยุดใหม่โดยการร้องหรือขับขานบทธรรมะให้เป็น ทำนองที่มีจังหวะจะโคนและมีประเด็นหรือหัวข้อที่เด็กวัยรุ่นสนใจ เราก็จะสามารถดึงให้วัยรุ่นมาสนใจพุทธ ศาสนาได้ ดนตรีแร็พเป็นวิธีการสร้างสรรค์ที่ช่วยดึงดูดให้คนมารวมกลุ่มกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับ พุทธศาสนา อภิปรายถึงความคิดความเห็นต่างๆ และร่วมกันแต่งเพลงแร็พใหม่ๆ ขึ้นมา

ตั้งแต่การประชุมศากยธิดานานาชาติว่าด้วยพุทธสาวิกาครั้งที่ ๑๐ ในประเทศเวียดนาม ดนตรีแร็พก็ได้ กลายเป็นกิจกรรมหนึ่งของการชุมนุมศากยธิดา แนวดนตรีร่วมสมัยนี้ซึ่งเป็นการขับขานถ้อยคำอย่างเป็น จังหวะก็เป็นวิธีหนึ่งในการถ่ายทอดธรรมะที่ได้ผลและช่วยนำคนต่างยุคต่างสมัยมารวมกัน การนำพุทธคติเข้า มาร้อยเรียงเป็นประโยคในลักษณะที่ท่องจำได้ง่ายขึ้นในลักษณะเช่นเดียวกับบทสวดมนต์นั้นสามารถทำได้ อย่างง่ายดาย เราสามารถร้องเพลงแร็พในประเทศมองโกเลียโดยมีเนื้อหาจากคัมภีร์พุทธภาษาเนวารีที่สวด เป็นทำนองโดยภิกษุณีและมีการแปลเป็นภาษาอังกฤษ ดนตรีแร็พเป็นทำนองเพลงที่ดึงดูดใจคนหนุ่มสาว ด้วย เป็นแนวดนตรีที่คนเหล่านี้คุ้นเคย นอกจากนี้ ยังสนุกและง่ายต่อการที่คนสูงวัยจะนำมาใช้สำหรับแลกเปลี่ยน ประสบการณ์การเรียนรู้ธรรมะกับเด็กวัยรุ่น การอบรมครั้งนี้จะเปิดโอกาสให้ผู้เข้าอบรมที่มีพื้นฐานทาง วัฒนธรรมต่างๆ กันได้มารวมกลุ่มกันแต่งดนตรีแร็พเกี่ยวกับพุทธศาสนาอันเป็นสากลสำหรับแสดงบนเวทีและ แลกเปลี่ยนกับผู้อื่น

LGBTQ Workshop

การอบรมเชิงปฏิบัติการว่าด้วยกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ

โดย Rotraut (Jampa) Wurst

การอบรมเชิงปฏิบัติการที่มีประเด็นเกี่ยวกับกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้กลายเป็นกิจกรรมที่
ปฏิบัติสืบต่อกันมายาวนานในการประชุมศากยธิดานานาชาติ ในการประชุมศากยธิดาครั้งที่ 10 ที่เมือง
อูลานบาตอร์ ประเทศมองโกเลีย มีการกล่าวถึงคำว่า "หญิงรักร่วมเพศ" เป็นครั้งแรก ในการประชุมครั้งต่อมาที่
ประเทศเวียดนาม ข้าพเจ้าได้จัดการอบรมที่กล่าวถึงชีวิตของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศขึ้นเป็นครั้ง
แรก เห็นได้ชัดว่า มีความจำเป็นอย่างมากที่เราต้องมีเวทีสำหรับการจัดการประชุมสำหรับคนกลุ่มนี้เพื่อให้
พุทธศาสนิกชนที่มีความหลากหลายทางเพศจะได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน ในช่วงแรก ผู้ร่วม
อบรมยังเขินอายและระมัดระวังท่าทีที่จะไม่ทำให้คนอื่นอึดอัดใจ อย่างไรก็ตาม เราพบว่า บรรยากาศในการ
อบรมให้ผลดี ผู้ร่วมอบรมทุกคนรู้สึกพอใจกับทัศนคติที่แสดงออกมาระหว่างการอบรม ซึ่งเป็นทัศนคติที่เปี่ยม
ด้วยเมตตาและเปิดใจยอมรับผู้อื่น ต่อมา เราพบว่า ได้มีภิกษุณีชาวเวียดนามเข้าร่วมการอบรมหลายท่านและ
ภิกษุณีเหล่านั้นก็ไม่มีปัญหากับหัวข้อการอบรมนี้แม้แต่น้อย

สำหรับการอบรมครั้งล่าสุดในการประชุมศากยธิดานานาชาติครั้งที่ ๑๒ ในกรุงเทพฯ เราตระหนักว่า มีความ จำเป็นอย่างมากที่จะนำหัวข้อนี้มาอภิปรายไม่เพียงเพื่อกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศเท่านั้น แต่เพื่อ คนทั่วไปที่ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับประเด็นนี้มากขึ้นโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับผู้ปกครอง ญาติพี่น้องและเพื่อน ฝูงของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ โดยปกติ ผู้ปกครองและญาติจะไม่สามารถคุยเรื่องนี้กับใครได้ ซึ่ง ทำให้ประเด็นนี้กลายเป็นปัญหาหนักอกยิ่งขึ้นไปอีก การอบรมครั้งนี้ถือเป็นโอกาสอีกครั้งที่ให้คนทั่วไปได้มาร่วม อภิปรายและเป็นเวทีให้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ในฐานะคนที่มีความหลากหลายทางเพศเอง ในฐานะญาติ หรือมิตรสหายของคนเหล่านั้น

Overcoming Internalized Views: A Journey to Wholeness การเอาชนะทัศนคติที่นำมาจากภายนอกมาเป็นของตน: การเดินทางสู่ความบริบูรณ์

โดย ภิกษุณี Santacitta และ Jill Boone

การอบรมเชิงปฏิบัติการนี้เปิดโอกาสผู้รับการอบรมได้ไตร่ตรองอย่างลึกซึ้งและร่วมอภิปรายว่า ในฐานะที่เป็น สตรี เรามองตนเองอย่างไรเมื่อมีปฏิสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชุมชนสงฆ์ที่ประกอบไปด้วยบุรุษเป็นส่วนใหญ่ หรือ เมื่ออยู่ในสถาบันหรือวัฒนธรรมปัจจุบันที่มีลักษณะอำนาจฝ่ายชายเป็นหลัก การอบรมนี้จะกล่าวถึงประเด็น ต่อไปนี้คือ ศีลธารา ๒ ท่านในสายอาจารย์ชาซึ่งเป็นสายปฏิบัติที่ไม่อนุญาตให้สตรีบวชเป็นภิกษุณีนั้นได้ พยายามจนสามารถบวชเป็นภิกษุณีได้อย่างไร ศีลธาราทั้งสองท่านต้องประสบอุปสรรคท้าทายใดบ้าง และสิ่ง ใดเป็นปัจจัยให้เกิดสภาวะที่ทำให้ศีลธาราทั้งสองต้องออกจากสายอาจารย์ชาเพื่อบรรพชาเป็นภิกษุณี

การอบรมเชิงปฏิบัติการนี้จะเริ่มด้วยการบรรยายเรื่องเส้นทางสู่การเป็นภิกษุณีและอุปสรรคท้าทายต่างๆ ที่
เกิดขึ้น รวมถึงข้อตรึกตรองโดย Ayya Santacitta ว่า แนวคิดแบบใดที่เราควรสังเกตและใส่ใจ เมื่อไรจึงจะถึง
เวลาอันเหมาะสมที่จะกล่าวถึงประสบการณ์ที่เราได้รับจากการพิจารณาเรื่องเกี่ยวกับตนเองและการปล่อยวาง
และเมื่อไรจึงเห็นว่า อดทนเพียงพอแล้ว ถึงเวลาลงมือทำได้แล้ว สิ่งใดคืออิทธิพลภายนอกที่มีผลกระทบต่อ
ทัศนะของเราและเราจะฝ่าพันอุปสรรคเหล่านี้ได้อย่างไร สิ่งใดคือองค์ประกอบที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงครั้ง
ใหญ่นี้ และจะทำให้เรามองตนเองและบทบาทของเราแตกต่างออกไป

ส่วนต่อไปจะเป็นการบรรยายโดย Jill Boone (และคณะกรรมการหรือผู้สนับสนุนท่านอื่น) เกี่ยวกับขั้นตอนการ ตั้งมูลนิธิ Saranaloka รวมถึงการฝ่าฟันความการเปลี่ยนแปลงต่างๆ และประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับตนเองเมื่อเรา ยืนหยัดและรับมือกับความท้าทายต่างๆ ที่เกิดขึ้น จากนั้น จะเป็นการสอนกรรมฐานโดย Ayya Santacitta ซึ่ง จะเน้นมุมมองเกี่ยวกับตนเองในฐานะเป็นผู้หญิงที่มักยึดติดไม่เปลี่ยนแปลงในแง่มุมที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมและ ชุมชนสงฆ์ที่เราอาศัยอยู่ จากนั้น จะเป็นการพูดคุยกันในกลุ่มย่อยว่า เรารู้สึกอะไรบ้างระหว่างที่ทำสมาธิ โดย จะมีแนวตามคำถามว่า สิ่งใดจะช่วยให้เราเอาชนะทัศนะและความคิดเห็นที่เรารับมาเป็นของตนเอง เรา ต้องการสิ่งใดไม่ว่าจะเป็นด้านการปฏิบัติธรรมหรือการลงมือกระทำใดๆ มาช่วยสนับสนุนให้ผู้หญิงทั้งหลายได้ เกิดพลังและความมั่นใจ การอบรมนี้จะปิดท้ายด้วยการพูดคุยในกลุ่มใหญ่เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ เจตนารมณ์ของผู้ร่วมอบรม

Taming the Tiger: Emotional Balance For Children through Meditation ปราบพยัคฆ์: การสร้างสมดุลทางอารมณ์สำหรับเด็กโดยผ่านการทำกรรมฐาน

โดย Shari Gent

ท่ามกลางโลกที่สับสนวุ่นวายในปัจจุบัน เรามักจะให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการทำงานมากกว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนและการพิจารณาไตร่ตรอง ชีวิตวัยเด็กมันจะเต็มไปด้วยความเครียดและหงุดหงิด มากกว่าช่วงใดๆ เด็ก ๆ หลายคนถูกบังคับให้ค้าแรงงานและตกอยู่ในสถานการณ์ที่ไม่น่าพิสมัยและใช้ เวลานานกว่าที่เขาเหล่านั้นจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่และเข้าใจปัญหาของตนเอง แม้หากโชคดีได้รับการดูแลโดย ผู้ใหญ่ที่เอาใจใส่ แต่ผู้ปกครองของเด็กๆ หลายคนก็ต้องทำงานหามรุ่งหามค่ำ อัตราการหย่าร้างเพิ่มขึ้น และ เด็กๆ มักถูกละเลยให้ดูแลตนเอง ผลก็คือเด็กๆ มีปัญหาสุขภาพจิตและมีภาวะสมาธิสั้นมากขึ้น

ผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ในโลกตะวันตกขณะนี้ยืนยันว่า คำสอนของพระพุทธเจ้าเป็นเรื่องจริง นั่นคือ สมาธิ ช่วยให้เราสร้างความสมดุลทางอารมณ์ ความแน่วแน่ และความตั้งใจมั่นได้เมื่อจิตใจของเราสงบ เราจะ สามารถรักษาภาวะจิตของเราได้แม้จะอยู่ท่ามกลางพายุทอร์นาโด การอบรมเชิงปฏิบัติการนี้จะเน้นกลวิธีการ นำกิจกรรมทางพุทธศาสนาไปใช้กับเด็กๆ และผู้ที่มีอารมณ์แปรปรวน โดยผู้บรรยายจะเสนอวิธีการทำสมาธิใน ลักษณะที่จะดึงความสนใจของเด็กๆ ให้เด็กเกิดความสนใจและ สนุกสนาน และทำให้เด็กๆ รู้สึกว่า ตนเองก็ทำ ได้ เด็กๆ จะตอบรับได้ดีที่สุดเมื่อเทคนิคการปฏิบัติทำได้จริง จับต้องได้และมีเนื้อหาสอดคล้องกับ ชีวิตประจำวันของเขา เราสามารถปรับระยะเวลาการทำสมาธิให้เข้ากับวัยของเด็กและสมาธิของเด็กเพื่อให้ เหมาะกับการพัฒนาของเด็กแต่ละคน จะมีการบรรยายเกี่ยวกับเทคนิคที่เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของเด็ก เราได้นำเทคนิคการทำสมาธินี้มาจากแหล่งข้อมูลหลายๆ แห่ง ไม่ว่าจะเป็นของ Susan Kaiser Greenland จากโครงการ MARC ซึ่งเป็นโครงการสำหรับเด็กที่มีภาวะสมาธิบกพร่องของมหาวิทยาลัย University of California at Los Angeles (UCLA) ของท่านติช นัท ฮันห์ และจากงานของข้าพเจ้าเองที่ทำร่วมกับเด็กๆ ที่มี ปัญหาทางอารมณ์และพฤติกรรม รวมถึงจากการสอนศีลธรรมทางพุทธศาสนาให้กับเด็กๆ

การอบรมนี้จะเริ่มด้วยการทำสมาธิเงียบ (5 นาที) ตามด้วยกิจกรรม "การรู้จักกัน" ("Getting to Know You") สำหรับเรียนรู้ชื่อของผู้ร่วมอบรมเพื่อจะสร้างสมาธิและเอื้อให้เกิดการสื่อสารระหว่างกัน (10 นาที) และกิจกรรม "สวัสดี" ("Hello") (10 นาที) จากนั้น จะเป็นการบรรยายเกี่ยวกับวิธีการนำเทคนิคการทำสมาธิมาใช้กับเด็ก ๆ (10 นาที) รวมถึงการอภิปรายเรื่องระดับการพัฒนาและระดับสมาธิสำหรับเด็กๆ ในแต่ละช่วงอายุ และการใช้

ดนตรีและการเคลื่อนไหวร่างกาย ตลอดจนนำตัวอย่างกิจกรรมฝึกหัดในห้องเรียนมาประกอบ จากนั้น จะเป็น กิจกรรมฝึกหัดสำหรับพัฒนาการตั้งสมาธิที่ถูกต้องโดยใช้กิจกรรม "ถามทำไม 5 คำถาม" ("The Five Why's") โดยให้ผู้ร่วมอบรมจับคู่ เพื่อจะซักถามถึงแรงจูงใจของแต่ละคน (15 นาที) จากนั้นจะเป็นการทำสมาธิ แบบ "เชื้อเชิญเสียงระฆัง" "Inviting the Bell" (10 นาที) เรียนร้องเพลง "หายใจเข้า หายใจออก" ("Breathing In, Breathing Out") (5 นาที) การทำสมาธิแบบ "ก้อนกรวด 3 ก้อน" (Three Pebbles) (20 นาที) การเคลื่อนไหว แบบมีสติ (5 นาที) และตามด้วยการอภิปรายข้อคิดเห็นและสรุป (10 นาที) ผู้ร่วมอบรมจะเข้าร่วมกิจกรรมที่ ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกคนที่มีชื่อว่า "Give One Take One" ซึ่งแต่ละคนจะต้องเล่าให้เพื่อนผู้ร่วมอบรม อีก 3 คน ฟังว่า สิ่ง 3 ประการที่ตนจะนำไปกลับใช้ในชุมชนมีอะไรบ้าง การอบรมนี้จะปิดท้ายด้วยการทำ สมาธิ (5 นาที)

Using Creative Mindfulness to Transform the Energy of Afflictive Emotions: From Weakness to Power and Wisdom

การใช้สติอย่างสร้างสรรค์เพื่อเปลี่ยนแรงพลังแห่งอารมณ์เศร้าหมอง: จากความอ่อนแอให้ เป็นพลังอำนาจและปัญญา

โดย Susmita Barua

เมื่อเราปฏิบัติธรรม เรามักจะเพิกเฉยหรือไม่ค่อยสนใจที่จะรับมือกับอารมณ์และความรู้สึกของตนเอง สถานการณ์นี้คล้ายกับการเรียนการสอนทั่วๆ ไปที่เน้นเรื่องเหตุผลและวิทยาศาสตร์ และมักจะมองอารมณ์เชิง ลบ เช่น ความรู้สึกผิด ความอับอาย ความโศกเศร้า ความท้อแท้ ความอาลัย ความโกรธ ความขุ่นเคืองและ ความเบื่อหน่ายว่า เป็นสัญญาณแห่งความอ่อนแอ สังคมมักจะยอมรับความละโมบหรือความโกรธมากกว่า การหลั่งน้ำตา สิ่งเหล่านี้ทำให้คนที่เป็นผู้หญิงต้องอดกลั้นและเก็บความรู้สึกอันทุกข์ทรมานเหล่านี้ไว้ในใจ การอบรมครั้งนี้จะเป็นเวทีสำหรับทำความเข้าใจอารมณ์และลักษณะที่ทรงพลังของอารมณ์โดยปราศจากการ ตัดสินว่าดีหรือไม่ดี การฝึกกรรมฐานช่วยเพิ่มขีดพลังของเราและช่วยเราสัมผัสกับลักษณะอารมณ์ทั้งแบบที่ เป็นปฏิกิริยาต่อสิ่งเร้าภายนอกและแบบที่เรากดเก็บไว้ในใจ

การอบรมนี้จะแบ่งผู้ร่วมกิจกรรมออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2 หรือ 3 คนและให้เลือกบัตรที่ระบุอารมณ์ต่างๆ จาก บนโต๊ะ คนในกลุ่มจะต้องผลัดกันกล่าวถึงนิสัยหรือพฤติกรรมของตนเองที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์นั้นๆ อย่างใจ จริงว่า ตนมีปัญหาในการยอมรับหรือละเลิกพฤติกรรมนั้นๆ อย่างไร สมาชิกคนอื่น ๆในกลุ่มจะฟังด้วยความ เมตตา พร้อมกับสังเกตความรู้สึกของตนเอง และออกความเห็นว่า ตนรู้สึกหรือมีความเห็นอะไรจากคำกล่าว นั้นๆ

การอบรมนี้จะใช้ตารางว่าด้วยอารมณ์และความถี่ที่เกิดขึ้นโดยอ้างอิงมาจากงานร่วมสมัยของ David Hawkins เรื่อง "Power Versus Force" รวมถึงอุปกรณ์ที่เรียกว่า "Four Immeasurables" (สิ่งที่ไม่สามารถประมาณค่า ได้ 4 ประเภท) โดยเราจะใช้อุปกรณ์เหล่านี้มาพัฒนาวุฒิภาวะทางอารมณ์ เราจะนำตัวอย่างครอบครัว พระพุทธเจ้า 5 กลุ่มมาประกอบกิจกรรมการฝึกหัดทางความคิด ในตอนท้าย เราจะใช้วิธีการจดบันทึก ประจำวันเพื่อเป็นวิธีให้ผู้ร่วมอบรมรู้จักตนเองโดยจะเน้นหลักคำสอนของพระพุทธเจ้า เช่น ไตรลักษณ์ และนำ ข้อคิดเหล่านั้นมาพัฒนาสร้างอิสรภาพทางอารมณ์ของเรา และใช้ฝึกปฏิบัติและก่อให้เกิดแรงบันดาลใจตาม ระยะเวลาที่กำหนดไว้

Renunciation as Pedagogy การสละเป็นวิถีการสดน

โดย Vanessa Sasson และ Amy Langenberg

สมาชิกหลายๆ คนของศากยธิดาส่วนใหญ่แล้วเป็นครูอาจารย์ เราแต่ละคนก็เชื่อในอุดมคติว่า การศึกษามี
ประโยชน์มากมาย แต่ในระบบการศึกษาที่เราทำงานอยู่ด้วยนั้นเป็นระบบที่ทำให้นักเรียนท้อแท้และไม่คาดหวัง
อะไรมากนักจากระบบการศึกษา นักเรียนมาโรงเรียนเพื่อที่จะมองหาประกาศนียบัตรที่ตนต้องการสำหรับแผน
ชีวิตที่วางไว้ พวกเขาชอบมองว่า การศึกษาก็คือ ระดับคะแนนและมักเชื่อว่า เราสามารถวัดอนาคตว่าจะไป
ไกลแค่ไหนได้จากเลขที่มีจุดทศนิยมเหล่านี้ที่ครูให้ ดังนั้นการศึกษาของพวกเขาจึงเหมือนการทำธุรกิจแบบวัตถุ
นิยม เป็นการเสาะแสวงหาตัวเลขและตัวอักษรที่มีศักยภาพอันจับต้องได้อย่างน่าพิศวง นี่คือเงินตราที่ระบบ
ทางการศึกษาใช้ซื้อขาย และนักเรียนก็มักจะหมกมุ่นแต่เรื่องคะแนนเฉลี่ยสะสมหรือ GPA แต่ไม่ค่อยสนใจ
เนื้อหาสาระของการศึกษา พวกเขาภาคภูมิใจในคะแนนของตน แต่ไม่รู้สึกอับอายเลยที่การแสวงหาซึ่งคะแนน
สูงด้วยความมุ่งมั่นที่ผิดจุดประสงค์ของการเรียนรู้ที่แท้จริง

เพื่อแก้ไขสถานการณ์เช่นนี้ Vanessa Sasson อาจารย์สาขาวิชาศาสนศึกษาจาก Marianapolis College ได้ ดำเนินการทดลองเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่ท้าทายสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ดังกล่าว ในชั้นเรียนเรื่องการ บำเพ็ญทุกรกิริยาในเอเชียใต้ นักศึกษาสามารถเลือกที่จะสละสิทธิ์ในการทราบคะแนนของตนเองโดยพวกเขา จะได้โอกาสฝึกฝนจนได้รับความรู้อย่างสมบูรณ์เป็นการทดแทน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ นักเรียนที่เลือกที่จะ เข้าร่วมโครงการจะได้รับโอกาสในการทำข้อสอบและเขียนรายงานส่งใหม่อย่างไม่มีจำกัดตลอดทั้งเทอม Vanessa Sasson ได้สอนวิชานี้ถึงสี่ครั้งแล้ว และในแต่ละครั้ง นักเรียนทุกคนเลือกที่จะสละเกรด และเกือบ ทั้งหมดเลือกเอาประโยชน์จาก โอกาสในการเรียนที่ได้จากการที่สามารถเขียนงานใหม่ได้อย่างไม่จำกัด

ในการประชุมครั้งนี้ Vanessa Sasson จะแสดงผลที่ได้จากการสอนวิชาหนึ่งที่ใช้วิธีการสอนที่แปลกใหม่
ดังกล่าว Vanessa Sasson และ Amy Langenberg ซึ่งเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยสอนวิชาศาสนาในเอเชียใต้
จะนำการอบรมเชิงปฏิบัติการร่วมกันคิดหาวิธีการสอนสำหรับการเรียนพุทธศาสนา โดยมีจุดประสงค์เพื่อ
ส่งเสริมให้มีการพูดคุยกันอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับการศึกษาทางพุทธและการศึกษาเกี่ยวกับพุทธศาสนาใน
ลักษณะการข้ามวัฒนธรรม ตลอดจนภายในสถาบันสงฆ์และสถาบันฆราวาส